Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 38. szám. Kedd, február 7.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A megváltozott mappa.

Budapest, február 6.

(**K.**) Rajzoljuk meg egyszer a helyzet mappáját. Máskor is megcselekedtük, de idáig majdnem naponta kellett rajta korrigálni, mert a tusa hevében egy csomó törekvés nem volt tisztán fölismerhető s egy csomó gonosz akna is észrevétlen maradt. Hiányosnak kellett lennie a mappának is, amit ilyen körülmények közt rajzoltunk. De most körülbelül felszinre került minden törekvés, ismeretessé vált megannyi akna s az uj mappát akkor sem volna fölösleges megrajzolni, ha egyszerüen csak tanulságul és tájékoztatásul akarnók meghagyni eljövendő időknek. Pedig az uj mappára aktuálisabb szükség is van. Csak ez gyözheti meg ugyanis a habozókat, hogy a Bécsből hozott eredményeket kár volna valahogyan kicsinyelni. Ezekkel az eredményekkel tudniillik meglepő dolog esett. Mikor azt kellett volna róluk hinni, hogy csak a szabadelvüpárt harcos csoportjának inditják el az orra vérét, váratlanul éppen a béke legvérmesebb barátai álltak meg aggódva fölöttük. Mintha azok az eredmények nem is volnának eredmények.

Semmi kedvünk a Pompadour asszony mintája szerint csinálni a mappát és a határvonalakat csupa szépségflastrommal kiragasztani. A helyzet sem szorul a szépségflastromokra, mi sem. Tisztán a faktumokat rakjuk sorba, amikből világosan ki kell domborodnia, hogy mekkorát vétne az ellenzék önmaga ellen, ha a kivivott eredményekben nem látná meg küzdelmének sikerét. Csak odáig kell visszamenni, amikor Pozsonyban először esett szó a kibontakozás szükségéről. Akkor a Szilágyi Dezső hatalmas szónoklatának hatása alatt a szivekben sok eleven reménység próbált megmozdulni, de csak az erős elmék mertek a kibontakozás politikájának diadalában bizni. Nem csoda. Mert a parlamenti pártok vad gyülölségben álltak egymással szemközt, a koronáról pedig egészen bizonyos volt, hogy akármilyen hamis információk alapján, de föltétlenül a kiegyezési alapot védő szabadelvü párt mellett foglal állást. Ami a nemzetet illeti, ennek nagyobb része renyhe közömbösséggel tekintett arra a küzdelemre, amelyről a hatalom azt akarta elhitetni a közvéleménynyel, hogy ez a rend és nyugalom ellenségeinek harca, holott a nemzeti jogok védelme volt a poshasztás rendszere és a jogzüllés veszedelme ellen.

Vagyis, jó lélekkel abban az időben ugy kellett megrajzolni a mappát, hogy az ellenzéket a maga becsületes és önzetlen törekvésében nagyon kis csoport ismerte fel, ellenben a mappának szinte teljességét elfoglalta az a hatalmas sereg, amely legkisebb részben a tudatos gonoszokból, legnagyobb részben pedig azokból rekrutálódott, akiket a gonoszok hamisan informáltak, vagy egyszerüen félrevezettek. S az ellenzék hiába próbált egy felirattal jobb információt vinni a koronának, hiába akart egy manifesztummal jobb utat mutatni a nemzetnek: a kormányhatalom minden utat elvágott, amelyik a kibontakozáshoz vezethetett volna.

Faktumok ezek, amikről a nemzetet talán még meg kellene győzni, de amiket az ellenzék keserves tapasztalásból ismer. Nagyon vigasztalan kis mappa volt tehát, amely a pozsonyi szózat idején az ellenzék előtt feküdt. De most gyökeresen megváltozott s ezt sem nehéz bebizonyitani. Mert a bécsi eredményekből már messziről az ellenzék felé ujjong az az el nem tagadható bizonyosság, hogy a korona most már ugy lát az egész helyzet minden rejtett zugába, mint ahogy csakis a magasságból lehet látni. Két oldalról kapott információt s mind a kettőről egyformát. Széll Kálmán és báró Fejérváry Géza még az árnyalatokban is kongruens tájékoztatással állt a trón árnyékában s egészen bizonyos tehát, hogy a korona ma már tisztán látja, mire törekszenek a béke barátai s mire dolgoznak a béke ellenségei. Tudja a táborok helyét és számarányát, még pedig nem a pártkötelék, hanem a bensö hajlandóság szerint. Tudja, hogy a béke ellenségeit minő elvi és minő politikai szempontok vezetik. S ha mindezek után az a döntése, hogy a békét akarja, ez magában is nagy eredmény. De mikor ezt a nagy akaratot még azzal is tetézi, hogy a tanácskozások gyors és sikeres lebonyolitása volna leginkább kedvére és e cél érdekében tárgyi engedményeket vár magától a kormánytól is, akkor ez magában is diadala már a kibontakozás politikájának. Mert azt jelenti, hogy a mappán máris nagy a változás, hiszen Pozsony óta a korona a jobb információ következtében odaszegődött, ahol önzetlenül és egyedül az ország érdekében a kibontakozás nagy müvén fáradoznak. Pedig a korona azonkivül hatalmas erkölcsi bizonyitvány is és követésre ösztönzi a nemzetnek azt a nagy rétegét is, amely eddig a rendet féltve, a rendszert oltalmazta. Most ez a réteg is megáll s nem féltheti ott a rendet, ahol maga a korona is fölismerte a támogatásra tovább nem érdemes rendszert.

Mert ez a bécsi eredmények közt a nagyobbik. A rendszertől fordult el a korona s hasonlóra ád példát a nemzetnek is. Jól ismerte a szabadelvü párt harcos csoportjának elvi és politikai szempontjait, ismerte még azt a lappangó fenyegetését is, hogy a béke esetén kirajzik a szabadelvü pártból, — s mégsem akart tovább is a béke barátjainak nehézséget csinálni. Ezzel pedig az utolsó fonál is elszakadt, amelylyel a régen lejárt rendszer magát még tartotta. Most már meghalt s akik sokat szenvedtek tőle, tanuljanak Sganarelletől életfilozófiát, aki azt mondta a felesége holtteste fölött: „Ha élne, most is veszekednénk, de meghalt s én

TÁRCA.

Az uj világból — a régi világból.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Lindh Marcella.*

Ma mindenekelőtt arra kérem azt a bizonyára nagyon elmés ujságiró urat, aki szerény cikkemet magyarra fogja forditani, — tegyen bele minél több ötletet és szellemet a magáéból, mert különben baj lesz . . .

Mert én csak az emlékeimmel hozakodhatom elő, bájos, drága és mélabus emlékeimmel a régi világból, amelyet önök ujnak neveznek, Amerikából, ahonnan még egyre hallom felém susogni Mexico üdvözlő szellőjét és a malmazzai erdők susogását.

Thespis kordéján bejártam én is Amerikát, csakhogy nálunk, kérem, ez a szekér egyáltalán nem hasonlit ahhoz a rozoga, silány gebe által vont jármühöz, amely még mostanság is szállitgatja a poros európai országutakon a szegény „ripacsékat". Thespis kordéja Amerikában a Pullmann-vonat, a vasuti kocsiknak egy hosszu láncolata, amelyen vagy kétszáz ember utazik, aki mind egy társaságba való és egy cél felé törekszik. Az első kocsi viszi a málhákat, a második a különféle hangszereket, a harmadikban ülnek a szólisták, számszerint vagy huszonöten, — ezután jön az étkező kocsi, végül az ötödikben és a hatodikban a kóristák és a zenészek utaznak. Valóságos robogó kis város ez a vonat, amely öt napig tartó uton New Yorktól San-Franciscoig visz . . .

Istenem, milyen vidám és kedves a bohémélet a Pullmann-kocsiban! Aztán a hangversenyterem, az izgalmas est, a taps . . . És ujra tovább!

Amerikáról és az amerikaiakról furcsa fogalmak uralkodnak Európában és egy kedves barátnőm, akinek most Berlinben tapsolnak sokat szép énekéért, egész komolyan kérdezte tőlem:

— Igaz, hogy az amerikai koncertlátogató revolvert ránt elő, hogyha az énekes „gixert" csinál?

Nos, hát ez nem egészen van igy, de mindenesetre furcsán élvezik nálunk gyakran az éneknüvészetet. A hangversenyek ugy zajlanak le, mint valami izgalmas hajtóvadászatok és az impresszáriók hallatlanul tudják kizsákmányolni az időt. Két nagy hangversenykörutat tettem Amerikában és kilenc hét alatt *százötvenszer* énekeltem. Egy nap kétszer s minden nap más városban. Néha nem is tudtam, hogy mi a neve annak a városnak, ahol éppen énekelek . . .

De a legnagyobb foku izgatottság fogott el, amikor egyszer vonatunk a Niagara-zuhatag közelében megállt, ahol a vasuti társasággal kötött előleges egyezség szerint vagy két óra hosszat időztünk. A müvészek, akik között én voltam az egyetlen amerikai, csaknem kivétel nélkül először látták ezt a hatalmas természeti tüneményt és az első benyomás hatása alatt ugyszólván megsemmisültek. Végre magukhoz tértek . . .

— Das ist aber ganz colossal! . . . — kiáltja egy hatalmas basszushang.

— Grandioso! Che splendezza! Mi sento morire! — hangzik föl aztán szoprán és tenor hangnemben.

Mialatt gummiköpenyeinkbe burkolózva áthaladtunk a vizesés alatt, a vezetők mindenféle niagarai mesét mondtak el társaimnak. És sorra eszembe jutott a sok szép rege gyermekkoromból, amikor még a nyugaton laktunk . . . Gyakran találkoztam az indiánokkal, akiket önök csak a Cooper regényeiből ismernek: üveggyöngyökkel, kosarakkal és gyógyfüvekkel jöttek kereskedni városunkba. Jó barátságban voltam velök s kértem őket, hogy hallassák *„csatakiáltásukat"*; meg is kisérlettem rögtön, de könnyebb a madárdalt utánozni, mint ezt a rémséges indiánhangot. És mialatt ott a Niagara zugásában ujra fölhangzott gyermekkorom romantikájának indián-kiáltása, a két drámai primadonna ismét összezördült valami szerep miatt . . .

Mind a két müvésznő különben olasz volt, akik alig tudták megszokni a nyugati államok közönségének azt a szokását, hogy tetszésének *fütyszóval* ad kifejezést. Az egyik, szegény, amikor áriája után fütyülni hallotta a közönséget, kétségbeesve tördelte kezét:

— Belehalok ebbe a ségyenbe! Istenem, mi lesz velem?!

Hát ujra el kellett énekelnie az áriát, amelyet a közönség ismét lelkesen kifütyült, — ez történt meg vele.

Nagyobb baj volt az, ha vasárnap akartunk hangversenyt rendezni, hisz ismeretes, hogy Amerikában minő szigoruan értelmezik a vasárnapi munkaszünetet. De az amerikai élelmesség kijátszsza az amerikai ájtatosságot! Rendesen azt a fogást alkalmazzák, hogy egyházi hangversenyt hirdetnek vasárnapra, amikor első számnak egy oratóriumot adnak elő. Egyik nyugati városban azonban nem lehetett rászedni a tiszteletes urat, aki a szószékről ekként mennydörgött ellenünk:

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

siratom. Hanem azért temessétek el gyorsan!“ Az a fojtó kormányzati rendszer is meghalt s garanciákat feltámadása ellen nem is kell kérni. Meghalt politikák csak olyan kevéssé támadnak fel, mint meghalt szervezetek. Ez minden különösebb garancia nélkül is bizonyos. Legfölebb az marad még kivánatosnak, hogy a halottat engedjék mihamarább eltakaritani, nehogy feloszlásával a levegőt mérgezze és sok egészséges csirát is elfojtson. S éppen azért vajmi fölösleges ösztökélés volna, ha csak egy kapacitáló szóval is fordulnánk ahhoz a rendszerhez, amely halott; meggyőzésre csak az élők hajolhatnak, akiken a gyorsabb eltakaritás mulik. Nekik kell megengedniök, hogy a halott politikát mielőbb kivigyék s aztán kinyissanak ajtót-ablakot: — valóban mindnyájunkra ráfér már egy kis friss levegő. Azokra, akik gyülölték a megboldogultat, s azokra is, akik talán szerették.

Félni tőle pedig nincsen már ok. Okos ember a politikai kisértetekben sem hihet. És különben is csak félreértés lehet, mikor a béke némely vérmes barátai részleteken akadnak meg, holott már az egész ölükbe hullott. Minden uj kivánság kevesebb volna, mint ami a bécsi eredményekben benne van. A megváltozott mappa bizonyit. Hetekkel ezelőtt még csak egy kis darabocska jelezte rajta, hogy merre huzódnak meg a kibontakozás politikájának barátai; szemben vele pedig egy óriási területen látszott a rosszul informált korona, a félrevezetett nemzet és a hatalmához minden áron ragaszkodó kormánypárt. Egyetlen nagy táborban. S ha ez ugy festett a helyzet mappáján, mint a Szahara képe, ahol mértföldekre terjedő sivó homok mellett csak egy arasznyi területen bólongat biztatva a csöpp oázis pálmája: most megváltozott a mappa. Most széles területen ezrével hajt ki a béke embereinek pálmája s csak egy parányi szorosból villognak még ki a megcsappant harcos csoportnak fegyverei. S ez a csoport sem harcra villogtatja a fegyvereit, hanem talán csak a halottjainak adja meg a végtisztességet. Fegyverek közt kiséri utolsó utjára halott vezérét, halott politikáját . . .

BELFÖLD.

A polgári törvénykönyv. *A magyar általános polgári törvénykönyv szerkesztő bizottsága* 3-ikán *Erdély* Sándor igazságügyminiszter elnöklésével tartott ülésében a cs ládjognak a rokonság és sógorságra vonatkozó alapelvei köréből a következő két kérdést vette tárgyalás alá: 1. A törvénytelen leszármazás mennyiben alapitson meg rokonságot? 2. A rokonsági izek számitási módjára nézve fenntartassék-e a kánonjog elve, vagy a római jogi fogadtassék-e el? A bizottság dr. *Sipőcz* László előadó előterjesztése alapján az első kérdésre nézve abban állapodott meg, hogy a házasságon kivül született gyermek anyjához és anyjának rokonaihoz ugyanolyan családjogi viszonyban álljon, mint a törvényes gyermek. Minthogy hazai jogunk mindeddig a kánonjogi számitást követte s törvényeink is azt tartják szem előtt, a bizottság többsége e számitás fenntartása mellett nyilatkozott.

A válság.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, február 6.

A békeakció annyi akadály és zökkenés után ismét arra a csapásra jutott, amelyen a kedvező befejezéshez közeledik. *Széll* Kálmán és báró *Fejérváry* bécsi utjának az az eredménye, hogy a tárgyalások a siker reményével folytathatók, a politikai körökben tulnyomóan jó hatást tett. A béke barátai — és minden oldalon ezeké a többség — ma láthatólag föllélekzettek. A király határozottan óhajtja a békét és a béke meg is lesz: ez volt ma a Ház folyosóján az általános impresszió.

Széll Kálmán ernyedetlenül folytatta ma is a kapacitálást. Különösen arra igyekezett rábirni az ellenzék vezető embereit, hogy a személyi garanciákra nézve támasztott követeléseik helyett érjék be végre azzal a határozott kijelentéssel, hogy a béke egyenes óhajtása az uralkodónak; azonfelül, hogy a pártok határozatai és a kormánynak ünnepies kijelentései is biztositani fogják a békefőltételeket. *Széll* Kálmán kapacitációja az ellenzék legnagyobb részénél eredményes is volt, és remélhető, hogy azok, akik ma még ragaszkodnak eredeti követelésükhöz, szintén engedni fognak merevségükből.

Az ellenzék körében ma az uj miniszterelnök személyére nézve is voltak megbeszélések. Nevezetesen az az értesülésünk, hogy *Széll* Kálmán és báró *Fejérváry* a koronánál megegyező előterjesztést tettek, arra a következtetésre adott okot, hogy *Széll* Kálmánt sikerült a *Fejérváry* miniszterelnökjelöltsége részére megnyerni és Bécsben ennek érdekében járt közre ő is. Ezzel a föltevéssel szemben azonban *Széll* Kálmán határozottan kijelentette, hogy az uj miniszterelnök személye illetékes helyen még kérdés tárgya sem volt és erre nézve semmiféle kombinációnak nincs ma még semmi alapja.

A mai tanácskozások.

Az ellenzéki pártok békedelegátusai ma ujra összeültek a képviselőház ülése alatt és tárgyalás alá vették a kuriai biráskodásra, a választási jog kiterjesztésére és a házszabályok reviziójára vonatkozó javaslatokat. Gróf *Apponyi* Albert terjesztette elő a kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslatba fölveendő pontozatokat, *Polónyi* Géza a választási jog kiterjesztésére vonatkozó propozicióikat, *Győry* Elek pedig megismertette a házszabályok reviziójára vonatkozólag kidolgozott elaborátumát. A konferencia mindhárom kérdésben megállapitotta az elveket, melyek szerint a kérdéseket megoldani óhajtja és megbizta az előadókat, hogy most már véglegesen szövegezzék meg a javaslatokat.

Az értekezlet két órakor ért véget. A pártközi konferencia holnap délelőtt tartja legközelebbi ülését, mikor a disszidensek megbizottjai közölni fogják a kormánytól ma átvett üzenetet.

Széll Kálmán, amint már emlitettük, ma többekkel tanácskozott; különösen behatóan tárgyalt gróf *Csáky* Albinnal, gróf *Andrássy* Gyulával, *Berzeviczy* Alberttel, *Polónyi* Gézával, *Szentiványi* Árpáddal, *Kossuth* Ferenccel, és *Kubinyi* Gézával.

A beszélgetések közül különös figyelmet érdemel ezuttal *Berzeviczy* Alberttel folytatott tanácskozása, amely a kormánypárti békebarátoknak mára tervezett akciójára vonatkozott.

A kormánypárti békebarátok.

A többségnek azok az elemei ugyanis, akik minden különleges érdek fölé helyezik a békét és ezt meg akarják valósitani, minden erőszakosság és minden alattomos cselszövés ellenére, ma értekezletet akartak tartani *Berzeviczy* Albert kezdeményezésére és az ő elnöklésével. Az értekezlet a *Hungária* étkezőjében lett volna. *Széll* Kálmán azonban közbelépett és arra kérte az értekezlet tervezőit, különösen *Berzeviczyt*, mondjanak le erről a szándékukról, nehogy azt a gyanut lehessen felkelteni, hogy elszakadó törekvések vannak a pártban. A *Tiszák* máris megkezdték a gyanusitást, pártütést emlegettek, a békebarátokat frondőröknek kiáltották ki és teljes erővel azon dolgoztak, hogy mennél jobban befeketitsék a mozgalmat, amelynek pedig nem volt más célja, mint az, hogy megbeszéljék a holnapi értekezleten fölmerülhető esetőségekkel szemben való állásfoglalásukat. Az értekezlet, főleg *Széll* ráboszélésére elmaradt, de a béke hivei tömören sorakoznak egymás mellett és készen találja őket a harci pártnak minden mesterkedése.

Ami a ellenzéket illeti, a többség békebarátai azt reménylik, hogy hatással lesz reá a kormány propozicióiban történt az a legujabb koncesszió, hogy a miniszterelnök kész nemcsak a pártértekezleten, hanem a parlamentben is hivatalosan, a kormány nevében megtenni a békefőltételeket biztositó kijelentéseket, amelyek kötelezők lesznek az uj kormányra nézve is. Ettől a koncessziótól, amely nyilván a korona egyenes óhajtására történt, azt reménylik a békebarátok, hogy a kompromisszum a hét végéig létrejön.

Nem lesz szünet.

A pártközi konferenciában résztvevő ellenzéki képviselők közül néhányan ma lépéseket tettek azirán, hogy mig a konferencia be nem fejezte munkálatait és tárgyalásait, a Ház üléseit függeszszék fel. Báró *Bánffy* azonban a leghatározottabban ellenezte ennek a tervnek a megvalósitását, minek következtében a Házban tovább folyik a teknikai obstrukció, a névszerinti szavazások végtelen unalmával.

A kormány válasza.

Szilágyi Dezső, gróf *Csáky* Albin és gróf *Andrássy* Gyula ma délután fél 5 órakor megjelentek a miniszterelnökségi palotában, ahol báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök, báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter, *Lukács* László pénzügyminiszter és *Széll* Kálmán jelenlétében közölte velük a kormány válaszát az ellenzéki megbizottak legutóbbi határozatára. *Szilágyi* Dezső és társai e közlést ad referendum vették és holnap közlik az ellenzék bizalmi embereivel.

— Egy olasz rablóbanda tört tisztes városunkra! Istenkáromló énekkel akarja hitünket meggyalázni. . . . Fegyverkezzetek a csábos szavu szirének ellen!

Mikor hirét hallottuk a prédikációnak, alaposan megszeppentünk, de impresszáriónk, a jó emberismerő megvigasztalt:

— Nagyon kedves ember a tisztelendő ur, — ha kétszáz dollárt fizettem volna neki, akkor se beszélhetett volna okosabban . . .

És csakugyan: teli házunk volt, a tiszteletes ur pedig a lapok nyilttérében kiátkozta hetediziglen hiveit az egyházból!

Minthogy hamarosan megtudták, hogy amerikai leány vagyok, minden ujságban megjelent az arcképem és az életrajzom, amelynek adatai a szerint váltakoztak, aminő fantáziája volt az illető riporternek. De az az epizód, hogy az indiánok gyermekkoromban elraboltak, egyikből se hiányzott. Később már magam is elhittem. Arról meg aztán nem is beszélek, hogy folyton összetévesztettek Jenny *Lindd*el, a svéd csalogánynyal, nagyhirü névrokonommal. Egész Amerikában különben erdei madárnak (*Forest Bird*) neveznek, minthogy Mexicóban születtem és a malmazzai erdőségben nevekedtem.

Addig utaztam a hires Pullmann-kocsikban, mig végre a véletlen össze nem hozott a nagy vasut-potentátával: Denverben találkoztam mr. Pullmannel, illetőleg Pullmann herceggel, a hogyan őt nálunk Amerikában nevezik. New York felé kirándulást tett a leányával és barátaival az ő különvonatán, ebben a kerekeken mozgó, kényelmesen berendezett palotában és meghivott, tartsak velük én is. Ilyen kényelem és ilyen fény csak uralkodóknak juthat osztályrészül és én mihamar királynőnek éreztem magamat ebben a körben, ahol mindenki a tenyerén hordott.

Mikor egyszer a mi hercegi vonatunk egy kis város pályaudvarába ért, egy csapat uri embert láttunk, aki lelkesen integetett és szembetünőleg olyasvalamire kérte az állomásfőnököt, amit az nem akart teljesiteni.

— Mr. Pullmannel kell beszélnünk, — hallszott egészen be hozzánk a kocsiba.

Csakhogy könnyebb az angol királynő szine elé jutni, mint az amerikai vasuthercegelé, aki azonban most éppen jókedvében volt és szivesen tudakozódott kivánságuk felől.

— Sir, — szólt a szónok, — a lapokból tudjuk, hogy miss Marcella *Lindh* jelenleg az ön vendége. Ma estére volt hirdetve a *Cigányleány* (Balse) előadása az árvizkárosultak javára, teli házunk lenne, — és a primadonna kegyetlenül cserben hagyott bennünket! Beszélje rá miss *Lindhet*, — ez a kérésünk! — hogy segitsen ki bennünket a bajból . . .

— Szivesen, — szóltam, átmenve mr. Pullmann szalonjába, — de nincsen kosztümöm, mert két nap előtt összes málháimat előre küldtem New Yorkba . . .

Tünődtem, tünődtem . . .

Véletlenül fölpillantok az ablakra és a szemem megakadt aranyrojtos piros selyemfüggönyén.

— Megvan! — kiáltottam örömmel, és a következő pillanatban szépséges kis szoknyát formáltam a függönyből, a sárga zongoratakaró pedig, amelyet a balvállon á csapva a jobb hónom alatt megkötöttem, egészitette ki a jelmezt.

Este eljátszottam a kis cigányleányt, mr. Pullmann pedig egész kiséretével jelen volt az előadáson, amelyhez a kosztümöket tőle szereztem.

A holnapi pártértekezlet.

A kormánypárt holnapi értekezletéről a *Bud. Tud.* ezt a kommünikét adta ki:

Az országgyülési szabadelvü párt holnap délután 6 órakor tartandó értekezletén báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök a kompromisszum-tárgyalások állásáról fog jelentést tenni. Az értekezlet előreláthatólag ezen jelentést *megjegyzés nélkül fogja tudomásul venni.*

Igy szól a félhivatalos. Ennek magyarázatául megemlitjük, hogy a vita mellőzése *Széll* Kálmán egyenes kivánsága. Az ő közbelépésére határozta el a miniszterelnök, hogy kérni fogja az értekezletet, hogy előterjesztését felszólalás nélkül vegye tudomásul. Széll Kálmán és a békebarátok ezzel elejét akarják venni valamely tapintatlan nyilatkozatnak, amely a békét veszélyeztethetné.

Bécsi lapokból.

A *N. Fr. Presse* mai esti lapja a következő tudósitást hozza:

Dacára a tartós nehézségeknek, erősen tartja magát az a nézet, hogy a kompromisszum-tárgyalások menete gyorsulni fog és hogy a tárgyalások sikerre vezetnek. A nehézségek oka abban keresendő, hogy az ellenzéki delegátusok egynehánya még mindig nem akar belemenni abba, hogy báró Bánffynak szavazza meg az indemnityt.

Ugyanez a lap más helyen igy ir:

Az összes jelek arra mutatnak, hogy mérvadó helyen a parlamentáris rend helyreállitását kivánják Magyarországban. Ezek a körök nem jó szemmel nézik a Bánffy-féle lapok által képviselt erőszakos politikát.

A *Neues Wiener Tagblatt* egyebek közt ezeket irja:

Báró *Bánffy* — mint Budapestről értesülünk — a holnapi klub-ülésen közléseket fog tenni a tárgyalások állásáról. A párt azonban nem fog holnap állást foglalni, hanem csakis arra fog szoritkozni, hogy Bánffy jelentését tudomásul vegye, minden vita nélkül. A liberális párt csak akkor fog határozottan állást foglalni, ha a tárgyalások akár pozitiv, akár negativ irányban eredményre vezettek.

A személyi kérdés, irja más helyen a *Neues Wiener Tagblatt*, Bánffy visszalépése esetére még nem aktuális ugyan, de már most is biztosnak látszik, hogy Bánffy után csak *Fejérváry* vagy *Széll* következhetik; más jelölt nem jön tekintetbe; Széll persze csak arra az esetre, ha Fejérváry nem akarná átvenni az ügyek vezetését.

•

Gróf *Apponyi* Albert — mint a *Politikai Értesitő* jelenti — a holnapi tanácskozásokban valószinüleg nem fog részt vehetni, mert gyöngélkedő édes atyjához kell utaznia Eberhardra.

A mai ülés.

A képviselőház még ma is csak szavazott. Miután a kereskedelmi miniszter beterjesztette jelentését a statisztikai hivatal tavalyi működéséről, a teknikai obstrukció rendes recipéje szerint leszavaztak, hogy Bolgár Ferenc, Lakatos Miklós, Rakovszky István és Blaskovich Ferenc napirend előtt felszólalhasson. Ezek a szavazások szépen kitöltötték a rendes időt s félkettőkor a t. Ház már el is oszlott. Holnap valószinüleg ugyanigy lesz.

KÜLFÖLD.

A deutscher Michel. *A német császárnak* a brandenburgi tartománygyülés lakomáján mondott tosztja élénken foglalkoztatja az *orosz sajtót* különösen abból a szempontból, hogy a cár ismeretes javaslatainak mennyire válik előnyére ez az enunciáció. A *Novoszti*, a császári beszédet méltatva, azt kérdezi, hogy gyöngülne-e az az „erős szikla", ha a „deutscher Michel" elszánná magát arra, hogy beéri azzal a karddal, amelyet most tart a kezében. Ha beéri vele, biztositva volna a béke; ha nem, akkor talán a béke többi őrének is joga volna, követni az ő példáját. De nem szenvedne-e akkor kárt a béke érdeke? A *Novoje Vremja* azt irja: A *deutscher Michel* nemcsak pajzsával és kardjával védheti a békét. Németország talán többet tehet az Oroszország részéről felvetett nagy ügy érdekében, mint bármely más állam. A császárnak arra a mondására, hogy az emberek egymás rovására igyekszenek előnyöket szerezni, azt mondja a nevezett lap, hogy éppen efféle előnyökről való önkéntes lemondás biztosithatja a világbékét.

Campbell-Bannermann. Igy hivják az angol liberális pártnak most megválasztott alsóházi vezérét, aki az elégedetlen, duzzogó Harcourtnak utódja lett. Ezzel körülbelül ki is van meritve mindaz, amit a vezérválasztásról mondani lehet. Csak a név változott, de a párt zilált viszonyai egyelőre a régiben maradnak. Az uralmon levő konzervativ párt kormányzatának határozottan szerencsés keze van s minden ujabb ténye messzebbre tolja ki az ellenzék reményeinek megvalósitását. Campbell-Bannermann számára, minden elismert tehetsége és harciassága mellett, egyhamar nem fog tér nyilni pártvezérségének olyan módon való érvényesitésére, amely a két nagy párt mostani kölcsönös helyzetének megváltozását jelentené.

A Dupuy-kormány felsülése.

Budapest, február 6.

Dupuy kormányelnök és *Lebret* igazságügyminiszter, akikben nem volt annyi jóravaló erkölcsi erő, hogy egy Quesnay de Beaurepaire groteszk vádaskodásaival szemben hathatósan megvédelmezzék az ország legfőbb biróságának tekintélyét, s inkább őt helyeztessék rágalmazás és a biróí tekintély csorbitása miatt vád alá, semhogy vizsgálatot indittassanak birótársai ellen — felsültek azzal az ismeretes javaslatukkal, amely külön törvény akart lenni egy külön alkalomra s fejtetőre állitását jelentette az ország judikaturájának. A miniszterek előbb azt kivánták, hogy a képviselőház azonnal tárgyalja és természetesen el is fogadja javaslatukat, amely semmi egyébnek nem tekinthető, mint a katonapárt, az antisemiták és antirepublikánusok lármája előtt való meghunyászkodásnak. Mikor azonban látták, hogy ez a kivánságuk nem teljesült, belenyugodtak abba, hogy a javaslat az ugynevezett reviziós bizottsághoz utasittassék. Nos, ez a bizottság kivánesi volt arra a vizsgálatra, amelynek eredményeül *Mazeau* elnök a kormányhoz intézett javaslatában a közvélemény megnyugtatása végett célszerünek vallotta azt, hogy a Dreyfus-pörben való itélethozatalt ne magára a büntetőtanácsra, hanem a semmitőszék egyesült tanácsaira bizzák. A kormány vonakodott attól, hogy a vizsgálat aktáit megismertesse és folyvást csak javaslatának elfogadását sürgette. A bizottság azonban mégis megvizsgálta azokat az aktákat és nyilván ugy találta, hogy *semmi* sincs bennök, ami miatt érdemes lenne megbontani az igazságszolgáltatásnak törvényben megállapitott eddigi rendjét, mert — mint táviratainak jelentik — az akták kinyomtatásának és szétosztásának elhatározása mellett *kilenc szavazattal kettő ellenében elvetette a kormányjavaslatot.*

Ilyen tulnyomó többséggel hozott határozat után a kormánynak alig lehet reménye arra, hogy javaslatát a képviselőház plénumával mégis elfogadtassa. Ha pedig a javaslat megbukik, vele kell bukni a Dupuy-Lebret kabinetnek is, amely megméretett, de könnyünek találtatott. Ez a katasztrófa pénteken zudulhat a kormányra, amikor a bizottság jelentése tárgyalásra kerül.

Mai táviratainak a következőket jelentik:

Páris, február 6.

Lebret igazságügyminiszter ma délelőtt közölte a képviselőház reviziós bizottságával *Mazeau* semmitőszéki első elnök pótvizsgálatának eredményét. A bizottság azután megkezdte az ügyiratok megvizsgálását, amelyek állitólag *nagyon kedvezőek Loew, Bard és Dumas birákra nézve.*

A Bourbon-palota folyosóin nagyon eltérők a vélemények a revizió-bizottság várható határozata felől. Nem igen látható előre, hogy a bizottság a kormány javaslata mellett vagy ellene fog-e dönteni, vagy megváltoztatja-e a javaslatot. Azt hiszik, a bizottság közzététeti és szétosztatja majd a vizsgálat anyagát.

Páris, február 6.

Dupuy miniszterelnök délután megjelent a képviselőház revizió-bizottságának ülésén és igen élénken ajánlotta elfogadásra a kormányjavaslatot, azt kivánva, hogy a bizottság lehetőleg rövid idő alatt határozzon. A vizsgálatról szóló akták közzététele felől hozzá intézett kérdésre a miniszterelnök kijelentette, hogy a bizottságnak saját felelőssége mellett hozandó határozatait illetőleg teljesen szabad kezet enged, bár a közzététel az ő nézete szerint visszásságokkal járhatna. Az aktákat tehát ma kinyomatják és legközelebb szétosztják a képviselők közt.

A miniszterelnök eltávozása után *a bizottság a törvényjavaslatot 9 szavazattal 2 ellenében elvetette* és előadóvá Rénault-Morliéret választotta meg, aki szerdán a képviselőházban jelentést fog tenni és inditványozni fogja, hogy az ügy tárgyalását péntekre tüzzék ki.

Páris, február 6.

A fegyelmi tanácscsá alakult semmitőszék elhatározta, hogy vizsgálatot indit *Grosjean* versaillesi törvényszéki biró ellen, aki *Lebret* igazságügyminiszterhez levelet intézett, amelyben a büntetőtanács tagjait azzal vádolja, hogy a revizió ügyében folytatott vizsgálatban részrehajlók voltak.

Páris, február 6.

A revizió-bizottság tanácskozása igen rövid ideig tartott. A kormány javaslatának elfogadását ellenző 9 bizottsági tag kijelentette, hogy véleményük szerint a javaslat a *Mazeau* által vezetett vizsgálattal áll összefüggésben s minthogy ez a vizsgálat nem járt meggyőző eredménynyel, ez elegendő ok arra, hogy a javaslatot elvessék.

Páris, február 6.

A *Soir* jelentése szerint az a két tiszt, aki hit alatt akarja vallani, hogy a *titkos iratcsomónak* egyik iratát közölték a hármasszövetség egyik államának hivatalos ügyvivőjével, *Chanoine* tábornok és *Cuignet* százados, aki a semmitőszék büntetőtanácsának tárgyalásain a hadügyminisztériumot képviselte.

Páris, február 6.

Quesnay de Beaurepaire az *Écho de Paris* mai számában ismétli azt az állitását, hogy egy idegen hatalom képviselője már a kihallgatás után való napon *ismerte az egyik tanu vallomását*, amelyet az csakis a semmitőszék tagjai előtt tett, a nélkül, hogy irnok, vagy ügyvéd lett volna jelen. Ez a vallomás — mondja *Beaurepaire* — olyan természetü volt, hogy *hazafiui óvatosságból nem volt ajánlatos a vallomás leirása.*

Jaurès a *Petite Republique*ben azt mondja, hogy most már bizonyos, hogy a semmitőszék büntetőtanácsának eljárására nézve inditott vizsgálatnak *semmi eredménye nem volt.*

Algir, február 6.

A ma előfordult zavargások miatt a prefektus *felfüggesztette a polgármestert és a községtanácsot.*

Páris, február 6.

A rendőrségnek a kémkedési ügyről szóló jelentése szerint az a postakocsi, amely a kémkedés leleplezésére vezetett, nem a Montmedy mellett folyó Chiersbe, hanem a Loireba esett, még pedig egy kis fahid leszakadása következtében. Egy leveleket tartalmazó zsákot kihuztak a folyóból és néhány nap mulva rátaláltak. Az inkriminált levél egy *külföldi ügynöknek* szólt és ez állott benne:

Elküldöm önnek a kivánt két fényképet. Legközelebb három fényképet kap egy müről, amelyről önnel beszéltem. Remélem, hogy körülbelül nyolc nappal ezelőtt önnek irt levelemre a kivánt módon, a megállapitott kezdőbetük alatt St.-Etiennebe válaszolt.

A *Durand*tól nyert információ szerint ennek a levélnek Párisba, egy a Rue Terrsogin lévő szállóba kellett volna jutnia. A szállóban tartott házmotozáskor kivájt cérna-orsókat foglaltak le. Elkoboztak öt orsót, amelyekben fényképek és fontos jegyzetek voltak, továbbá egy fotografusgépet és *több erődnek kliséit. Durand* azt mondja, hogy Roubaixba való cérnakereskedő és 1870-ben született. A vizsgálat azonban kideritette, hogy nyugalmazott katonatiszt, aki azelőtt a XX. hadtestben szolgált.

Páris, február 6.

A *Durand*nál talált tárgyak ujabb megvizsgálásakor kitünt, hogy *koránt sincs szó a nemzeti védelemre vonatkozó iratokról*, hanem trágár fényképekről, amelyekkel *Durand* titokban kereskedett. *Durand* tehát nem a keresett tiszt. Ezt a tisztet, bizonyos *B*... hadnagyot tegnap este Chalons sur Marne-ban *letartóztatták.*

A *Radical* jelentése szerint *B*... nyugalmazott hadnagy letartóztatását megelőzte egy francia alattvalónak és iparlovagnak a letartóztatása, aki a berni német hirszerző irodához volt beosztva s akinek följelentésére legutóbb két francia ügynököt tartóztattak le Ulmban.

Chalons sur Marne, február 6.

Az itteni pályaudvaron tegnap este letartóztatott egyént *Bertrand*nak hivják. A letartóztatott 28 éves, régebben hadnagy volt a Nancy-ban állomásozó. 79. gyalogezredben és jelenleg nyugalmazva van. *Bertrand* vasárnap elutazott Párisból, hogy Nancyban lakó kedvesét meglátogassa.

Caprivi †.

Budapest, február 6.

Katona volt, egyike az ezreknek, akiknek nevét nem ismeri a világ. Egyszer azt parancsolta neki a császár, hogy a metzi gyalogdandár helyett a világpolitikának álljon élére. A katona engedelmeskedett és odaállott arra a helyre, amelyről kevéssel ezelőtt *Bismarck* dörögte az ő lapidáris szavait. A katona kancellár lett s az maradt, míg a császár akarta. Egyszer aztán *II. Vilmos levezényelte* onnan s a kancellárból ujra ismeretlen ember lett, egy a sok ezer közül.

Caprivi de Caprara György Leónak hivták. Ma halt meg Skyrenben, egy elfeledett fészekben az elfeledett politikus. Három napig volt ágybanfekvő beteg. Szivbajához, amelyben már régóta szenvedett, tüdővizenyő járult s ma délelőtt tiz órakor a kettős baj megölte.

*

Mikor emlegetni kezdték, nem a nevén nevezték, hanem egyszerüen csak igy: *Bismarck utóda*. Ebben a két szóban temérdek rejlett: guny, kétkedés, fitymálás, kicsinylés. Mindenki lehetetlennek tartotta, hogy a gyalogos katona, akiből idővel a tengernagyi hivatal vezetője lett, a kancellárkodásba is bele tudjon törődni. Hogy képes legyen hiven sáfárkodni a *Bismarck* örökségével, amelyet iszonyuan komplikáltnak, temérdek titokba bogozottnak sejtett a világ. De mindjárt kancellárkodása első idejében tisztában volt mindenki azzal, hogy *Caprivi* voltaképpen igen jól megállja a helyét, mint Vilmos császár szócsöve és porosz meg német parlamenti nagykövete. Nem volt egyéb: a nagy politikát maga a császár vezette s ezt nevezte *neuer Kurs*nak. A császár politikáját végrehajtani, ime a *Bismarck* utódjának missziója. És kancellár maradt, amig elég ereje volt arra, hogy azt végre is hajtsa. Mikor egyszer a császár tengerészeti követeléseinek nem tudott érvényt szerezni a birodalmi gyülésen, megbukott. Az elkoptatott masina helyébe ujat kellett állitani.

(Caprivi, a katona.)

Charlottenburgban született, 1831. február 24-én. 1849-ben lépett a Ferenc császárról nevezett testőrgránátos ezredbe s 1850-ben lett hadnagy. 1865-ben századparancsnoknak osztották be a 64-ik gyalogezredhez s egy évre rá fölvették a nagy vezérkarba, ahol őrnagy lett s mint ilyen, az Ausztria ellen indult első hadsereghez volt beosztva, ahol résztvett a csehországi hadjáratban, melynek befejeztével áttették a testőrhadtest vezérkarához, 1870-ben pedig, mint alezredest, a Franciaország ellen inditott 10-ik hadtest vezérkari főnökévé tették a geniális *Voigts-Retz* tábornok mellé, akinek oldalán több ütközetben kiváló taktikusnak bizonyult.

Azután egymásután ezredes lett, a hadügyminiszterium egyik szakosztályának élére állitották. 1881-ben Berlinben egy testőrdandár parancsnokságát vette át. 1882-ben altábornagygyá s a Metzben levő 30-ik hadosztály parancsnokává nevezték ki.

Ekkor hirtelenül pályát változtatott: 1883-ban reá bizták a *tengernagyi hivatal* vezetését, amikor is altengernagygyá tették. Bámulatosan hamar beletalálta magát uj hatáskörébe s a *német hadi tengerészetnek reformátora lett*. Két emlékiratot terjesztett a német tengerészet főladatairól a birodalmi gyülés elé, amely csakhamar meg is szavazta a kivánt hiteleket. *Ő teremtette meg a német torpedó-flottát* és a tengerészszemélyzet kiképzése körül nagy érdemeket szerzett. A német-flotta jövőjét ő a gyors cirkáló- és jelzőhajókban, jó kiképzésben és felszerelésben látta, amelyekre vonatkozó nézeteit szintén emlékiratba foglalva, terjesztette a birodalmi gyülés elé. Mikor 1888. junius 5-ikén a tengerészeti miniszterium vezetésétől visszalépett, általában azt hitték, hogy ezt azért tette, mert ellenezvén a nagy és költséges hadihajók építését, ellenkezésbe jött a császárral. Ez azonban még nincs kellőleg felderitve. Akkoriban sokat beszéltek *Bismarck* és *Caprivi* közt fölmerült összeütközésekről, melyek abban az időben, mikor az *Augusztá*-korvett a Vörös-tengeren egy cikion alkalmával elpusztult, kifezésre is jutottak. Mikor a félhivatalos lapok *Caprivit* ezért megtámadták, a birodalmi gyülésen éles birálat alá vette a félhivatalos sajtót, melylyel az ő becsületes és a strébersségtől idegenkedő jelleme sohasem rokonszenvezett.

Katonai pályája épp e nagy tengerészeti reformok közepette hirtelen megszakadt. 1890. márciusában *a német birodalom kancellárjává* nevezte ki *Vilmos* császár.

(A kancellár.)

Navigare necesse est — ezzel a jelmondattal kezdte meg az ifju német császár az uralkodását. Szenvedélyesen szerette és szereti a tengerészetet s kitünő jártasságu annak minden ágában. Mikor *Vilmos* látta, hogy a vaskezü *Bismarck* nem hajlandó az ő terveit engedelmesen végrehajtani, gyorsan, a világ nagy ámulatára elbocsátotta és hajlandóságát követve a tengerészeti resszortból keresett uj kancellárt. Ki másra eshetett választása, mint arra az emberre, aki modernné tette a német haditengerészetet s aki temperamentumánál, nevekedésénél fogva engedelmes végrehajtójául igérkezett a császár politikai és tengerészeti terveinek.

Caprivi sulyos külügyi bonyodalmak idején ült a kancellári székbe. *Bismarck* orosz-viszontbiztositó szövetsége féltékenykedést és gyanakodást keltett a *hármasszövetség* hatalmasságai közt. Az a szó járta be a világsajtót, hogy ez a hatalmas szövetség széjjelhull s bekövetkezik az a nagy európai háboru, amelyet tiz év óta szakadatlanul jósolgatnak a diplomácia pesszimistái. *Caprivi*nak jobbra-balra csititgatnia kellett. *Kálnoky*val vállvetve iparkodott a hármasszövetség tekintélyét kifelé megerősiteni s igy létrejött a rohnstocki találkozás *Ferenc József* és *II. Vilmos* közt. A kancellár erre személyes összeköttetéseit iparkodott megszilárditani a béke érdekében, *Kálnoky*val tárgyalt, meglátogatta *Crispit*, 1890. novemberében pedig *Umberto* királyt. Igy aztán Németország és Ausztria-Magyarország vállvetett erőfeszitése után 1891-ben megujult a hármasszövetség s ez elejét vette egy általános európai konfliktusnak.

Mig igy sikeresen vezette a külügyeket, otthon meggyült a baja a birodalmi gyülésel. *Vilmos* császár hatalmas ujitásokat akart behozni a hadügyi resszortban, olyan ujitásokat, amelyek évek hosszu során át érzékenyen megterhelték volna a budgetet. Ezt a császári akaratot *Caprivi* képtelen volt a birodalmi gyülésben végrehajtani. Ez volt bukásának rejtett oka. Külső alkalmat szolgáltatott távozásához egy konfliktus, amely közte és gróf *Eulenburg* porosz miniszterelnök közt felmerült s melyre az államfelforgató törekvések ellen foganatositandó rendszabályok szolgáltattak okot. Az utóbbi rendkivüli intézkedéseket akart, mig *Caprivi* a büntetőtörvény keretében akart gondoskodni az államfelforgató tendenciák megfékezéséről. Minthogy az ellentétet a két államférfiu közt nem lehetett kiegyenliteni, mindkettő lemondott s a császár el is fogadta lemondásukat. *Caprivi* utódául ekkor nevezte ki *Hohenlohe* herceget, aki még ma is a birodalom kancellárja.

A kancellár lemondása napjától, 1894. október 24-től fogva visszavonult életet élt. Csöndesen, a világtól elzárkózva halt meg ma skyreni kastélyában.

(A császár részvéte.)

Crossen, február 9.

Müller tábornok, az elhunyt gróf *Caprivi* unokaöccse a következő táviratot kapta Vilmos császártól:

Müller tábornoknak Skyrenben. Nagybátyja, gróf *Caprivi* tábornok elhunytának váratlan hirét éppen most kaptam és benső részvétemet fejezem ki önnek és az elhunyt családjának. Gróf *Caprivi*, akit, mint katonát, hadura mindig nagyrabecsült, s aki mint birodalmi kancellár munkás és elvhü dolgozótársam volt, a tényleges szolgálattól visszavonulva is ki tudta vivni császárja és királya elismerését és háláját.

Vilmos, I. R.

(Apróságok.)

Amikor kancellárrá nevezte ki *Caprivit* a császár, egy berlini lap igy jellemezte az ujdonsült politikust:

Azok közé az emberek közé tartozik, akik már korán sejtetik, hogy nagy jövő áll előttük, egyrészt tehetségeiknél fogva, melyek nála nem nevezhetők valami fényeseknek, de azért a középszerüségen jóval felül állanak, másrészt és különösen komoly és szilárd életelveiknél fogva. Külsejében *Bismarck*ra emlékeztető, nagy, széles vállu és szeplős ember, aki már korán a katonai pályára gondolt, s egyike volt azoknak, akik megkérdeztetvén, hogy mik lesznek, soha sem adnak különböző feleletet. Már kora ifjuságától fogva elhatározta, hogy tiszt lesz, és azt is mondta mindenkinek, hogy felviszi a tábornokságig. Azok közé a tanulók közé tartozott, akik sohasem mulasztottak egy-egy félévet, de viszont soha sem végeztek egy-egy osztályt fél évnél hamarább, akik sohasem mulasztanak el feladatot, de viszont soha sem tesznek semmit önként csak azért, hogy a figyelmet magukra vonják; akik, ha kérdezik őket, teljes feleletet adnak, de nem kérdeztetvén, nem akarnak tündökölni a tudományukkal. Készületlenül sohasem ment az iskolába, de mikor elkezde Tacitust olvasni, bosszankodott, hogy kegyetlenül nehéz. Ezek mind olyan tulajdonságok, melyek bizonyára életének későbbi szakaiban is érvényesültek.

*

Beszélik, hogy 1878-ban egyszer ugyanazon vasuti kocsiban utazott *Bismarck*kal s hosszasan és élénken beszélgetett vele. Erre vonatkozólag mondta volna *Bismarck*:

— Most beszéltem azzal az emberrel, aki egyszer utódom lesz.

*

Még vezérkari tiszt korában nagy hirre tett szert a berlini katonai körök előtt azáltal, hogy eddig fölül nem mult ügyességgel tudta rendezni és vezetni az ugynevezett *hadi játékokat*. Általában az ily természetü katonai dolgokban kimondott itéletét fölebbezhetetlennek tekintették.

*

A német császár, midőn *Caprivi* uj állásában nála jelentkezett, állitólag igy szólt hozzája:

— Nem kérdezhettem meg, vajjon beleegyezik-e kineveztetésébe? Mert tudtam, hogy mint a hadsereghez rendületlenül ragaszkodó tiszt, visszautasitotta volna; de ez idő szerint ön a legalkalmasabb egyén erre az állásra.

(Caprivi magyar ősei.)

A családnak okmányok alapján is beigazolható első őse *Capriva* András volt, akinek fiait, Endrét és János Ferencet, III. Ferdinánd császár Regensburgban 1653 március 10-ikén a római szent birodalom és az osztrák örökös tartományok lovagjává ütötte. Az erről való okmányban a császár nagy elismeréssel emlékszik meg a két fiu őseinek önzetlen hazaszeretetéről és önfeláldozásáról.

Az utóbb nevezett fiu 1657. julius 19-ikén *Lipót magyar királytól magyar bárságot is kapott*. Ugyanez a király 1666 majus 22-én Bécsben, mint I. Lipót császár, megujitotta *Capriva* János Ferenc bárságát, sőt kiterjesztette idősb testvérére, *Capriva* Andrásra is. Az erről való oklevelében főképpen *Capriva* János Ferenc hősiességéről és hadi cselekményeiről, *de praecelaris meritis et virtutibus* van szó. Mindezeken kivül a két testvér cimerét is kibővitették és megengedték nekik, hogy vörös pecsétet használjanak.

Báró *Capriva* Ferenc János *Magyarországon telepedett meg*, mig testvére, a krajnai birtokot vette át és még szerzett hozzá Stájerországban is egy birtokot. A felesége a Chvalkovszky lengyel nemesi családból származott. Ebből a házasságból származott báró Capriva Károly Lipót, aki a császár szolgalatából orosz katonai szolgálatba állott és 1709-ben mint Bauer tábornok dragonyos ezredének ezredese esett el. Ennek fia, Caprivi Gyula Lipót, akkor egyetlen férfi-sarjadéka volt a családnak. Ez luteránus vallásban nevelkedett, *a bárságról lemondott* s ő volt az első, aki felvette a *Caprivi* nevet, melyet utódjaira is átszármaztatott. Mint *vallásos költő* is szerepelt és 1768. november 8-án mint Stalberg grófság kancellárja halt meg.

HIREK.

Budapest, február 6.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Január 31-én uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Ujonnan belépő előfizetőinknek teljesen dijtalanul megküldjük a Budapesti Napló almanachjának most megjelent (január—február—márciusi) első kötetét, amelyet még ebben az esztendőben három kötet fog követni.

— **Személyi hirek.** *Schlauch* Lőrinc bibornok ma Bécsből Budapestre érkezett. — Gróf *Goluchowski* külügyminiszter ma délután Lembergbe érkezett és három napig marad ott.

— **Lipót Szalvátor főherceg Budapesten.** *Mária* Lujza bolgár fejedelemasszony temetésén tudvalevőleg ő Felsége is képviselteti magát. A király képviselője *Lipót Szalvátor* főherceg ma reggel indult el Bécsből, ahol a pályaudvaron a bécsi bolgár ügyvivő is megjelent üdvözlésére. A főherceg a III-ik számu gyorsvonathoz kapcsolt udvari szalon-kocsiban délután 1 óra 45 perckor érkezett Budapestre a keleti pályaudvarra, ahol *Lachnit* János állomásfőnök fogadta. A főherceg egy óra hosszat tartózkodott a pályaudvaron, s az udvari váróteremben kiséretével együtt megebédelt. 2 óra 40 perckor indult el a főherceg Szófia felé, ahova holnap reggel érkezik.

— **Az egyetemi könyvtár igazgatója.** Az egyetemi könyvtár igazgatóságának betöltésével a napokban foglalkozott az egyetemi tanács. Többen a szakrendszer behozatala mellett foglaltak állást, hogy

a tudományágak szerint az egyetem négy karának egy-egy tanára kezelje a könyvtárt; a többség azonban az egyetemes vezetés mellett volt és elhatározta a pályázat kiírását. Eddig három komoly jelölt van, dr. *Ballagi* Aladár egyetemi tanár, dr. *Ferenczy* Zoltán, a kolozsvári egyetemi könyvtár igazgatója és dr. *Máthé* Sándor, a budapesti egyetemi könyvtár első őre s jelenleg helyettes igazgatója.

— **Párbaj Árvában.** *Alsó-Kubinból* táviratozzák: *Kürthy* Lajos főispán és *Justh* Miklós cs. és kir. huszárhadnagy közt ma sulyos feltételü kardpárbaj folyt le, mely *Justh* Miklós megsebesülésével végződött. Mint segédek szerepeltek *Kürthy* Lajos részéről: *Csillaghy* István és *Kiszely* Gyula, *Justh* Miklós részéről pedig: *Abaffy* Emil és *Abaffy* Ödön. A párbaj oka szóváltás volt.

— **Gyász Koburgban.** *Merán*ból táviratozzák, hogy *Martinsbrunn*ban ma délután meghalt *Alfréd* szász-koburg-góthai uralkodó herceg, a család feje, aki már régóta krónikus agybetegségben szenvedett. Állapota csak ma fordult válságosra és négy óráig tartó haláltusa után kiszenvedett. Most az angol ágra száll az uralkodás, s ha Viktória királynő fia meghal, akkor a katholikus ág jut a hercegség élére, amelynek most *Fülöp* herceg, a bolgár fejedelem testvérbátyja a feje.

— **A kamélia.** A párisi divatvilágban nagy volt a küzdelem és a versengés a körül, hogy mi legyen az uralkodó virág a farsangon. Valóságos pártok támadtak, amelyek egy-egy virág mellett kardoskodtak. Igy volt piros és sárga rózsa-, ibolya-, magnólia-, gardénia-, tubarózsa- és kamélia-párt. Legtöbb hive akadt a fehér és biborpiros, jóillatu, nagy *magnóliának*, az átható, erős szagu fehér, kék és sárga *tubarózsának*, a sáfrányillatu, fehér és sárga *gardéniának* és végül a fehér, a piros és a pettyes, nagy *kaméliának*. Az előkelő világ hölgyei és lovagjaik a szalonokban s az operában heteken át vívták a virágdivat-harcot, amelyből végre is a *kamélia* került ki győztesnek. A hölgyek mellbokrétának vagy a hajban, a férfiak a frakkon csak kaméliát viselnek azóta. A tubarózsa, a gardénia és a magnólia egészen eltünt, az előkelő társaság erre a télre számüzte a szalonokból és a bálterm ekből. A rózsa és az ibolya is megvetett virág lett, csak éppen délelőtti sétákor pompázik a gomblyukban, vagy a hölgyek kebelén. A párisi virágkereskedők pedig alig győzik ellátni az elegáns társaságot a virágok divatjának hősével, a fehér, a piros, a csikos és a pettyes, nagy kaméliával.

— **Véd- és dacszövetség trónkövetelők ellen.** Ez lesz Európa legifjabb és legregényesebb szövetsége. Két latin ország fog kemény paktumot kötni két igen kellemetlen ur ellen, akiket sehogy sem tudnak az ország határairól lerázni. A kellemetlen urak, *Don Carlos de Bourbon* és *Bonaparte Viktor Napoleon*, akiktől ez idő szerint felette tart Spanyolország és a francia köztársaság. Mindegyikük királyi koronát keres s ha ez kellemetlen például Don Alfonzónak, aki tényleg szerencsés birtokosa egy ily ékszernek, duplán kellemetlen a frigiai sipkás francia hölgynek, aki még nem is olyan régen elárverezte a királyság attributumait „ötvösmüvek" cim alatt. A közös baj barátságos eszmecserére birta a két országot, lesz-e belőle paktum, azt még nem tudni. Hogy ilyesmire szükség van, azt bizonyitja az a körülmény, hogy *Don Carlos* nemrégiben kölcsön vett párisi bankároktól egy kisebb összeget, ugy 75 millió frankokat, amelyeket bizonyára nem a lezajlott házbérnegyedre való tekintetből vett kölcsön. A 75 millió keményen aggasztja a spanyolokat, már csak azért is, mert ekkora összeg az egész spanyol államkasszában sem található ezen rossz időkben. A spanyolok aggodalmaiban osztozkodnak a franciák. Ott a határon lebzsel az ő saját külön trónkövetelőjük, *Viktor Napoleon*, egészen közel a francia házához, Brüsszelben. Mit tegyenek vele? Megfogni nem lehet, mert ahhoz messzi van, de azért éppen elég közel van ahhoz, hogy az ember tartson tőle. Irt tehát a francia kormány szép levelet a belga kormányhoz és megkérte, hogy adja ki az utlevelet a kellemetlen Bonaparte-sarjadéknak. Lehet, hogy ezek után *Viktor Napoleon* csakugyan meggondolja a dolgot és elutazik Brüsszelből — Párisba.

— **Liszt leányának betegsége.** *Wagner* Kozima asszony, *Liszt* leánya — mint már megirtuk — Bécsben sulyosan megbetegedett. Bécsi tudósitónk jelenti, hogy Wagner Kozima állapotában tartós javulás állott be s egészsége néhány nap mulva teljesen helyreáll.

— **Házasság.** *Dersényi* Gyula a salgótarjáni szénbánya-társulat intézője jegyet váltott *Simon* Ella kisasszonynyal dr. Simon József királyi tanácsos leányával, Budapesten.

— **Gelich Rikárd halála.** Egészen észrevétlenül, mint ahogy csöndes aggkorát töltötte, halt meg szombaton este *Gelich* Rikárd honvéd tábornok Eötvös-utcai lakásán. Budapesten nagyon sokan ismerték a derék öreg urat, aki egykor szivesen járt társaságba is, ahol aztán nagyon érdekes dolgokat tudott elmondani viszontagságos multjából. Tiz esztendő előtt egy bérkocsi elütötte és a lába kitört. A vén csontok nem jól forrtak össze s nagyon fájt az öreg urnak, hogy régi délceg tartásának vége volt. Azóta kevesebbet is mutatkozott az utcán és örökre elhányta magától a vezérőrnagyi uniformist, amelyre olyan büszke volt, akárcsak a grófi rangjára, amelyet Olaszországból hozott magával apja. O maga Pozsonyban született 1824. junius 2-án. A szabadságharc kitörésekor belépett a honvédségbe, de gyenge testalkata miatt mindvégig őrnagyi ranggal a hadügyminisztériumban szolgált s ott nagy érdemeket szerzett a honvédség szervezése körül. Igaz ügyünk szomoru bukása után elmenekült és Londonban telepedett le, mialatt itthon kötél által való halálra itélték. A krimi háboruban az angol hadseregben szolgált; 1857-ben hazajött s jelentkezett az olmützi hadi törvényszéknél. Halálra itélték, de kegyelmet kapott. Az alkotmányos éra bekövetkezésekor felajánlotta képességeit gróf *Andrássy* Gyula honvédelmi miniszternek, aki megtette őt osztálytanácsosnak. Mint ilyen kiváló munkásságot fejtett ki *Szende* Bélával és Mádi *Kovács* Györgygyel az uj honvédség szervezése körül. Bujdosása alatt, de később itthon is számos hadtörténeti munkát irt, nagyobbára német nyelven, amelyek közt a legterjedelmesebb, de a legfigyelemreméltóbb is: *Magyarország függetlenségi harca három kötetben*. *Gelich* Rikhárd ebben objektiv, mondhatni rideg birálója a magyar hadvezérek tetteinek s csakis ott melegedik föl szive, ahol *Görgey*, *Bem* és *Guyon* haditetteit méltatja. A boldogult tábornokot ma temették el vezérőrnagyi rangját megillető diszszel. Temetésén megjelent *Fejérváry* honvédelmi miniszter és államtitkára, igen sok honvédtábornok, *Lobkowitz* hadtestparancsnok és az öreg honvédek közül sokan. A beszentelés után a hatfogatu halottas kocsi megindult a katonai temetőbe, ahol az öreg tábornokot örök nyugalomra helyezték.

— **A soproni iparlovag,** Sopronban, mint már emlitettük, a rendőrség leálcázott egy iparlovagot, aki méneskari századosnak adta ki magát s napokig bolondította ott a világot. A soproni rendőrkapitány táviratilag intézett kérdést a méneskarhoz, a mikor onnan az a válasz érkezett, hogy az illető csak csaló lehet, elfogatta a „kapitányt." Kihallgatásakor beismerést szimulált s kijelentette, hogy ő tulajdonképpen nem katonatiszt s becsületes neve lovag *Bagosich* Lajos. Vagyonos ember, aki örökségének a kamataiból él. A rendőrségnek ez a vallomás is gyanusnak tünt föl, mert magát igazolni nem tudta. Ma már egészen le van leplezve a csaló. A budapesti rendőrség megállapitotta, hogy sohasem volt lovag, vagyona nem volt, katonáéknál sem szolgált, hanem *péklegény*. Zomborban született, négyszer volt már büntetve, legutóbb lopásért. Tiszti ruháját is ugy lopta egy méneskari századostól. Az iparlovagot most illetőségi helyére toloncolják.

— **Halálozás.** Özv. *Dubay* Györgyné született baglóci *Baglóczy* Ágnes urnő február 4-ikén 84 éves korában Budapesten végelgyengülés következtében meghalt. A nagy kiterjedésü Dubay családon kivül a réthi Göncy, balkányi Balogh és ketelei Keteley családok legidősebb tagjukat, a baglóczi Baglóczy család utolsó sarját, a magyar társadalom pedig minden jó és nemes iránt fogékony és jószivü matronáját vesztették a megboldogultban. — *Láng* Gyula Aurél jászóvári premontrei kanonok e hónap 3-án 27 éves korában Rozsnyón meghalt. — Breznóbányai *Mikovényi* Mór kanonok e hó 1-én 72 éves korában Pozsonyban meghalt. — *Viszolajszky* Alajos nyugalmazott plébános e hó 4-én 88 éves korában Doroghon meghalt.

— **Banda Marci fiának esküvője.** *Banda* Marci hires cigányprimásnak a fia, Edus, aki egyike a legjobb cigánycimbalmosoknak, tegnap délután az erzsébetvárosi plébánia-templomban vezette oltárhoz *Dombai* Margit ismert cimbalommüvésznőt, Dombai Károlynak, a kereskedelmi bank alkalmazottjának leányát. Az uj párt *Czenner* Lajos erzsébetvárosi káplán eskette össze; tanuk voltak *Allaga* Géza, a zeneakadémia tanára és *Kakas* József jogügyi tanácsos. A násznépben ott volt a budapesti és vidéki cigányság szine-java, sok müvész és zenekedvelő. Este nagy lakoma volt a Royal-szálló földszinti termében.

— **A kártya-affér.** *Berlinből* jelentik, hogy a kártya-affér ügyében ma ismét ujabb letartóztatások voltak. A rendőrség letartóztatta *Egloffstein* grófot és *Kaiser* kormanyelőadót és tartalékos hadnagyot. Ez az utóbbi a már letartóztatott *Krötherrnek* benső barátja volt s mindketten a *Klub der Harmlosen* elnökei voltak.

— **Egy képviselő ünneplése.** *Ráth* Péter képviselőt, a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatóját, az e vasuthoz csatlakozólag Csacától Thurzófalván és Trencsén-Makón át a magyar-morva határig tervezett helyi érdekü vonal bejárása alkalmából, a csacai választókerület nagy lelkesedéssel fogadta. A katolikus papság is, amely két éve a választás alkalmával hevesen küzdött *Ráth* megválasztása ellen, élénk részt vett a fogadtatásban. *Lonszky* thurzófalvi plébános ebédet adott *Ráth* Péter tiszteletére és lelkesen felköszöntötte őt, mint a vidék jóltevőjét és mint a küzdő pártok közt a béke megteremtőjét. Hasonló értelemben beszélt *Twerdy* segédlelkész is, aki még nem rég a néppárt heves harcosa volt. A képviselőt az egész kerületben lelkesen ünnepelték.

— **A branyiszkói csata emléke.** Tegnap, vasárnap, hajnalban indult el az eperjesi jogakadémia polgársága a Branyiszkó-hegyre, hogy a most 50 éve dicsőségesen megvivott branyiszkói csatáról megemlékezvén, letegye az ifjuság koszoruját az ottani emlék talapzatára. Az óriási örökzöld koszorut nemzeti szalag fonta körül, amelyen arany betükkel diszlett ez a felirat: *Az eperjesi jogakadémia polgársága — a dicső branyiszkói hősöknek.* Utközben, Sirokán, a körjegyző is csatlakozott külön szánon a kis csapathoz. Dermesztő hideg volt s a metsző széi hatalmasan fujta a nagy havat, mely a vidéket boritja. A hegytetőre déli 12 órakor értek fel, ahol az emlékoszlop átellenében egy kis kápolna áll, közelében pedig egyetlen ház, amelyben egy paraszt család lakik s amely házat *Hvala bohu*nak (Hála Istennek) neveznek, mert igy szoktak a kocsisok felsóhajtani, ha a meredek uton a hegy e legmagasabb pontjához felértek. A küldöttség az emlékhez nagy hómezőkön keresztül jutott s a hatalmas koszorut egy kis ünnepélyiyel helyezték a magánosan is oly hősi dolgokat regélő emlékre. *Osztermann* hazafias beszédet mondott, amely után *Sikorszky* Sándor egy költeményt adott elő. A megható kis ünnepélynek részesei azután elmerültek a felséges látvány szemlélésébe, amelyet a páratlan szép vidék s ennek gyönyörü kilátása nyujt. Az egész Szepesség a szemlélő elé tárul s a magas Tátra, mint megannyi óriási gyémánthegység ragyogott a tündöklő napsugárban. A küldöttség a késő esti órákban érkezett nagy lelkesedéssel vissza Eperjesre.

— **A takarékos miniszter.** Az iskolai szertárakról mindeddig kevés gondoskodás történt. Az igazgatók, nagy elfoglaltságuk közepette, nem igen értek rá gondját viselni a szertárnak, leltározni a tárgyakat, s ha azután elveszett, összetört vagy megromlott valami, nem tudták, kin vegyék meg az árát. *Wlassics* Gyula kultuszminisztert ezek a tapasztalatok legutóbb arra birták, hogy szigoru rendeletben intézkedjék a szertárak jókarban tartásáról s a szertárőrök anyagi felelősségéről.

— **A dadogók oktatásának módszere.** *Roboz* József, a siketnémák váci országos intézetének igazgatója, a következő sorok közlésére kér fel bennünket:

Tekintetes Szerkesztőség! Becses lapja utján értesültem arról, hogy a dadogók budapesti tanfolyamán is beválik a módszer és szép eredményeket érnek el. Annál inkább megütköztem hát azon, hogy mindenütt a tanfolyam tanáranak „módszeréről" irnak. A dadogók és hebegők oktatásával ugyanis hazánkban legelőször rendszeresen én kezdtem foglalkozni ezelőtt 11 évvel és pedig dr. *Gutzmann* berlini specialista módszere alapján, melyet mintegy 300 beszédfogyatékos sikeres kezelése nyomán *önállóan* „A dadogás gyógyitása" és „Módszeres beszéd- és olvasási gyakorlatok dadogók számára" cimü munkámban dolgoztam át, és terjesztettem magánkurzusaimon és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium által rendezett tanfolyamokon (1895. Budapest, 1896. és 1897. Vác), amely tanfolyamokon 88 tanárt, tanitót és tanitónőt képeztem ki a dadogók és hebegők oktatására. A budapesti tanfolyamok vezető-tanárai isily 6 heti tanfolyamon nyerték tőlem kiképzésüket, Dr. *Gutzmann* „Das Stottern" c. nagy müve 419. lapján ezért nevemet épp oly elismeréssel közli, mint Dr. *Biaggiét*, aki Olaszországban, *Klindworthét*, aki Angliában, Dr. *Haderupét*, aki Dániában, *Stangenbergét*, aki Svéd-Norvegiában honositotta meg a dadogók és hebegők didaktikai módszer segélyével való kezelését. Miért is talán nem *szerénytelenség* tőlem, ha igényt tartok arra, hogy a budapesti tanfolyamon követett módszer, mint az én általam átdolgozott módszer legyen ösmertetve, nem pedig mint a tanfolyam vezetőjének a találmánya vagy rendszere. Kiitünő tisztelettel, Vácon, 1899. február 4-én *Roboz* József igazgató, mint a dadogók és hebegők oktatására képesitő tanfolyamok vezetője.

HUNGARIA-vasfürdő
Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Beszámoló.** Hosszu várakozás után végre közreadta beszámolóját a thessaliai hadak volt fővezére, *György* herceg, a görög trón örököse. Szép könyv, igy irják *Athén*ból. Díszes kiállitásu, terjedelmes munka. Négyszáz, sürün telenyomtatott oldalon gyónja meg a királyfi, hogy mi büne volt a hadviselésben. Persze sok a büntárs is. Legelőbb is azon panaszkodik, hogy kevés volt az ember; nem volt tartalék, ami öreg biba. A rendes hadsereg pedig nem igen értett a háborusdihoz. Az egyszerü gyakorlatokat sem igen tudták, hát még a bonyodalmasabbakat. Azután furcsa dolgokat mond el a tővezér. Hogy a sereg *nem tudta az ellenséget üldözni* s igy, ha a törököket visszaverték a tüzelésükkel, nem üldözhették; ezáltal rendszerint *rendellenes volt az ellenség futamodása*, ami aztán kárára lett a görögnek. Volt még sok egyéb baj is. Igy például szekerészcsapataik egyáltalán nem voltak, mondja a trónörökös. A hirszolgálat is nagyon rossz volt. *Aténnel* csak egy drót kapcsolta össze a tábort és gyakran megesett, hogy közbeeső állomásokon föltartották a telegrammot merő kiváncsiságból s igy jó késéssel érkezett a válasz is. Hanem *az optikai távirdát* nagyon dicséri *György* herceg s igy bizonyos, hogy optikai csalódás nem érte a fővezérsége alatt; hacsak azt a csekélységet nem veszszük olybá, amikor a görög sereg ennen testvéresapatára rontott. De erről hallgat a beszámoló. Híres, régi baj volt a *szubordináció hiánya* is; különösen a tiszteknél. Mindegyik önállóan akart vezérkedni. Hanem végzetes volt, hogy az országot egyik sem ismerte, igaz, hogy valamire való térképük sem volt. Elégikus hangon kérdi a trón örököse: Mit kezdhetett ilyen kiképezetlen, fegyelmezetlen, vezetés nélkül való és rosszul fölszerelt sereggel? Az általános megjegyzések után *György* herceg részletesen leirja a háboru minden mozzanatát. S a végén a történetnek ismétli, hogy a baj oka abban rejlett, amit az általános részben előadott. Csak egy embert dicsér. *Szapuntakiszt*, a vezérkar főnökét. Ez — ugymond — ama kevesek közül való, akik teljesitették kötelességüket. Hanem annál jobban neheztel *Smolenski* ezredesre, aki alárendeltje volt s mégis tudtán kivül tárgyalt a hadügyminisztériummal döntő ügyekben. Katonáéknak ez a könyv mindenesetre nagyon tanulságos lesz. Mert azt okvetlenül kisütik belőle, hogyan — nem kell háborut viselni.

— **Együtt a halálba.** Megható szerelmi történet nyert ma befejezést egy csömöri-uti fogadóban. Egy fiatal könyvkötő segéd lelőtte a kedvesét s azután önmagát ölte meg. A fiatal szerelmesek tegnap délelőtt szálltak meg a fogadóban. A bejelentő ivre ezt irták: *Papp Bertalan és Paulovics Mariska Miskolcról.* Szobájukat egy pillanatra sem hagyták el, ami ma délután végre aggodalmat keltett a cselédségben. Mikor rájuk nyitották az ajtót, mind a kettő ott feküdt vérbe fagyva a szoba padozatán. *A fiatal ember átlőtt fejjel, mozdulatlanul, halva; a leány eszméletlen állapotban, sulyos sebbel a fején.* A mentők azt hiszik, hogy a szerelmesek még reggel követték el kétségbeesett tettüket. Az éjjeli szekrényen egy levelet találtak, amelyben azt kérik, hogy közös sirba temessék őket; a levél mellett egy miskolci takarékpénztári könyv feküdt 1 frt 50 kr összegről, Paulovits Mariska névre. De volt a szerelmi drámának egy másik emléke is: nagy papirlap, szabadkézzel körülrajzolva diszesen s rajta ez a szöveg:

Vérszerződés.

Én *Paulovits* Mariska vérszerződést kötök *Papp* Bertalannal, hogy amig élek, ugy egészséges, mint beteg állapotban szeretni, becsülni és soha elhagyni nem fogom. Szerelmem meggondolt és szent lett. Aki ezt kettőnk közül megbánná, köteles önmagát sajátkezüleg kivégezni. Isten engem ugy segéljen!

Miskolc, 1898. május 8-án.

Paulovits Mariska.

A név és dátum *vérrel* volt szép vonásokkal odairva. *Papp* Bertalanról megállapitották, hogy könyvkötő segéd, a szerencsétlen huszéves leányra vonatkozólag azonban közelebbi részleteket nem tudnak.

— **Méreghalál.** *Mojzes* Péter alsó-nyéki hatvanéves földmives, aki *Geresdi* Judith huszonötéves leánynyal vadházasságban élt, hirtelen meghalt. A csendőrségnél történt besugás folytán a holttestet felboncolták s ekkor kitünt, hogy az öreg gazdát ugy mérgezték meg. A nyomozás kideritette, hogy szeretője, ennek apja és nénje tették el láb alól, mert *Mojzes* ötszáz forintot hagyott Geresdi Judithnak végrendeletileg. Mind a három méregkeverőt letartóztatták.

— **Örökösök keresztetnek.** *Kassa*ról taviratozzák: Jack *Smidt* amerikai ügynök a felvidéken jár, hogy a *Ruharcs* családot felkutassa. Egy *Ruharcs* nevü ember arról a vidékről vándorolt ki és New Yorkban, mint milliomos halt meg örökösök nélkül. *Smidt* Felső-Magyarország valamennyi faluját bejárja és a néppel, két magával vitt tolmács utján, érintkezik.

— **Az Elzácska kalandja.** Nemrégiben kapott csak hosszu ruhát a szép *Mahnert* Elzácska s máris kicsinek találta a csöndes szülei házat Drezdában. Fiatal, tizenöt éves szive kifelé vágyott a nagyvilágba, maga sem tudta, miért. A mult hét egyik napján, mig atyja a hivatalában volt a város egyik sörgyárában, anyja pedig piacon járt a cseléddel, hogy meghozza családjának a mindennapit, a kis Elzácska nagyot gondolt és merészet. Hamarosan összepakkolt egy kis muff-skatulyába, magához vett néhány márkát s a legkedvesebb ékszereit s azzal nekiindult a világnak. Bodenbachon és Prágán keresztül Bécsbe utazott, onnan pedig ellátogatott Budapestre. Nevelőnő akart lenni, hogy ne legyen tovább is terhére szegény jövedelmü szülőinek. Akárhol kopogtatott, mindenütt az okmányait kérték. Erre nem volt elkészülve az Elzácska. Időközben napok multak, a márkák fogytak, ékszerei is a zálogba vándoroltak már, de csak nem tudott tisztességes foglalkozást kapni. A fogadóban sem akarták tovább hitelezni a lakást. A német főkonzulátushoz fordult, de onnan is elutasitották. Három forintot adtak neki, hogy éppen éhen ne haljon, azzal lerázták a nyakukról. Tegnap délben már a legkétségbeejtőbb helyzetben volt a kalandos természetü kis leány s a sarki rendőrtől néhány krajcárért kért, hogy kenyeret vehessen magának. A rendőr szivesen megkönyörült rajta, azután reávette, hogy menjen be vele a főkapitányságra ahol majd gondoskodni fognak róla. Éppen akkor jött meg a távirati értesités a drezdai rendőrségtől, hogy a szép leányka szökésben van s visszaszállitandó a szüleihez. Utiköltséget is utalványoztak a kis szökevénynek, hogy minél hamarabb visszatérjen az aggódó családhoz. Ma reggel a budapesti rendőrség ugyanak is inditotta a kalandos leánykát, aki most már dobogó szivvel lesi a perceket, mikor borulhat ismét a jó szülők szerető karjaiba.

— **Az isten a szolgáját magához parancsolta.** Genuában ma délelőtt meghalt egy püspök, Monsignore Rossi, talán valami messziről való rokona annak a Rossinak, aki tréfából a szerzők instrukciója értelmében néhány ezerszer meghalt a szinpadon, mielőtt igazán kiköltözött volna ebből a komédiás világból. A püspök Rossi halála azonban egészen különleges valami, olyan elmulás, amit az Isten valószinüleg csak a kiválasztottaknak tart fenn. Misésett a San Lorenzo templomnak Keresztelő szent Jánosról nevezett kápolnájában — s egyszerre csak összeesett és amikor fölemelték a templom kövezetéről, már halott volt. Szép, nyugodt arcu, csendes halott. Az isten ugy vette magához a régi becsületes szolgát, hogy ne is érezze, röptében kapta el a lelkét, amint éppen hidat épitett a föld és az ég között, amin a szegényeknek hite átjárjon ide meg oda. A tömeg pedig, amely egy pillanattal előbb az öreg pap szájából hallotta a *Dominus vobiscum*ot, végtelen megilletődéssel fogadta a rendkivüli esetet s mormolva, nagyon megszomorodva imádkozott a padok között tömött két sorban, mig a sekrestyés egy másik templomi emberrel kivitte a kápolnából a halottat.

— **Szédelgés rendjelekkel.** *Herczeg* Sándorral, az országos hirü patika-szédelgővel még alig végzett a rendőrség s máris egy ujabb rendjel-szédelgés foglalkoztatja a bünügyi osztályt. Egy *Petróczy* József nevü, az éjjeli világ előtt általánosan ismeretes egyéniséget vádolnak azzal, hogy az olasz király és olasz tudományos akadémia kitüntetéseit közvetitette jó pénzért azoknak, akik elég gyöngék voltak felülni a szédelgésnek. A jeles firma alaposan ki tudta használni az emberek hiuságát s a pléhből készült olasz rendjeleket és hamisitott aláirásu akadémiai dekrétumokat nem is valami olcsón varrta az illetők nyakába. A megcsalatottak közt ismert nevü kereskedők, vállalkozók és iparosok vannak, akik most egyre-másra tesznek bünvádi följelentést a csaló ellen. Mindegyiknek 300—1000 forintokért szerzett Petróczy valamelyes előkelő olasz rendjelet vagy kitüntetést. Szédelgéseit ki tudja meddig folytatta volna büntetlenül, ha a rászedettek közül egy volt nyomdatulajdonos föl nem hivja reá a rendőrség figyelmét. Petróczy neki egy olasz királyi arany érmet, feleségének pedig a zeneszerzés terén szerzett érdemeinek elismeréseül, az olasz királyi zeneakadémia diszokmányát szerezte meg 450 frtért. Időközben a nyomdász tönkrement s olyan szegénységbe jutott, hogy az olasz aranyérmet értékesiteni szerette volna, hogy kenyeret vegyen rajta. Akkor sült ki a turpisság, hogy az érem voltaképpen értéktelen aranyozott pléhlemez. A megcsalt házaspár erre följelentette a csalót, de ez neszét vette a veszedelemnek s megszökött a fővárosból. A detektivek most mindenütt keresik.

— **Öngyilkos joghallgató.** Nagyváradról telegrafálják, hogy ma éjjel 12 óra előtt *Pössig* Vencel joghallgató nyilt utcán szíven lőtte magát s azonnal meghalt. *Pössig*nek nem volt lakása s folyvást anyagi bajokkal küzdött.

Fecskék a parlamentben.

Budapest, február 6.

Odakünn, az ujság első oldalán még erősen figyelik a meteorologiai jelentéseket, hogy lesz-e béke vagy sem. De nekem már nincsen kétségem. Ott jártam a parlament folyosóján s nekem a fecskék mindent elárultak. A fecskék pedig sokkal megbizhatóbbak, mint például a *Budapesti Tudósító*. (De őrizze is az Isten, hogy őket is követni nyomják, mint a Budapesti Tudósitót!)

Hát igen, a fecskék nekem mindent elárultak. Csak bejöttem a t. Házba s már elibém állott egy tépelődő honatya:

— Tudja-e, hogy kinek fáj legjobban a személyi garanciák elmaradása?

— Kinek? Hát az ellenzéknek.

— A kormánypártnak.

— Bolondság.

— De kérem, nem bolondság. Az emberrel megeshetik, hogy éppen ezekben a kritikus napokban nem bókol elég tisztelettel az uj miniszereknek. Pedig ha már dezignálva volnának az uj kegyelmes urak . . . hja akkor . . .

Elhültem. Csak nem tért vissza a jókedv a folyosóra? Csak nem tértek még vissza a fecskék, a szökevény anekdoták? Hiszen még az imént tél volt és zimankó s a *szél* ki és bejárhatott a parlament összeroncsolt épületén. Virradóra pedig csak a mesében tudják fölépiteni a leomlott épületeket. De nyilván csak ugy csudának szökött vissza ez az egyetlen anekdota-fecske s ez sem csinál még tavaszt. Ezt gondoltam magamban s imhol két-három lépést sem teszek, már másik fecske csicsereg felém. Aztán harmadik és negyedik. Egész fecskesereg. De akkor igazán jól dolgoztak az éjszaka a béke tündérei s akármilyen hihetetlennek lássék, tető alá hozták a béke épületét, mert különben az eresz alá nem raktak volna meginé fészket a régi fecskék.

A béke tehát megvan. A fecskék bizonyitják. S hogy másokból is kiszedjék a kétség apró tüskéit, hadd röpüljenek ki a publikumba a parlament vidám fecskéi.

Tessék őket követni.

1. Száz fotografia.

Az öreg Madarász apó valahogy elszólta magát nemrégen, hogy van neki egy kis gyöngéje. Mindig lefotografáltatja magát, valahányszor uj ruhába öltözködik. Az uj diszruha meg éppen nem mulhat el megörökités nélkül. Mert minden ilyen fotografiát kiküld Amerikába az öccsének, aki nagyon régen él az uj világban s mindig örömnapja, ha az ő Józsi bátyjának valami beszédét olvashatja, vagy éppen képét láthatja. Megy is az uj világ felé hat hét óta mindennap egy kis csomag s viszi azokat az ujságokat, amikben intimitások vannak a Madarász apó korelnökségéről.

A minap aztán meglepték az apót. Rászabaditottak egy fotografust, hogy kapja le a trónuson, mikor korelnököl.

— Tessék! — nyujtották át neki, mikor a kép megvolt.

S az öreg Madarász nagyon elérzékenyedett. Kicsordult a könyje.

— Hogy fog örülni a Laci Amerikában! — sóhajtotta.

De nem az ő nagy megilletődése a fontos. Az is szép és érdekes. De folytatása is van. Azon a momentfotografián, amelyet különben most a folyosón kolportáltat az élelmes fényképész, nem csak a korelnök van megörökitve. Rajta van egy jókora darab a milieuből is. Egy darab a jobbmezőből s ugyanannyi a szélsőbal oszlopából is. (Keresi is rajta magát minden honatya.)

Ahogy pedig ma délelőtt is kinálgatja a fotografus a képeket, utjába akad Bessenyey Ferenc is.

— Hadd lám csak! — mondja Bessenyey és keresi magát a képen. Persze a jobbmezőn. De nincs ott. S már vissza is akarja adni, mert mit ér az olyan kép, amelyiken az ember nincsen rajta? De a fotografus jobban kiismeri magát a munkáján és alázatosan feleli vissza:

— Ott van a képviselő ur is.

— Hol?

— Hát itt ni, a *baloldalon.*

Nézi, nézi Bessenyey. Az bizony az ő képe s csakugyan az ellenzéki farkasok közt ül, mintha maga is farkas volna. Egypár szélbali atyafi neveti is a fátum miatt és évődik vele, hogy micsoda baleset érte.

S ekkor Bessenyey odaszól a fotografusnak:

— Csináltasson nekem ebből a fotografiából *száz darabot*!

— Száz darabot? — kérdezik a farkasok.

— Százat, — felelé nyugodtan Bessenyey. *Hogy fognak ezek a képek mellettem korteskedni, ha megküldöm a kerületembe! Hiszen a szélsőbalon ülök. De ne is merjen ellenem fellépni senki, még Kossuth Ferenc sem . . .*

II. A lekenyerezett Hock János.

Az ember talán a bárónál kezdődik, de a politikus okvetetlenül ott, ha valakit mostanában Szilágyi Dezső megszólít. Akivel hosszabban is beszélget, az már nem is közönséges politikus, hanem államférfi.

A szürke kis verebek olyankor összebujnak.

— Nézzetek! Szilágyi konferál vele. Kapacitálja. És milyen hévvel magyaráz neki! No, nem kicsi dolog, ebből a fiuból lesz valami . . .

Mondom, nagy sor az, ha Szilágyi Dezső mostanában valakivel szóba áll. És nem is közönséges szenzáció volt az, mikor ma délelőtt a kiváncsi verebek végig röpködtek a folyosókon s a kapacitáló disszidenseket kutatván, hirtelen észrevették, hogy Szilágyi Dezső az egyik fülkében — Hock Jánossal tanácskozik. Meg is bujtak mindjárt a verebek, tisztességes távolságban, hogy a tanácskozást ne zavarják, de azért a gesztusokból mégis kiértsenek valamit. Ha egyebet nem, legalább egy kis jelecskét lássanak, ami békét vagy vagy háborut jelenthet.

Ültek tehát a kis verebek és figyeltek.

Abban a fülkében pedig mélységes elmerülésben beszélgettek egymással: Szilágyi és Hock. Ugy tetszett, mintha Szilágyi csak egy-egy szót vetne közbe, de a beszédet inkább Hock vinné. Ez sincs magyarázat hijjával, mert talán informáltatni akarja magát Szilágyi az ellenzék hangulatáról s azért beszél inkább Hock. Nagyon lehetséges, mert csakugyan változik a jelenet s most Szilágyi beszél.

De hirtelen egész különös gesztus ejti zavarba a szemfüles verebeket.

— Mi volt ez? — kérdik ijedten.

Szilágyi Dezső ugyanis kivette a pénztárcáját s valami *kék papirost* csusztatott a Hock János kezébe. Ez még talán csalódás is lehetett. De aztán a zsebébe nyult és *két ezüstforintost is adott Hocknak*. Kettő volt, egész bizonyosan. Hallani lehetett a csengését.

— Mi volt ez? — kérdik ujra a verebek.

S az egyik halványan suttogja:

— Pénzt adott neki.

— Lekenyerezte! — mondja a másik.

— Hát idáig jutottunk? — méltatlankodik a harmadik.

S ahogy megint odanéznek a fülke irányába, hát ime Szilágyi Dezső már el is ment és Hock fölöttébb elégedett arccal jön éppen feléjük.

A verebek zavarban vannak.

— Szervusztok! — szól rájuk Hock János. És nincs az arcán egy csöpp röstelkedés. A hangja sem remeg. Pedig pap is volna ez a Hock azonfelül, hogy képviselő.

— Beszéltem Szilágyival! — mondja Hock János.

— Láttuk! — hangzik kórusban.

— Kiszurkolta a pénzt! — folytatja Hock.

— Láttuk! — hangzik a kórus, sokkal különösebben.

S aztán Hock boldog arccal meséli, hogy ezzel a nappal nagyon meg van elégedve. S nagy lépés ez előre.

— János! — fuldokol elképedve az egyik veréb.

— Mi lelt?

— S te elfogadtad a pénzt?

— Persze, hogy elfogadtam. És tőled is elfogadom, csak *lépj be te is a Nemzeti Szalonba s fizesd ki mindjárt az egész évi tagsági dijat, mint Szilágyi.*

. . . A históriai igazsághoz tartozik, hogy a verebek nem fizettek. Ellenben szétrebbentek, ahányan voltak, annyifelé . . .

III. „Folytatása következik."

Az egész csak egy párbeszéd. A dialog felét egy képviselő, másik felét egy ujságiró viszi. Persze a folyosón.

Képviselő: Jó reggelt, pajtás. Tehát a békét is ugy csinálják, mint nálatok a regényt. Mindennap csak egy darabka jön belöle s a végén két szó: „Folytatása következik."

Ujságiró: Igazad lehet.

Képviselő: S vége sohasem lesz?

Ujságiró: Van egy „esetem", ami feleletnek is beválik. Valamikor közöltem egy regényt s szégyennel vallom meg, kevés sejtelmem volt róla, hogy mi volt a regényben. Közöltem az iró nevéért, meg hogy éppen kellett és kéznél volt. Jött is már vagy egy hónapon keresztül s még mindig ott állt alatta: „Folytatása következik." Egyszerre azonban a publikum levelekkel kezdett zaklatni, hogy mikor lesz már vége annak az istentelen és erkölcstelen regénynek? Minden jó lélek megbotránkozik már rajta s közérdek, hogy valahára vége legyen. Akkor felhivattam a nyomdából a faktort.

— Sok van-e még a regényből? — kérdeztem.

— Nagyon sok.

— Vigye el az ördög. S nem lehetne hamarosan befejezni?

— Ha a szerkesztő ur kivánja —

— S mi történik abban a regényben?

— Van benne egy generális, aki folyton intrikál, csakhogy a milliomos lányt neki adják, s ne annak a felhőkben járó poétának, akiről a leány ábrándozik . . .

— Sok szereplő van azonkivül?

— Vagy husz.

— Mit gondol? Meghivhatná a generális az összes szereplőket magához teára?

— Elvi akadálya nincsen.

— Akkor hát a mai folytatás után irja oda, hogy „vége következik", holnapra pedig *én a generális theaestélyén az egész társaságot dinamittal felrobbantom* s bizonyos vagyok benne, hogy az egész publikum örülni fog az én kénytelen merényletemnek. S a regénynek legalább vége lesz . . .

Szóval, pajtás, a békeregény ugyan hosszabbra is lehet tervezve, de azért van hatalom, amelyik *közkivánatra azonnal* befejezheti. S akkor aztán nincs tovább — „folytatása következik".

*

Ez csak három fecske. De a béke tető alatt van s jönnek most majd többen is . . .

Kappa.

Bucsulövés éles tölténynyel.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, február 6.

Gelich Rikárd tábornok mai végtisztességét majdnem végzetes katasztrófa fejezte be a Vérmezőn. A tüzérség egyik ágyujából a diszlövés alkalmából *éles töltény süvitett végig a hatalmas térségen*. A golyó, amely csak sulyos szolgálati mulasztásból maradhatott benn az ágyuban, a Krisztina-körut egyik házának falába furódott s abból jókora darab falat szakitott le. Ezer szerencse, hogy az ágyu torka fölfelé s nem vizszintesen volt irányozva, mert akkor a golyó óriási pusztitást okozott volna a nagy embertömegben, mely a bucsulövések látványosságára az egész Vérmezőt ellepte.

Rendőrség és katonaság most egyesült szigorral vizsgálják a rejtélyes esetet. Annyi már is bizonyos, hogy az éles töltény a ma reggeli gyakorlati lövésekről maradt benn az egyik ágyuban. A térparancsnokság már el is fogatta a bünös tüzéraltisztet, akinek kötelessége lett volna az ágyukat megvizsgálni. Szobafogságot kapott további intézkedésig az ütegparancsnok is, akinek ágyujával ez a malőr megtörtént.

A tüzérség ma délután fél négy órakor vonult föl a Vérmezőre, hogy bevárja a katonai temetőből jelző zászlóval adandó utasitást, hogy az elhunyt tábornok tiszteletére az utolsó bucsulövések eldördülhessenek. Négy üteg volt fölállitva az óriás gyakorlótéren, 40—50 lépésnyi távolságban egymástól, szemben a Krisztina-körutnak a déli vasut felé eső részével. A bucsulövésekkel a 12. számu hadosztály-tüzérezred négy ütege volt megbizva, amelyek teljes katonai paráddban vonultak ki a végtisztességre.

A nagy látványosságra, amelyben ritkán van része a főváros közönségének, sok ezer ember gyült össze a Vérmező hatalmas sikján, köztük százai az asszonyoknak s a kiváncsi gyermeknépségnek.

A temetési menet lassu tempóban tette meg utját a katonai temetőbe, ugy hogy jóval öt órán tul járt már az idő, amikor a koporsót vivő katonai diszkocsi befordult a temető kapuján. A tábori lelkész éppen a szertartás utolsó részét, a beszentelést végezte, mikor egy tüzéraltiszt, aki a temető egyik emelkedett helyén állott, egy zászlóval megadta a jelet a Vérmezőre, hogy most már lőhetnek.

Harsány vezényszavak hangzottak föl. A tisztek kardot rántva vágtattak ütegeik mellé s a négy ágyunál, néhány másodpercnyi szünettel, egymásután vezényelték a tüzet. Az ágyuk torka fölfelé volt irányitva, mikor belőlük a négy hatalmas lövés elhangzott. A budai hegyek többszörösen visszhangoztatták a lövéseket. A levegő belerázkódott az erőteljes ágyuzajba s az ezernyi néptömeg alatt megmozdult a föld. Impozáns, félelmetes jelenet volt, teljesen megfelelő egy háboruviselt öreg generális utolsó üdvözletének.

Az ágyulövések zaja megszünt s az embertömeg a tüzérséggel együtt éppen elhagyni készült a Vérmezőt. Már ki volt adva a kommandó is az elvonulásra, mikor nagy mozgolódás támadt a Krisztinakörut 115. számu földszintes háza mellől. Ez a ház közvetlenül alatta van a déli vasut indulóházának s egy olasz osztéria kinálja benne a dalmát borokat és magyar söröket. A korcsmában vig élet van a délutáni órákban mindig, olasz munkások és munkásnők dala hangzik ki a füstös bolthajtás alól. Akkor is éppen nagy munkás közönsége volt, mely vigan szürcsölte az olcsó olasz borokat. Egyrészük kint állott a boltajtóban, hogy megcsodálja a nagy katonai parádét. Mikor az utolsó lövés is elhangzott, vissza akartak menni az asztalaik mellé. Egyszerre óriási levegőnyomást éreztek s a következő pillanatban alapjában megrendült alattuk a talaj. Ijedten kiáltottak segitségért, azt hitték, reájuk szakad a ház. Az ijedtség átszármazott a ház előtt összecsoportosult embertömegre is s egyszeriben nagy keveredés támadt a Krisztina-körutnak ezen az utcarészén. Az asszonyok, gyermekek rémülten kiabálva futottak szét, ki merre tudott. A villamos kocsikat is megállitották, hogy megnézzék, mi volt a nagy pánik oka.

Akkor vették észre, hogy a korcsma épület kapujának jobboldali részén a *fal több méter szélességre szét van zuzva bent a hatalmas üregben egy nagy ágyutöltény van befuródva*. Egyszeriben bejárta a Vérmező óriás térségét a rémült kiáltás:

— *A tüzérség éles patronnal lőtt!*

Iszonyu zürzavar támadt erre a hirre. A közönség mindenfelől összefutott, hogy tanuja legyen ennek a hihetetlen dolognak. A tüzértisztek is oda lovagoltak a szerencsétlenség szinhelyére. Mikor maguk is meggyőződtek a hir valódiságáról, rögtön intézkedtek, hogy a félelmetes löveg a ház falából eltávolittassék. Az ütegek parancsnoka azonnal vizsgálatot rendelt el, hogy melyik ágyuból lőttek azzal a patronnal. Hamarosan reájöttek, hogy az üteg második ágyujából repült ki a golyó. *Nem éles töltény volt*, amelyiyel c. atában lőnek, hanem ugynevezett *gyakorlati töltény*, melyet a tüzérség a rendes napi gyakorlatoknál szokott használni. Ezek a gyakorlati lövegek pedig annyiban különböznek az éles töltényektől, hogy kevesebb a puskapor és kisebb a golyó bennük. A patron — mint a térparancsnokság már eddig is megállapitotta — a ma reggeli gyakorlatokról maradt benn az ágyuban. Az unterkanonir felejtette benne. Hibás az altiszt, aki nem vizsgálta felül az ágyut, de sőt az ütegparancsnok-hadnagy is, aki nem érdeklődött iránta, hogy emberei szolgálati kötelességüket lelkiismeretesen teljesitették-e. Az ezredes azonnal intézkedett, hogy a kötelességmulasztók elvegyék megérdemlett büntetésüket. Az unterkanonirt már bebörtönözték s a hadnagy utasitást kapott, hogy további intézkedésig maradjon szobafogságban.

FŐVAROS.

(*) **Kárpótlás a fővárosnak.** *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter ma értesiti a székesfőváros hatóságát, hogy különös kivételképp, minden jogigény elismerése és a jövőre vonható következtetés nélkül, a székes fővárosnak megteriti azokat a költségeit, amelyek 1895. évben Kőbányán föllépett sertesvész ellen való intézkedésekből kifolyólag szarmaztak. Kiemeli a miniszter, hogy a sertesvész ellen való védekezésével a főváros az egész ország állategészségügyi érdekeinek nagy szolgalatot tett s ezért hajlandó a fölmerült 2534 frt 96 krnyi költséget a fővárosnak megteriteni. A miniszter mar utasitotta is a IX. kerületi m. kir. állampénztárt, hogy ezt az összeget, a polgármesteri hivatal bélyegmentes nyugtájára adja ki.

(*) **A főváros tanitóinak névmagyarositása.** *Verédy* Károly székesfővárosi kir. tanfelügyelő leg-

közelebb felhivást fog intézni a székesfőváros alkalmazásában levő s idegen hangzásu névvel biró tanitóihoz, tanáraihoz és tanitónőihez, hogy idegen hangzásu nevüket magyarositsák meg. A tanfelügyelő ebben *Halmos* polgármester példáját követi, aki tavaly intézett hasonló értelmü felhivást a székesfőváros alkalmazottaihoz.

(*) **A III. kerületi elöljáró jubileuma.** *Bencze* Benő III. kerületi elöljáró február hó 18-ikán ünnepli a fővárosnál eltöltött szolgálatának 25-ik évi fordulóját. Az óbudai polgárság ezen a napon bankettet rendez, amelyre ma meghivták *Halmos* János polgármestert is.

SZINHÁZ. MÜVÉSZET.

** **A Vigszinház főpróbája.** A *Vigszinház*ban ma délelőtt tartották meg *Gondinet* holnap, kedden, este bemutatóra kerülő bohózatának, a *Gavaut, Minard és Társa* cimü bohózatának a főpróbáját. A nézőtér bizalmas homályában megint ott voltak a kritika félelmetes emberei s az éppen nem félelmetes szinházi szépecskék, de egyuttal nagyobb distanciában egymástól. Mióta a *Vigszinház* nagy előzékenységgel a parkett két első padsorát a kritika félelmetes embereinek engedte át, azóta a kevésbé félelmetes szinházi szépecskék hátrább szorultak s a *vigszinházi* főpróbáknak inkább megvan a komoly, hivatalos jellegök. Ennek mindenesetre megvan az a veszedelmes oldala, hogy a kritikus urak többet foglalkoznak a kritikával, mint a szinházi szépecskékkel. A *Gavaut, Minard és Társá*ra ugyan ez az uj állapot nem mutatkozott valami hátrányosnak, mert egy bohózatnak a főpróbáján minden félelmetességét elveszti a kritika, ha — kacag. *Gondinet* bohózatán pedig kacagott.

** **Müvészek a Képzőmüvészeti Tanács ellen.** A *Magyar Képzőmüvészek Egyesülete* folytatta a müvészi reformokat megvitató ülését és ezuttal alaposan elmondta véleményét a *Képzőmüvészeti Tanácsról*, amelyet elaggottinak, üdvös tevékenységre képtelennek tart. Az ülésen *Kacziány* Ödön titkár felolvasta azt a régebben hozott határozatot, amely egy a közoktatási miniszterhez benyujtandó memorandumot hagy jóvá. A gyülés ezuttal módot keresett arra, hogy miképpen lehetne a miniszter előtt a panaszokat kifejezésre juttatni, ugy hogy azok megszivlelésre is találjanak. Eddig ugyanis netto *ö'ször* nyujtottak be a müvészek memorandumot a *Tanács* ellen, de minden siker nélkül. Hosszabb eszmecsere után azt határozta a gyülés, hogy ivet köröztet, melynek aláirásával arra kéri a *Tanács* müvész tagjait, hogy a *Tanácsban* viselt tagsági állásukról köszönjenek le, amit multkor a *Budapesti Napló* is ajánlott. Az egyesület továbbá nagy deputációt küld *Wlassicshoz* ugyanesak ebben az ügyben. A küldöttség kifejezésre fogja juttatni *az összes magyar müvészek bizalmatlanságát a Képzőmüvészeti Tanács iránt* s annak haladéktalan feloszlatását kéri. Egyuttal ajánlja, hogy ezentul a *Tanács* tagjait évente válaszszák meg, egy részüket pedig a miniszter nevezze ki. Azt is kérik a müvészek, hogy a *Tanács* reorganizálására összehivandó anketen jelen legyenek azok a müvészek is, akiket erre a célra az *Egyesület* kijelöl.

** **A mexicoi csalogány Nagyváradon.** *Lindh* Marcella, a világhirü énekesnő, amint *nagyváradi* tudósitónk jelenti, tegnap tartotta meg az ottani nőegylet meghivására fényes sikerü hangversenyét, amely Biharmegye fővárosának emlékezetes müvészeti eseménye marad. A mexicoi csalogány hirneve a város és a megye szinejavát vonzotta a *Fekete Sas* óriási termébe és még sokan voltak, akik hiába iparkodtak jegyhez jutni, amelylyel itt-ott valóságos agiotaget üztek Az est körülbelül kétezer forintot jövedelmezett jótékony célra. Nagyvárad és Biharmegye nagy intelligenciája, amely hires a müszeretetéről, egész este tomboló lelkesedéssel ünnepelte ezt a csudálatosan bájos müvésznőt, aki édes hangjával, a legtökéletesebb énektechnikával és a legköltöibb előadással meghódította két világrészt. Egy-egy dalának a befejezése után egyideig csak a meglepett közönség bámulatmoraját lehetett hallani, hogy aztán szünni nem akaró tapsvihar váltsa föl. A daléneklés fejedelemasszonya, akinek pódiuma előtt világvárosok blazirt közönsége ujjongott, nem győz eléggé hálásan álmélkodni azon, hogy mennyi lelkesedést és müszeretetet talált a magyar vidéken. A müvésznőt *Tarnay* Alajos kisérte a zongorán, aki pompásan előadott önálló hangversenydarabokkal is rászolgált a közönség elismerő tapsára. *Bognár* Sándorné, a nőegyesület köztiszteletben álló elnöknője, egyébiránt fényes ebédet adott *Nagyvárad* világhirü vendége tiszteletére.

** **Lejo Lili** félbeszakitotta itteni vendégszereplését, mivel már korábban vállalt kötelezettségei hat heti vendégszereplésre Berlinbe szólitjak. Marciusban ismét visszatér Budapestre, közreműködik a filharmonikusok hangversenyén s folytatni fogja vendégszereplését az Operaházban. Ez alkalommal fellép Goldmark *Merlin*jében is, melyet az igazgatóság teljesen uira fog betanittatni.

** **Dal a magyar nyelv zenéjéről.** A minap egy előkelő müvész-családnál vendégség volt, amelyben a fővárosi müvészet internacionális világából több kitünőség vett részt, nemkülönben nehány iró is. Többek között arra is fordult a társalgás sora, hogy mennyire alkalmas a magyar nyelv a megzenésitésre és minő ritmusa van a magyar prózai beszédnek. Valaki ezt mondta:

— A magyar annyira müvelt, hogy bátran lehet előtte őszintén beszélni. Remélem, senki se fogja tőlem rossz néven venni, ha bevallom, hogy az én fülem számára semmiféle zene se lüktet a magyar nyelvben. Nem tudok magamnak elképzelni magyar jambust!...

A társaságban jelen volt *Lindh* Marcella (*Jellinek* Marcellné) is, aki a maga élénk déli temperamentumával rögtön ekként tiltakozott:

— Nincs igaza, — ime magam vagyok rá a példa. Beszélek angolul, franciául, olaszul, németül, spanyolul, — és mostan magyarul tanulok. És pedig a kis fiacskámtól, aki férjem állitása szerint a leggyönyörübb magyarsággal beszél! Már most grammatika nélkül bizonyos szókincset halmoztam össze, amelyet nem tudok még egyelőre korrekt kapcsolatban használni, de föltétlenül jól ejtek ki minden szótagot finom zenei hallásom segedelmével. Hát mondhatom, hogy a magyar nyelv merő zene, — kis fiacskám édes ajkáról csak ugy cseng a sok hangzatos jambus, vagy más versláb, amely mind igen jó ismerősöm a new-yorki nőegyetemről. Sőt merem állitani, hogy merő hallás után tudnék magyar verset csinálni, aminek nem volna ugyan semmi értelme, de ritmikus zenéje mindenesetre.

— Szeretnők hallani... nevettek a vendégek.

— Fogadjunk! — kacagott a bájos asszony. Megtörtént — és *Lindh* Marcella tegnap liferálta be ezt a különös költeményt a hitetlen Tamásoknak. Azokból a szavakból, a miknek értelmét felig ismeri vagy pedig sehogyse, csinált három strófát és pedig korrekt jambusokat minden összefüggés nélkül. Ez a „vers", amely a magyar nyelv zenei tartalmának diadalát jelenti, igy szól:

Magyar tudomány.

— *Lindh Marcella.* —

Csak énekelni! Szívesen,
De főzni nem tudok.
Ugy fáj, de jó és szemtelen,
De kedves, rossz vagyok.

Már mit csinálunk? gyermekem!
Nem bánom, kedvesem,
De furcsa, kérem, jaj nekem,
Csak tessék, kövesen!

Madár, virág, majom, kutyát,
És macska, ló, szamár,
Olyan te vagy, — jó éjszakát, —
Mikor lesz vége már?

Ime, egy idegen asszony, aki néhány magyar szót és szólásformát tisztán zseniális zenei hallása segedelmével minden grammatikai ismeret nélkül, mintegy zenei formulákat jegyzett meg magának, minő korrekt jambusokat irt össze. Sőt még rimeket is! Értelme nincs és nem is lehet ennek „a versnek", de a formai tökélye kifogástalan. És ebben a tekintetben különbözik sok értelmetlen verstől.

** **L. Komáromi Mariska Pécsett.** L. *Komáromi* Mariska, a *Magyar Szinház* primadonnaja, a héten három estén át a pécsi *Nemzeti Szinház*-ban vendégszerepel. A müvésznő a *Gésák*-ban, *Hoffmann* meséiben és a *Kertészleány* operettekben lép fel.

** **Hangverseny.** A *Malomhivatalnokok Egyesülete* sikerült hangversenyt rendezett tegnap este. A változatos müsorból különösen *Bartókné-Goldmark* Kornélia hegedümüvésznő játékát kell kiemelnünk, ki Wienawsky *Faust-ábrándját* brilliáns technikával adta elő. A tiatal müvésznő a hallgatóság tapsait egy magyar nóta eljátszásával hálálta meg. Kivüle *Szécsi* Sarika zajos tapsokkal fogadott gyönyörü szavalatával, *Scheer* Paula nehány dal szabatos előadásával tünt ki. Jók voltak még *Kern* Zs. (ének), *Szántó* Jucika (zongora) és *Redő* J. (monológ.)

** **Hajnali harangszó.** A *Népszinház* közönsége *Karczag* és *Hevesi* uj darabját, a *Hajnali harangszót*, a második és a harmadik előadáson is nagyon kedvezően fogadta. A darab ugy a második, mint a harmadik előadáson zsufolt ház előtt került szinre. Vasárnap az esti pénztárt már ki sem nyitották. A szerzőket mindkét este zajosan hivták a lámpák elé. A *Hajnali harangszó* legközelebbi csütörtökön van előadásra kitüzve.

** **Fulda uj darabja Bécsben.** *Fulda* Lajos *Herostrates* cimü uj tragédiájának a bécsi *Burg* szinházban nem volt meg a teljes sikere. A közönség a darab két első felvonását nagyon hidegen fogadta, a többi felvonás azonban annál jobban tetszett.

** **Az Öld meg! Szegeden.** *Márkus* Józsefnek *Öld meg!* cimü negyfelvonásos szinműve a *szegedi* szinházban is bemutatóra kerül. A darab szerzője ott lesz a bemutató előadáson.

** **Leégett szinház.** Egy *pétervári* távirat jelenti, hogy Euopatoriában a *Városi Szinház* porig leégett. Azt gyanitják, hogy a szinházat felgyujtották.

** **A Katonák könyvalakban.** *Thury* Zoltánnak *Katonák* cimü szinműve könyvalakban is megjelent. A szép kiállitásu kötet ára egy korona.

** **Komjáthy igazgató Szeged ellen.** *Komjáthy* János debreceni igazgatónak pöre támadt *Szeged* városával az ottani szinházi pályázatból kifolyólag. *Komjáthy* tudvalevőleg pályázott a szegedi szinházra s a pályázati feltételek szerint ötezer forintot tett le biztositékképpen. A debreceni igazgató meg is kapta a szinházat, de mikor a szerződés megkötésére került volna a sor, visszalépett a szerződéstől. *Komjáthy* most visszakövateli az ötezer forintját, *Szeged* városa pedig a magáénak tekinti az összeget, minthogy az igazgató maga lépett vissza a szerződéstől.

** **Kritikus és szinész.** A *debreceni* szinházi afférra vonatkozólag, amelylyel a napokban bővebben foglalkoztunk, ma két nyilatkozatot is kaptunk. *Rubos* Árpád, a debreceni társulat tagja, *Serfőzi* Zseni szinésznő férje, egy több kollégája által aláirott nyilatkozatot küldött be hozzánk, amelyben kijelentik, hogy *Farkas* Mihály hirlapiró nyilatkozott előttük, hogy *Serfőzi* Zsenit mindig támadni fogja a kritikáiban. A másik nyilatkozat, amelyet kézhez kaptunk, a debreceni hirlapirók testületének a nyilatkozata, amely szerint az ottani ujságok szerkesztői és összes munkatársai összegyültek és a kifogásolt kritikát biralat alá véve egyhangulag kimondták, hogy *Farkas* Mihály a szóban forgó szinházi kritikával csak olyan jogot gyakorolt, ami tárgyilagos kritika irásánál, a szereplőkre való tekintet nélkül, bármely hirlapirót is méltán megillethet.

** **A Bohémek a Hirmondóban.** Az Operaházban holnap (kedden) este *Leoncavallo* dalműve a *Bohémek* kerül szinre. A *Telefon Hirmondó* az előadást közvetiteni fogja s igy az előfizetők otthon is végig hallgathatják. Opera után 11 óráig *cigányzene* lesz hallható a kagylókon.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

A kis Galeotto.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, február 6.

Epés haraggal tépte tovább *Ballagi* Aladár azt a koszorut, amelyet az igazi érdem elismerői *Szarvas* Gábor sirjára tettek és bizony nem volt fölemelő látvány, amint szőrszálhasogató kritikával meglóbálta tudományának pislogó szövétnekét és neki vágta elhunyt jelesünk tisztelt emlékének. Az akadémia tekintélyét, a magyar tudomány nimbuszát félti Ballagi Aladár, de az a modor a hogy ma befejezte a Nyelvtörténeti Szótár tapintatlan méltatását, nem lehet intencióinak érdekében, amelyek tisztaságát egyébként nem vonjuk kétségbe. Azt tartjuk, hogy éppen az ily kegyetlen akció a legalkalmasabb lerontani azt a csekély rokonszenvet is, ami a nagy közönségben *Széchenyi* nagy alkotása iránt még megmaradt. Több élénkséget, az erők felpezsdülését szeretnők látni első tudományos intézetünk müködésében, de a gyülöletes harc fegyverei nem odavalók. Hogyan követelheti az akadémia a nagyközönség tiszteletét a maga száméra, amikor tagjai maguk támadnak ily kegyetlenül a holtak ellen, akiknek életét a tudós társaság hálas elismerése kisérte.

•

A Magyar Tudományos Akadémia mai osztály ülésén *Ballagi* Aladár fejtegette és be is fejezte „Müvelődésünk képe a Nyelvtörténeti Szótárban" cimü értekezését. A *Szarvas* Gábor és *Simonyi* Zsigmond szerkesztésében megjelent Nyelvtörténeti Szótárnak hibáit mutatta ki. Előadta, hogy nincs meg benne a legtöbb történelmi szó, mert kimaradt a szótárból a turultól kezdve a paprikáig minden magyar specialitás. Viszont a szótárban fölvett szókészlet zsufolva van Leiter Jakabokkal. Miután felsorolt vagy kétszáz ily szót, igy végezte kiméletlen előadását:

Az Akadémia tekintélye — ugymond Ballagi, — ami nélkül mint Akadémia nem állhat fenn, annyira kockán forog, mint még soha, mióta fennáll. S ha az Akadémiának azok után, amiket föltárt előtte, utolsó szavakénti marad meg a Nyelvtörténeti Szótárról, hogy ezt a müvet megkoszorozta: minden jóravaló ember azt fogja mondani, hogy az *ilyen társaság nem osztozhat babért.* Az Akadémiának tehát kifejezésre kell juttatnia, hogy létalapjában, tudományos reputációjában sértette meg az a mü, melyért annyit áldozott, s melyet „a magyar nyelv bibliája" gyanánt kiáltott ki egyhangulag ugy a Magyar Nyelvőr, mint a hirlapirodalom. Éppen ezért, hivatkozva a francia Akadémia példájára, a tekintélyi elv épségben tartása érdekében teszi meg *Ballagi* azt az inditványát, hogy *„a Magyar Tudományos Akadémia rendelje el a Nyelrtörténeti Szótár meglévő példányainak bevonását, ha kell, készpénzen megszerzését és megsemmisitését."*

Mély csendben lépett le *Ballagi* az emelvényről. Az inditvány nagy konsternációt idézett föl. *Szily* Kálman főtitkár kert szót. Az izgatottságtól remegett a hangja.

— Az előadó ur — ugymond — több izben hivatkozott reám, mint aki a Nyelvtörténeti Szótár hibáit és fogyatkozásait legelőször kiemelte. Előttem

jól ismertek ezek a hibák és fogyatkozások. Tudom, hogy *nagy és sulyos hibák foglaltatnak* a Nyelvtörténeti Szótárban. De nem mulaszthatom el annak a hangoztatását sem, hogy a Nelvtörténeti Szótár mindazonáltal nagyon becses munka.

Thaly Kálmán (közbeszól): Na, hiszen, szép munka, mondhatom. (Nagy lárma.)

— Vannak rossz oldalai is — folytatta Szily — de töméntelen érdekes adatai becsessé teszik, s ezért azt inditványozni, hogy ezt a munkát megsemmisitsük, még sem lehet. Ajánlom, hogy az inditványt tárgyalás alá bocsájtani ne méltóztassék.

Ballagi Aladár szenvedélyes hangon válaszolt:

— Elismerem, hogy Szily Kálmán kompetens arra, hogy ehhez a kérdéshez hozzászóljon. De én bebizonyitottam, hogy az egész munka egy fabatkát sem ér. Vagy nem bizonyiték ez, amit felolvastam? Lehet-e ennél többet felhozni? Lehet-e nagyobb hibákat a legmerészebb fantáziával is elképzelni? De én csak a tekintélyi elvről szólok. Lehet-e tekintélye annak az Akadémiának, amely azt állitja, hogy ez a könyv jó? A szerkesztő elsőben is 36.000 forint tiszteletdijat kapott, az arcképét (Szarvas Gáborét) felfüggesztették a képes teremben, annak az arcképét, a kinek a Nyelvtörténeti Szótár a legfőbb munkája. Az Akadémia előtt, a legnagyobb magyar és a legnagyobb neolog, a nagynevü *Széchenyi* István szobra mellé *oda akarják állitani az ő szobrát, akinek egész munkája, egész tevékenysége nem állott egyébből, mint hogy lerontotta azt, amit Széchenyi alkotott.* Ha ez a szobor létre jön, akkor az Akadémia *ércbe önti a kor elvtelenségét.* És ez a munka kapta meg a legnagyobb jutalmat és a koszorut! Ezzel szemben áll az én 5 éves munkásságom, amelyért a Nyelvtörténeti Szótár szerkesztői most engem *közönséges rágalmazónak* neveznek. (A *Nyelvőr*ben). Tett-e intézkedést az Akadémia, hogy megtorolja ezt a kifejezést? Ugy-e bár, nem tett? S igy még sem fog hátramaradni egyéb, mint hogy a sajtóbiróság előtt keressek magamnak elégtételt. Inditványomat fönntartom.

Szily Kálmán kijelenti, hogy ő a sértés megtorlása érdekében nem tehet lépéseket, mert a Nyelvőr ugyan az Akadémia cége alatt jelenik meg, de a szerkesztők felelősek érte.

A kitört viharnak *Pauler* elnök vetett véget azzal a kijelentéssel, hogy az inditvány tárgyalása nem nyilvanos ülésre való. Adja be *Ballagi* inditványát az osztálytitkárnak s majd az Akadémia zárt ülésben fog határozni fölötte.

Ebben *Ballagi* is megnyugodott.

*

Ballagi előadása előtt *Acsády* Ignác mutatta be *A karlovicai béke története* cimü nagyobb munkáját, amely a bécsi állami és udvari levéltárban levő okiratok alapján készült.

Az osztályülés után összes ülés volt, amelyen az 1899-iki költségvetést tárgyalták. A bevételek 172,700 forintra, a kiadások 104,624 forintra rugnak. Az osztályok költségére tehát mintegy 70 ezer forint marad.

A költségvetéshez Hegedüs Sándor szólt hozzá, aki kifogásolta azt, hogy a leltárt vagyonnak számitják, s ezzel a közönséget, amely csak a milliókat látja, *megtévesztik.* Kifogásolta azt is, hogy az Akadémia nyereszkedik a papirjaival, holott nem ez a cél, hanem csak az, hogy a papirjait szolid, de biztos kamatokra helyezze el. *Szily* Kálmán felvilágositó szavai után az összes ülés tudomásul vette a költségvetést s a tagok, élénken vitatva a Ballagi-ügyet, ½9 óra tájban hagyták el az üléstermet.

FARSANG.

)(**Az ujságirók bálja.** A *Budapesti Ujságirók Egyesületének* bálja, mely március hó 5-ikén lesz a Vigadó összes termeiben, a farsang legszebb mulatságának igérkezik. Már most is annyian jelentkeztek meghivókért, hogy a felük is megtöltené a Vigadó nagytermét. A meghivókat azonban a rendező-bizottság még nem küldte szét, mert most készültek csak *Rippl-Rónai* jeles festőmüvészünk rajza alapján. Mindegyik meghivó egy-egy bijou lesz, s még a bál után is kedves és szép emlék. Tudatja a bizottság azokkal, akik meghivóra igényt tartanak, hogy ez iránt levélben is fordulhatnak a bizottsághoz (IV. Károly-körut 4. szám).

)(**A párisi nagy áruház** és fiókjainak hivatalnokai kedélyes házi estét rendeztek tegnap. A házi est hangversenynyel kezdődött. *Steinberger* Aranka *Az első szerelmes levél* cimü monológot adta elő nagyon kedvesen. Charles *Wagner* és Dolly *Bak* urak dalegyvelegeket adtak elő különféle excentrikus hangszereken *Goitein* Pál zongorakiséretе mellett. *Feleki* Mór Várady Antal *Rakoczy Rodostón* cimü költeményét adta elő. Végül *A felsült szerelmesek* cimü vigjáték került előadásra *Schwartz* Sándor, *Papir* Sándor és *Wagner* Károly közreműködése mellett. Az előadás után tánc volt, amely kitünő hangulatban reggelig tartott.

)(**Az Egyetemi Kör** február 8-án, szerdán este hat órakor, az Egyetemi Kör helyiségeiben (Kecskeméti-utca 2.) tea-estét rendez.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Egy betegpénztár sajtópöre.** Az *Esti Ujság* egyik számában *A betegpénztárak* cim alatt *P. Tóth* Sándor aláirással egy közlemény jelent meg, amelynek egyes részeiben *Besze* Antal fővárosi ügyvéd maga ellen rágalmazást és becsületsértést látott és sajtópört inditott a szerző ellen. A budapesti sajtóbiróság ma tárgyalta ez ügyet. A tárgyalást *Zsitvay* Leo törvényszéki elnök vezette, mint szavazóbirák *Cseke* és *Sántha* birók szerepeltek. A vádlottat dr. Kolpaszky István ügyvéd védte. Az esküdtszék tagjai lettek: *Bolgár* Ferenc, *Kiss* István, *Prém* József, dr. *Örley* Lajos, dr. *Brichta* Bódog, *Farkas* Gyula, *Bellovics* Imre, *Gerenday* Dezső, *Császár* Ferenc, gróf *Hugonnay* Kálmán, *Balogh* Árpád, *Névy* Ferenc. Pótesküdt: dr. Kelen József. A vádlevél felolvasása és a vádlott kihallgatása után mindkét fél a valódiság iránt való bizonyitási eljárás meginditását kérte.

A biróság csupán a betegsegélyző-pénztár közgyülési jegyzőkönyvének felolvasását és a bejelentett tanuk kihallgatását rendelte el. *Stumpf* Ferenc tanunak a kihallgatását a biróság azért mellőzte, mert éppen most tölti ki egy évi fegyház-büntetését, az egyesületnél pénztárosi minőségben elkövetett 1500 forintos sikkasztásért.

Az első tanu *Kauser* Gyula müépitész volt, aki három évi elnökség után 1877-ben lemondott a pénztár elnökségéről, mivel az állapotokat züllötteknek találta. Az ellenőrzés laza volt.

Hudecz Antal épitőmester, a pénztár igazgatósági tagja, nem tud felvilágositást adni a pénztári kezelésről és annak ellenőrzéséről.

A vádlottat az esküdtek verdiktje alapján egyhangulag *fölmentették* és a panaszost elmarasztalták az összes költségek megtéritésében.

TÁVIRATOK.

Szófia, február 6. Hire jár, hogy az uj kormány közzé fogja tenni a *szobranye fölosztalását* s az uj választások elrendelését.

Róma, február 6. Az *Agencia Italiana* megerősiti azt a hirt, hogy *a pápát nem hivták meg a békekonferenciára.*

A *Fanfulla* értesülése szerint a király a hirlapirók kongresszusa ötletéből *meg fog kegyelmezni mindazoknak az ujságiróknak,* akiket sajtóvétség miatt elitéltek.

A horvát budgetvita.

Zágráb, február 6. A tartománygyülés ma befejezte a belügyi igazgatás költségvetésének részletes tárgyalását.

A *mezőgazdaság* cimnél *Kiepach* (koalició) megtámadta a bán közgazdasági politikáját, ami arra késztette a *bánt*, hogy védelmezze politikáját és viszszautasitsa az ellenzék támadásait és szemrehányásait.

Modrusan kérdésére azt felelte a *bán*, hogy idővel valamennyi városban államrendőrséget akar szervezni.

A legközelebbi ülés holnap lesz.

Az ifju-csehek gyülése.

Prága, február 6. A reichsrathi és tartománygyülési ifju-cseh képviselők mai gyüléséről a következő kommünikét adták ki:

A nemzeti szabadelvü párt végrehajtó-bizottsága mai ülésén a reichsrathi cseh delegáció állására vonatkozó jelentést tárgyalta. Az előterjesztett inditványokat elfogadták és egyhangulag hozzájárultak ahhoz, hogy a reichsrathi cseh képviselők klubjának parlamenti bizottsága külön nyilatkozattal lépjen a cseh közvélemény elé.

A lembergi takarékpénztár.

Lemberg, február 6. A takarékpénztár igazgatósága ma is ülést tartott. A közönség megostromolta a takarékpénztárt és visszakövetelte a betéteket.

A spanyol-amerikai békeszerződés.

Washington, február 6. A *szenátus* a spanyol-amerikai békeszerződést három szótöbbséggel ratifikálta.

Az angol trónbeszéd.

London, február 6. *Viktória* királyné trónbeszéde, amelylyel holnap a parlamentet megnyitja, mint rendesen, azzal a kijelentéssel kezdődik, hogy a birodalom békés viszonyban áll a többi nemzetekkel. A trónbeszed rokonszenves szavakkal emlékszik meg az elhunyt *Erzsébet* császárné és királynéról és célzást tesz arra, hogy valószinüleg szükségessé fog válni, hogy az anarkistákra vonatkozólag a britt törvények rendelkezéseit módositsák.

Az olasz közoktatásügyi miniszter.

Róma, február 6. A képviselőház mai ülésén többen interpellációt nyujtottak be a miatt a később ugyan ismét visszavont rendelet miatt, amely a mondragonei jezsuita-kollégiumot a nemzeti kollégiumokkal egyenranguvá tette.

Baccelli közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy ezt az egyrangba helyezést a fracassi-i városi hatóságnak helytelen feltevéseken alapuló kivánságára engedélyezte. A rendelet keltette izgatottság nyomban lecsillapult, amint a rendeletet visszavonták. Ő, nem az az ember, aki ragaszkodnék valamely tévedéshez, ha felismeri azt. (Helyeslés.) Ő nem csalhatatlan. (Helyeslés.)

Az interpellálók válasza után az elnök egyszerüen bezárta a vitát a nélkül, hogy az interpellálók inditványt tettek volna.

Manila ostroma.

Washington, február 5. Ma a következő hivatalos távirat érkezett *Dewey* tábornoktól Manilából:

A fölkelők tegnap éjjel *általános támadást* intéztek. A csata ma folytatódik. Az amerikaiak akciója általában sikeres volt. *A fölkelőket visszaüztük.* Az amerikaiak harcvonala tért nyert.

New York, február 5. Egy mai manilai távirat, amelyet itt közhirré tettek, ezt mondja:

Az amerikai cirkálóhajók *a fölkelőkre tüzelnek* a város északi és déli részén. A város nyugodt. Az asszonyokat a szállitóhajókra vitték. *Otis* tábornok teljesen ura a helyzetnek.

Köln, február 5. A *Köln. Ztg.* madridi távirata szerint *Rios* tábornok a következőket táviratozta Manilából:

A fölkelők szombaton este kilenc órakor *nagy energiával megtámadták Manilát*, amelyet az amerikaiak bátran megvédelmeztek. A fölkelők *erős ágyutüzet inditottak a hajóraj ellen. A monitorok több helységet fölgyujtottak.* Mind a két sereg *sulyos veszteséget szenvedett.* A spanyol csapatok a kaszárnyákban vannak konszignálva.

Washington, február 6. *Long* tengerészeti miniszter *Dewey* tengernagytól Manilából mai kelettel a következő táviratot kapta: A felkelők megtámadták Manilát. A *Boston* hajó ma Iloilóba megy, hogy felváltsa a *Baltimore* hajót, amely visszatér Manilába. A *Monadnock* hajón tegnap két ember megsebesült.

Washington, február 6. *Otis* tábornok ezt táviratozta Manilából: A helyzet nagyon megnyugtató. Aggodalomra nincs ok. A városban és környékén nyugalom van. A csapatok egészsége és hangulata kitünő. Vasárnap reggel 4 óra körül harc volt az egész vonalon. Minden támadást visszavertünk. Hajnalhasadáskor az amerikai csapatok előrenyomultak, a fölkelőket visszaszoritották egészen az általuk előbb elfoglalt vonalokig és hatalmukba keritették a fölkelők erőditményeit. A flotta fényesen müködött közre az ellenség szárnyára való lövöldözéssel. A fölkelők jól fel voltak szerelve fegyverekkel, tábori ágyukkal és gyorstüzelő ágyukkal. Az amerikai csapatok hősiesen küzdöttek. A harc eredménye általában kedvező volt az amerikai csapatokra nézve.

Ciklon.

Páris február 6. A gyarmatügyi miniszterhez intézett távirat szerint Madagaszkár szigetén *nagy ciklon* dühöngött, amely több hajót elpusztitott. Tananarivoval a közlekedés megszakadt. A kár igen nagy.

Az uruguayi lázadás.

London, február 6. Mint a Reuter-ügynökségnek jelentik Montevideóból, a *Cuestas* elnök ellen kiütött lázadást a kormány csapatai elfojtották. A felkelőket megverték és foglyul ejtették. Az országban most nyugalom van.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, február 6. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázalékos magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.— Osztrák hitelrészvény 226.50. Osztrák-magyar államvasut 155.60. Déli vasut 30.95. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.40. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, február 6. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 226.50. Osztrák-magyar államvasut 155.50. Déli vasut 30.90. Magyar aranyjáradék —.— Magyar koronajáradék —.—. Osztrák aranyjáradék —.—. Osztrák ezüstjáradék —.—. Osztrák papirjáradék —.—. Bécsi bankegyesület —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Olasz járadék 94.80. Diskontó-bank 203.20. Laura-kohó 225.30. Harpen —.—. Nyugodt.

New York, február 6. *Liszt* helyben 3.—. *Buza* helyben februarra —.—, márciusra 76.⅛, májusra 75.— *Tengeri* februárra 41.⅛.

Chicago, február 6. *Buza* februárra 72.⅞. *Tengeri* februárra 37.⅛.

KÜLÖNFÉLÉK.

Válasz.

Jeanne *Tarnier* kisasszony, a Folies-Joyeuses müvésznője, de *Chazailles* Mária grófnőnek, Rembrandt-utca 53

Páris.

Asszonyom, —

ki sem mondhatom, mennyire boldog vagyok, hogy kedves levelével alkalmat adott ugy válaszolnom, mint a hogy a következőkben válaszolni fogok.

Sok levelet kaptam már, melynek a tartalma teljesen megegyezett az ön levelével, de a formája, a hangja más volt, egészen más! De az ön sorait nem is fogom ugy, mint azt a sok-sok többit, egy ideges szisszenéssel a kandalló tüzébe dobni, hanem szépen összehajtogatva, beteszem majd az iróasztalom egy titkos fiókjába, melyben féltve őrzöm meg életem összes szép, vigasztaló emlékeit.

Mindezekből láthatja, asszonyom, hogy még a kis zugszinházak müvésznőiből sem halt ki néha minden jobb érzés, sőt bennük is felkelthetí olykor egy finom, gyengéd hangon irt levél a szunnyadó szentimentalizmust.

Igen asszonyom, *de Chazailles* gróf négy hét óta nem tágit oldalamról, és én szivesen látom őt magam körül, nagyon szivesen asszonyom; hazudnék ha mást mondanék. Bizonyára fölösleges önnek elmondanom, hogy férje sokkal okosabb, sokkal szellemesebb és sokkal természetesebben szeretetreméltó azoknál az uraknál, akik az ilyen magam fajtáju müvésznőt rendszerint megtisztelik ajánlataikkal. Ön, aki ösmeri férje mindezen személyes előnyeit, csak érthetének fogja találni, hogy már-már azon ponton voltam . . . Ön bizonyára ennyiből is megért!

És lássa mégis, mihelyt elolvastam levelét, az ön okos szellemes levelét, telve jósággal és gyengédséggel; azonnal, gondolkozás nélkül megfogadtam, hogy visszaadom önnek férjét, ugy amint elhagyta önt, — kifogástalanul!

Engedje meg asszonyom, hogy azzal az őszintességgel, melylyel csak asszony szólhat más asszonyhoz, bevalljam önnek azt is, hogy nem minden megindultság nélkül teszek eleget ennek a . . . *reklamációnak*! Engedje meg, hogy bevalljam önnek, (hiszen ez bizonyára csak fokozni fogja az ön szerelmét,) hogy én reám sem volt minden hatás nélkül a gróf ur szeretetre méltó személyisége, sőt hogy már szeretem, *szeretem szerelemmel* azt, akit önnek visszaadok.

Láthatja, grófné, hogy mindenáron kedvében akarok járni! — Biztosithatom, hogy udvarlóim között nincs egy sem, aki kárpótolhatna ezért a veszteségemért!

Ön azt irja asszonyom, hogy ez a *párbaj* igen kinos önre nézve! Én reám nézve nem az. Én tiszta szivemből örvendek annak, hogy végre olyasvalamit is tehetek, a miért egy olyan tiszteletreméltó család, mint amilyen az öné, asszonyom, hálás lesz énnekem. Ezzel ki akartam fejezni azt is, hogy háláján kivül semmit sem kivánok; azt a gyöngysort, melylyel, ha jól értettem meg kedves levelét, kárpótolni akart, engedje meg már jó előre visszautasitanom.

Nem, nem fogadhatom el öntől azt a nyakéket, bár bevallom, büszkeséggel viselném mindig; többre becsülném minden más ékszeremnél, pedig, amint ugy is képzelheti, nagyon sok ékszerem van, asszonyom!

Megjegyzem, hogy amit önnek bevallottam, azt, hogy szeretem a férjét, ő neki még nem mondtam meg! És ebből elképzelheti asszonyom, mennyire nehezemre esik elválni tőle, elüzni őt magamtól, elhitetvén vele, hogy közönséges leány vagyok; mert fájdalom, ez az egyetlen eszköz, melylyel őt önnek visszaadhatom!

De ha szabad mégis valamely viszontszolgálatot kérnem, amért igy — lemondok az ön javára; küldjön nékem asszonyom egy fürtöt a fiacskája aranyos szöghajából és egy olyan szines fényképet, amilyent a gróf ur tárcájában láttam.

Ez minden, amit kérek! Azaz nem, még egy kérésem volna: égesse el ezt a nevetséges levelet, asszonyom! Égesse el, de azért emlékezzék vissza olykor-olykor erre az én áldozatkészségemre, amely, bármily jogos is volt az ön követelése, mégis nagy, igen nagy lelki küzdelmet okozott nekem, mert hiszen lemondottam az ön boldogsága kedvéért a magam boldogságáról, kitéptem szivemből, csakhogy önnek kellemes legyek, még csak fakadó, *első igaz* szerelmem, sőt képzelje csak: látni se fogom ezután azt az embert, akit méltónak találtam erre a ritka, életre szóló szenvedélyre!

És hogyha a napokban, rendes reggeli sétámon a boulognei erdőben véletlenül találkoznám a fiacskájával asszonyom, engedje meg, hogy egy csókot nyomjak pozsgás arcocskájára, — hiszen ennyit megérdemlek tőle, azt hiszem?

Fogadja, asszonyom tiszteletem és, ha megengedi, rokonszenvem őszinte kifejezését,

melylyel maradok

szerdán este

szolgálatkész hive

Jeanne Tarnier.

*

A másolat hiteléül:

Ludana.

+ **Aranytelep.** Klondyke dicsősége homályosodni kezd. Canon-Cityben, Colorado államban nagyon gazdag aranybányára akadtak az ottani rézbányában. Az arany ugy található ott a rézben, amely olyan dusan tartalmazza a nemes fémet, hogy egy tonnából tizenötezer dollár értékü arany kerül ki. Attól a perctől kezdve, hogy a gazdag aranybánya hire kipattant, alig mult el néhány nap s már vagy háromezer aranykereső sereglett egybe. Egy egész uj deszkaváros támadt, amelyben természetesen méregdrágaság uralkodik. Az árakról, amelyek éppen olyan borsosak, mint Klondykében, a washingtoni kormány a következő bulletint adta ki: A liszt ára zsákonkint nyolcvan dollár, süritett tej doboza három dollár, egy gallon olaj negyven, egy gallon whisky hetvenöt dollár. Egy kereskedő kétezer gallon whiskyt hozott s egy óra alatt hatvanötezer dollárt nyert. A vendéglőkben egy tányér leves egy dollár, tejbefőtt kukorica másfél dollár, egy darab kalács hetvenöt cent. A munkások tiz-husz dollárt keresnek naponkint és teljes ellátást. Egy öltözet ruha kétezer dollár, borotválkozás egy dollár, nyiratkozás két dollár.

*

+ **Plágium mindenfelé.** Mondják egyre gyakrabban, hogy semmi sem uj a nap alatt, semmi sincs, ami már egyszer ne lett volna s a világ tulajdonképpen nem egyébes más, mint ismétlés. A Revue des Revu is e mellé a nézet mellé szegődik és az irodalomra alkalmazza, kimutatván, hogy a jelen század legkiválóbb munkáinak is a java része olvasható volt már sorra azelőtt. Olyan szigoruan boncolgatja ezeket a müveket, hogy alig-alig marad könyv, amelynek a tárgya ne került volna már feldolgozás alá. Kezdi Staël asszony Corinne-jával. Ennek a megirására Heinse Ardhinghelloja inspirálta az irónőt, de még a német sem volt eredeti, maga Heiuse is máshonnan, egy franciától meritette tárgyát, Bastidetől. Chateaubriand is kegyetlenül le van leplezve, ő meg valami rég elfeledett szerzőtől, Macassusból és más irók müveiből böngészett. Lehetetlen is elősorolni ezeket a müveket, annyian vannak. Victor Hugo „legszemérmetlenebb" plagizátorok egyike volt; Notre-Dame de Paris „késői és félénk visszhangja annak a kétszázháromszáz középkori regénynek, amelyen az 1810—1830-iki nemzedék müvelődött." Schiller Fiesco-ja és Don Carlos-a is inspirált egy franciát és pedig Dumas pèret, aki azonkivül is követett el még egy sereg irodalmi lopást. Eugéne Sue sem marad el, de Georges Sand és Murger is „megdézsmálta" mások müveit és Gustave Flaubert Salammbő-ja nem más voltaképpen, mint ujabb kiadása a Histoire celtique d'Amandorix et de Célanirenak, amelyet Hofman irt 1634-ben. Dumas Fils Kaméliás hölgye, Demi-Monde-ja, Monsieur Alphonse-a és ugy tovább — mind lopás. Hát Victorien Sardou! Ő is boncoló kés alá kerül s kisül róla, hogy Marcellejét Voltaire Tancréde-jéből vette, Voltaire a müvét Mme de Fontaine „Comtes de Savoie"-jának köszönheti, Mme de Fontaine pedig Mme de Tenci „Siège de Calais"-jából meritett, Mme de Tenci

---

REGÉNY.

SÁTÁN KAPITÁNY.

(Cyrano de Bergerac kalandjai.)

(59) — LOVAGREGÉNY. —

Valahányszor a márki szóba hozta ezt a házasságot, azt felelte:

— Sohasem leszek Roland gróf felesége!

Az apa sokat haragudott ezért a válaszért, azután lassan hozzá szokott és csak gyerekes dacnak vette, amelyet az utolsó percben könnyü lesz megtörni.

Mikor Roland belépett, épp együtt találta Gilberte apját és anyját.

Nem lévén biztos arról, mint végződik majd a sok intrika, melyet ő bogozott ennyire össze, legalább Gilberte kezét akarta magának biztositani.

Szerette, igazi, féktelen szenvedélylyel, amely nem riadt volna vissza semmitől a világon, csakhogy meghóditsa, csakhogy birhassa ezt a leányt.

Mikor belépett, előbb kérdezősködött a márkinénál az ő és a leánya egészsége felől, azután rögtön rátért a tárgyra.

— Kedves márki ur, szólt előzékenyen, bocsássa meg türelmetlenségem, mely, azt hiszem, nagyon érthető; és mondja meg végre, mikorra reméllhetem, hogy adott szavát beváltja, s kezembe teszi végre Gilberte kissasszony kezét?

— Kedves gróf, válaszolt az öreg, biztosithatom önt, hogy már magam is alig várom a napot, melyen önt vőmnek fogom szólitani; de őszintén megvallva az utolsó események annyira megzavarták Gilbertet, sőt minket is, hogy szinte alig mertünk egyenlőre az esküvőre gondolni.

— Reménylem, hogy a szerencsétlen história, melyet emlit, most már kezd halványodni emlékezetében, és nem fogja továbbra is megakadályozni boldogságomat?

— Soh'se tekintettem ezt az emléket akadálynak! Az egész dolog nagyon megrendített, de a zavar, melybe fivére, azaz bocsánat, annak a Manuelnek elfogatása ejtett, már teljesen eloszlott. Ha ugy tetszik, beszéljünk a lakodalomról! — De igaz, majd el is felejtettem, mi hirlik Cyranóról?

— Én nem tudok semmit.

— Azt hittem, hogy kitünő barátságban vannak? Vagy nem?

— Nem éppen. Érdeklődöm ugyan tettei iránt, és tőlem telhetőleg figyelemmel kisérem minden lépését — szólt Roland gunyos mosolylyal hangsulyozván e kétértelmü szavakat, de jelenleg csak annyit tudok róla, hogy elhagyta Párist.

— Hosszabb időre?

— Cyrano kalandor természeténél nehéz dolog megmondani, hogy mivel és mikor fog végződni egy utazása.

— Pedig ha jól tudom, ő melegen érdeklődött fivé . . . Manuel sorsa iránt.

— Igen, nagyon érdeklődött sorsa iránt.

— Nos és most hirtelen eserben hagyta?

— Cyrano roppant önérzetes ember és azt hiszem, nem tudta elviselni a gondo atot, hogy egy szélhámost fogadott vedelmébe.

— Az meglehet. Magam is erre gondoltam . . .

— De hagyjuk talán Cyrano urat és beszéljünk a lakodalomról, ahogy márki ur is mondotta az előbb. Azaz, hogy nem kell egyebet beszélnünk róla, mint meghatározni, hogy mikor lesz?

— Oh, a fiatal lányok rendszerint halogatják az esküvő napját, határozzuk meg inkább kettesben! Ha reám hallgat márki ur, tizennégy nap mulva megtartjuk a lakodalmat.

A márki habozott egy darabig, figyelmesen vizsgálgatta felesége arcát, és nem találván rajta semminemü jelét az ellenkezésnek, kezet nyujtott Rolandnak, és igy szólt:

— Legyen tehát gróf ur! Tizennégy nap mulva.

Ekkor lépett be a terembe Gilberte.

Arca halotthalvány volt a kiállott izgalmaktól, szeme ideges tüzben ragyott; Rolandnak ugy tünt, hogy szebb, mint valaha.

— Hallom, hogy gyengélkedett, kisasszony? kérdezte csaknem alázatosan Lembrat gróf.

— Nem uram! Nem voltam gyengélkedő, semmi bajom sem volt.

— Bocsánat, azt hallottam, . . . dadogta Roland, akit a leány hideg, metsző hangja egészen kihozott a sodrából.

Gilberte szó nélkül elhaladt előtte s leült édes anyja mellé.

A gróf még egynehányszor megkisérelte beszélgetésbe vonni Gilbertet, de látván, hogy a leány csak hideg megvetéssel felel minden kérdésére, elbucsuzott és elment.

Mig ő kocsisán és inasán igyekezett kitölteni bosszuságát, fent a teremben a márki igy szólott leányához:

— Gyermekem, sokat beszéltünk rólad ma este a grófral, sőt többek közt elhatároztuk, hogy tizennégy nap mulva megtartjuk az esküvőtöket.

— És ez komoly elhatározása, határozott akarata?

— Már elégszer megmondtam neked!

— És én apám, én nem mondtam meg elégszer, hogy soha sem leszek Roland gróf felesége?

— Erről a szeszélyről reménylem le fogsz tenni. Ez a házasság nagy tisztesség a családunkra nézve, és különben neked is javadra lesz!

— Ez utolsó szava édes apámnak?

— Utolsó, felelt a márki, haragosan ráncolva össze homlokát.

— Isten önnel, édes apám, szólt kimért nyugalommal a leány. Aztán megölelte édes anyját, és szinte feltámolyogva szobájába leborult az ágyára és keservesen zokogott.

— — — — — — — — — — — —

(Folytatása következik.)

legalább három könyv alapján dolgozott, az a három pedig d'Ufré „l'Astrée"-jából került elő, mig d'Ufré a mesét annak idején Bandelnél találta, sőt a láncolat folytatódik és el megy Ariostoig, de még az sem volt tiszta kezü, még ellene is indithatnának igénypert régi középkori irók. Vége mindennek, nincs már becsület az irodalomban sem.

*

+ **A verklis lordról.** Az uj Poulett lord, aki olyan váratlanul a társaságba került London utcáiról a kintornája mellől, legnevezetesebb alakja most Londonnak. Sokat vitatják társaságokban, lapokban, vajjon csakugyan hozzájut-e a családi birtokokhoz s elfoglalja-e helyét a lordok házában. Az uj lord, aki olyan sok esztendőn át keservesen kereste meg a kenyeret, most ötven esztendős és nagyon gyöngélkedő. Küzködéssel teli vándorlásaiban reumát kapott. Felesége eleinte chantant-énekesnő volt s énekével később társul szegődött kintornás urához. Házasságukból három gyermek származott, egy fiu és két leány, akiket nagyanyjuk, az özvegy clevelandi hercegnő nevelt föl. A lányok ez idő szerint klastromban vannak Páris közelében, a fiu kadetiskolába jár. Hogy az imént meghalt lord miért tagadta ki éppen a legidősebb fiát, az még nem derült ki. Állitólag vannak okiratok, amelyek a biróság előtt majd napvilágra kerülnek. Annyi azonban általánosan ismeretes, hogy az elhunyt lord a feleségét és elsőszülött gyermekét, hat hónappal az esküvője után eltaszitotta magától. Azt a fogadást, amelynek a lord a feleségét köszönhette, ujabban más világitásban közlik. E szerint a lord első felesége csapos leány volt egy portsmouthi fogadóban s tisztelői között volt egy fiatal tengerésztiszt is, a későbbi Poulett lord. A cimborák csuftoltak a tisztet ezért a szerelméért s végül ezer font sterlingbe fogadtak, hogy nem fogja feleségül venni ezt a leányt, akinek a tisztességéről olyan rajongva szokott beszélni. A fiatal tiszt állott a fogadás elébe, elment a csaposleanyhoz, megkérte a kezét s a leány igent mondott. Az esküvő csakhamar azután megtörtént a legnagyobb csendben. Hat hónappal később a fiatal párnak fia született s az anyának és gyermekének oda kellett hagyni a grófi házat. Angol törvény szerint azonban minden gyermek, amely házasságban született, törvényes, tehát a törvényesség fizikai lehetőségének bizonyitéka lenne szükségessé, arról pedig sem férj, sem feleség nem tehet bizonyságot. Ilyen módon tehát az uj Poulett lord ügye jól áll. Csakhogy küzdelmet kell folytatni atyjának egy harmadik házasságából származott fia ellen, ez az öcs pedig tényleges birtokában van ciméknek és birtokainak s az igényt támasztó mostohabátyja ellen a Poulettek törzsfészkében Hinton St. Georgeban (Somerseth) valósággal eltorlaszolta magát. Lakájok, vadászok őrzik a várkastély kapuját, zsandárok tartanak őrjáratot éjjel-nappal a környéken, mert attól tartanak, hogy a verklis lord rendszeres ostromot akar intézni a várkastély ellen.

*

+ **A bölcsőtől a sirig.** A női sziv jóságos melegét, a női kép áldását a bölcsőtől egészen addig a pillanatig, amig utoljára zárjuk le szemeinket a végső nyugovóra. Most még tovább is velünk lesz a női lélek és kéz. Legalább alapos kilátásunk van rá. Bécsben ugyanis februar elseje óta egy *női sirásó* van. A férjeura után örökölte ez az asszony ezt a jövedelmező, bár nem kellemes állást.

Az asszonyoknak ez a legujabb keresetforrása komoly gondolatokat kelt bennünk és próbára teszi a filozófiánkat. Az azonban bizonyos, hogy most mondhatjuk csak el: az asszony mindig velünk lesz. A bölcsőnket ringatja, a hitvesünk lesz és — eltemet.

Ki kiván többet?

*

+ **A vahehek.** Ez egy népfaj Németország kelet-afrikai birtokain. Azt hihetnők, hogy már a világ összes népfajai ki vannak nyomozva, az exotikusabbja a különös szokasaival egyetemben. Hát nincs ugy a dolog. Ime egy német misszionárius Adams Alfonz a müncheni ujságiró klubban sok ismeretlen dolgot mond el a vahehekről. Náluk, beszéli, a hitvesi hüség a földi javak egyik legfőbbje, azonkivül a férfinak legerősebb pajzsa a háboruskodásban. Amig az asszony hü hozzá, addig nem eshetik el a harcban. Ha pedig elesik a férj a csatában, akkor biztosra veszik, hogy megcsalta az asszonya, amiért azután az atyafiság bosszut áll. Ez a bosszu pedig halált jelent a hütlen asszonyra. A vahehek köszöntése ez:

— Ase! (Köszöntlek.)

Rokonok, ha először találkoznak aznap, ajkon csókolják egymást. A köszöntés után pedig jó negyedórahosszat jár a szájuk, pusmognak, valami olyasfélét lehet azalatt hallani, hogy he-ehe-eh, sokáig, amig végre a diskuráláshoz fognak. Ha valaki valami fölebbvalóval találkozik, akkor igy köszönti:

— Ase senga!

Ami annyit jelent magyarul, hogy:

— Köszöntlek téged, te szarvasmarha!

A szarvasmarha ott ugyanis a legnagyobb gazdaságnak és erőnek, tekintélynek a jelképe. A vahehek egyébként nagyon szeretik a társas életet. A szomszédos törzsekkel nagy sörcsarnokokban gyülnek össze, ahol egyre-másra iszszák a sört, amelyet kukoricából készitenek. A vahehe harcosok gyakran egyébből sem élnek, mint sörből s egészen meglenni nem is tudnak nélküle. Ha békesség honol fölöttük, akkor nagyobb részt ott hevernek tehénbőrökön s hatalmas hordókból csapolják a sürü italt. A sört ugyanis nem igen szürik le náluk.

*

+ **Bálban.** *Irma* (szünet közben bizalmas barátnőjének): Azt mondta, hogy a világ olyan volt neki, mint a sivatag, mielőtt engem megismert.

Paula: Ugy? Most tudom csak, miért táncol ugy, mint egy teve.

*

+ **A sport.** *Tőkepénzes*: . . . Azt mondta az orvosom, hogy a borzasztó hizás ellen üzzek valami sportot. Hát üzök sportot, gyüjtöm olyan szorgalmasan a képes levelezőlapokat, mint egy diák és napról-napra mégis vastagabb leszek. Nem értem a dolgot, sehogy sem értem. . . .

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlöttekért sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Guber Ferenc vasas-arzénes víz
Leghatásosabb vérszegénység, női betegségek, ideg- és bőrbetegségek stb. ellen
Kapható az összes ásványvizes üzletekben, gyógyszertárakban és drogeriákban.
Mattoni és Wille, Budapest.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Vasutas menyasszonya. Nyugodjék meg Nagyságod, ha a vasutasok előléptetésétől függ esküvőjük, legfeljebb egy-két hónappal fogják azt későbben megtartani, mert a mai politikai viszonyok sokáig már ugy sem maradhatnak igy s ha megváltoznak, a költségvetéssel előreláthatólag gyorsan fognak végezni a képviselőházban. A nagy előléptetések ugyis csak áprilisra voltak tervezve, most pedig valószinüleg májusra vagy legkésőbb junius elejére maradnak. Alapos tehát a reménységünk, hogy cereszenyeérésre már *vasutas menyecske* néven üzenhetünk Nagysadnak.

Régi tüzór. Ha már harminc esztendeje katonaszökevény, sem a közkegyelemért nem kell folyamodnia, sem jelentkeznie, mert büntethetősége már elevült. A jubileumi kegyelmi hirdetmény utolsó passzusa azt jelenti, hogy ha sarzsi volt s ugy lett katonaszökevénynyé, erről a rendfokozatról le kell mondania, a mikor a kegyelmet kéri.

71.013. szamu előfizető. 1. Semmiesetre sem méltányos, hogy ön, ki január 2-án foglalta el természetbeni lakását, már nem kap lakáspótlékot arra a hónapra, de az utasitás értelmében helyesen jártak el az üzletvezetőségnél. Ők ugyanis kénytelenek betü szerint értelmezni a rendeleteket, már pedig jogilag a hó folyama a hónap második napján kezdődik, Természetesen helyesebb és méltányosabb lett volna, ha a lakáspótlék-igényt ki terjesztették volna azokra a hónapokra is, amelyeknek első felében költözött be annak tulajdonosa. 2. A kenyérnek *Brod* a német neve.

L. S. *Bánfi-Hunyad.* Dr. Hochmuthról semmiféle emlékirat sem jelent meg. Dr. Banóczi és mások Hochmuth kiadatlan müveit rendezik sajtó alá, a munka még csak pár hónap mulva fog megjelenni.

Vasuti. G. S. Mindezen kérdésekre csak az orvos felelhetne, aki önt személyesen ismeri. A szódabikárbónát nyugodtan használhatja.

H. Gy. *Budapest.* I. Vilmos német császár, III. Sándor cár és a királyunk 1884. szeptember 15—17. napjain találkoztak Skiernievice orosz városkában. — **P. M. 2759.** 1. Fissinger százados önkéntes-tanfolyama, V. Sas-utca 13. szám. 2. Annyiban igaz, hogy az ottani követség utján soroztathatja magát, ha erre illetőségi helyének közigazgatasi hivatalától engedélye van. A szolgálatot azonban csak akkor halasztathatja el huszonnégyéves koráig, ha önkéntességi joga van. Ha nem mint önkéntest sorozzák be, bizony haza kell jönnie, ugyanazon év október 1-ére, különben katonaszökevénynek deklarálják. — **V. O.** Irjon az illető városok kereskedelmi kamarájához, akkor megtudhatja, kik foglalkoznak ott gyógyfükereskedéssel. Mi nem tudjuk. — **K—i.** Miután a fizetése törvény szerint nem foglalható le, arra aligha ad valamely pénzintézet amortizációs kölcsönt. Életbiztositással kombinálva azonban talán sikerül. Próbálja meg az Első Magyar Általános Tisztviselő Egyletnél, cime: Budapest, II. Albrecht-ut 3—5. szám. — **Barcs** 1. Ha gyógyszerész akar lenni, hat középiskolával okvetlen kell birnia. Három évig azután egy gyógyszertárban praktizálnia s a gyakornoki (tirociniális) vizsgat sikerrel kell letennie, mert csak azon az alapon mehet az egyetemi kétéves kurzusra. 2. Hat középiskolával fölveszik az állatorvosi akadémiára is, érettségi vizsgára nincs okvetlen szükség. 3. Pályát nem ajánlhatunk, ezt kérdezze meg a szüleitől s első sorban önmagától. — **B. B. L.** *Atkár.* 1. Nem ismerjük azt a könyvet s igy nem is mondhatjuk meg, mi a tartalma. A hirdetések különben is kivül esnek a szerkesztőség felelősségén, azokért maga a hirdető szavatol. Tessék a könyvről azt a céget megkérdezni, mely azt hirdeti. 2. A Fortuna aranybánya-részvényeknek ezidő szerint nincs értékük. A vállalat ügye még mindig a büntető törvényszéknél van. 3. Intézkedtünk, hogy a meteorologiai megfigyelések közöltessenek. 4. Szives megjegyzéseit lehetőleg figyelembe fogjuk venni. Nyiltságat csak tisztelni tudjuk. Üdvözlet. — **Miskolci olvasó.** Meg kell szereznie a postakezelőnői képesitést, amelyre az egyes posta- és távirógazgatóságok kerületében szaktanfolyamok vannak. A tanfolyamra csak azokat veszik föl, akik legalább négy polgári iskolával birnak s egy postamester nyilatkozatát birják, hogy a tanfolyam végeztével fölveszi gyakornoknak. Azután vizsgáznia kell a kezelésből, ugy lehet postamesternő. — **Szabadka.** Dr. Havas Adolf egyetemi magántanár, IV. Maria Valeria-utca 7. szám. — **K. Gy.** *Álmosd.* Köszönjük, mar van onnan tudositónk. — **N. D.** *Veszprém-Jákó.* Forduljon a község a kereskedelmi miniszterhez s kérje a kőszén réteg hivatalos megvizsgálását. A kérvényre 50 krajcáros bélyeg ragasztandó. A kőszénből elég, hacsak néhány darabot küldenek föl mutatóba. — **Francia.** Mindenesetre fogadjon egy francia nyelvmestert s azzal társalogjon. Az ujságok kishirdetéseiben mindig talal ilyen ajánlkozót. Azonkivül járasson egy francia lakat s olvasgassa azt szorgalmasan, szótár segitségével. — **G. Budapest.** Megrovast éppen nem érdemel meg, mert azért szivében esetleg őszintebben gyászolhat, mint sok mas, akik szigoruan megtartják a gyasz szokásos külsőségeit. — **M. Cs.** 1. Csak miniszteri engedélyivel veszik föl a III. polgári osztályra. A folyamodáshoz csatolandók születési és utolsó iskolai bizonyitvanya. 2. Ha nem kapja meg az engedélyt, sehol sem vizsgazhat. 3. Összevont vizsgára is a közoktatásügyi minisztertől kell engedélyt kérni. — **N. M.** *Nagy-Márton.* 1. A tanácskozások magyarul folynak mindig. 2. Ezt a matészalkai szolgabirói hivatalnal tessék megkérdezni. — **Tapolcai.** A Zöldfa-utca a IV. keruletben van, kezdődik a Sebestyén-térnél s végződik a Vámház-köruton. A Kerepesi-uttal nincs összeköttetésben. A kérdezett kavehaz az Akácfa-utcaban van. — **D. 21.** Az idei sorozásokat a rendes időben tartják meg, hacsak a politikai viszonyok időközben arra nem fogjak birni a kormányt, hogy másképp intézkedjék. — **K. S.** *Békés-Csaba.* A két iskolai bizonyitvany nem egyenrangu. Különben sem az egyik, sem a másik magasabb allásra nem képesit, mint irnoki, dijnoki vagy az ezekkel egyenrangban álló hivatali alkalmazások elnyerésére. Sorsjegyei ügyében a napokban kap üzenetet. — **H. B. B.** *Nyiregyháza.* Állami nőipariskolák vannak Budapesten, Kolozsvarott, Győrott, Szegeden, Sepsi-Szent-Györgyön, Marosvasarhelyt, Kezdi-Vásarhelyt és Nagy-Szebenben. — **B.** *Kükmér.* Silberstein *Bibel der Natur* cimü könyvét 1 frt 70 krért rendelheti meg a Budapesti Napló kiadóhivatalában. — **Illem.** Hogyne. Meghivás nélkül nem is szabad ellátogatnia. — **69950. előfizető.** Az nagyon pompás kis mulatság lehet. Bátran elmehetnek a hölgyismerősei is. — **Állatorvostanhallgatók köre.** A Ferenc József-kabát, vagy még inkább a reuingot. — **Érdeklődő,** *Nagyvárad.* Hock János *Hit és Művészet* cimü könyvét 1 frt 70 krért rendelheti meg a kiadóhivatalunkban. — **B. J.** Polgári iskolai tanitó csak ugy lehet, ha tanitói oklevelén kivül megszerzi a polgari iskolákban való tanitáshoz szükséges külön képesitést.

LODEN	Iskola-öltöny	3.50	LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—	LODEN	Szörme-sacco	10.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—	LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—	LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Havelok	8.—	LODEN	Kocsis-bunda	20 —
LODEN	Rövid kabát	8.—	LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—	LODEN	Szörme-mencsikoff	40.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—	LODEN	Gazdászati bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK
a „TIROLI"-nál
JUSTITZ LEOPOLD
specialista loden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A gabonaelővételek. Az 1897-ik év rossz gabonatermése és a nyomán járt nagy áremelkedés olyan vonatkozásokban hozta felszinre a gabonaelővételek kérdését, amelyek erre az üzletre a gabonauzsora vádját zuditották. Sokan vannak, illetékes emberek, akik tagadják ennek a könnyedén odadobott vádnak a jogosultságát, mások viszont, akiknek a momentán áralakulás kárával járt, erősen támadják ezt a fajtáját a gabonával való kereskedésnek és provokálják az igazságszolgáltalás állásfoglalását ezzel a jelentős kérdéssel szemben. A gabonaelővételek szószólóinak táborából került ki *Sándor* Pál röpirata, amely nagy szakavatottsággal vitatja az üzlet aktiv részeseinek igazát. A brosür kimutatja, hogy az ugynevezett elővételekben semmi dolózus dolog nincsen s hogy ez az üzletág, amely ellen a tavalyi rossz termésig semmi kifogás nem hangzott fel, a magyar gabonakereskedésnek egyik éltető elemo. Egyben nagyon érdekes adatokat mutat be a röpirat arra nézve, hogy a gabonauzsora cimén meginditott pörökben nem a nép valódi sérelmei keresnek orvoslást, hanem népámitó fiskálisok kapzsisága keres bennük alkalmat a botrányok árán való pénzszerzésre. A brosür kétségtelenül szolgálat annak a körnek, amelynek a szerző is egyik előkelő képviselője.

A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság tegnap tartotta hatodik rendes közgyülését dr. *Münnich* Aurél elnöklete alatt. Elnök megnyitván a közgyülést, konstatálja, hogy arra 125 részvényes 4712 részvényt letéteményezett és hogy az ennélfogva határozatképes. A jegyzőkönyv hitelesitésére kiküldi *Kunváry* Fülöp és *Kendi* Antal részvényeseket. A Székely Ferenc vezérigazgató által előterjesztett igazgatósági jelentés rámutat az intézet fokozatos fejlődésére, amely világosan nyilvánul abban, hogy a betétek 600.000 forinttal emelkedtek és meghaladják a 3 millió forintot; a váltóleszámitolás 15 millió frt volt, szemben az előző évi 12 millió frttal; a kibocsátott záloglevelek összege, amely 1897. végén $4^{3}/_{10}$ millió frt volt, az 1898-ban kibocsátott 2,670.000 frttal megközeliti a 7 millió forintot. Eladtak 1898-ban 2,174.000 forint névértékü zálogleveket. Az intézet kebelében fennálló hitelegylet egy millió forintot meghaladó forgalmat ért el és tagjainak — miként az előző években sem — az idén sem kell pótfizetést teljesiteniök. Az intézet pénztárforgalma 69 millió forint, összes üzleti forgalma 286 millió forint. A zárszámadások kellő leirások után *225.057 frt 40 kr tiszta nyereséget* eredményeznek (1897-ben 217.700 frt 05 kr), amely összegből 35.022 frt 20 kr az igazgatóság, választmány és a tisztviselők jutalékára forditandó. Az igazgatóság azt javasolja, hogy a maradékból 30.000 frt a tartalékalaphoz, 3000 frt a nyugdijalaphoz csatoltassék, 150.000 forint, azaz részvényenként *hat forint* (6%) *osztalékkép fizettessék ki*, 7035 forint 20 krajcár pedig uj számlára vitessék elő. A közgyülés az összes javaslatokat egyhangulag elfogadta és a kilépő igazgatósági, felügyelő-bizottsági és választmányi tagokat ujból megválasztotta. Végül dr. *Mandel* Samu részvényes az igazgatóságnak köszönetet mondott az elért szép eredményért.

A Lajthán tulról. A prágai kereskedelmi és iparkamara nagytekintélyü elnöke, *Wohanka* József császári tanácsos a napokban adta ki évi jelentését, melyben a bennünket magyarokat is erősen érdeklő kiegyezési kérdésről következőképpen nyilatkozott:

Wohanka jelentésében a kiegyezés létrejöttének fontosságát hangsulyozza és utal arra, hogy a reichsrath elé terjesztett kiegyezési javaslatokra a kamara változtatási inditványai e nagyfontosságu kérdésben csak javulást idéztek elő. Konstatálja, hogy a kiegyezés elleni ellenszenv csaknem teljesen eltünt és már is nagyon kivánatos volna, ha a kiegyezés végre létrejönne, mert a jelen bizonytalan állapot a monarkia mindkét államában már eddig is sulyos válságot idézett elő és a reichsrath sem mentes tekintetben a szemrehányástól. A szomszéd államok ugy politikailag, mint gazdaságilag erősbödtek és a mi kereskedelmünket és iparunkat — ha oly szolid, egészséges alapon nem állana — már eddig könnyen katasztrófa érhette volna. A nemzeti, vallási és politikai harc, mely a parlamentben tombolt, minden akciót a gazdasági kérdések megoldása tekintetében lehetetlenné tett. Szégyen volna, ha a humánusnak nevezett tizenkilencedik század a gyülölet jelében végződnék; a békét meg kell keresni és találni, mert csak ezen alapszik a monarchiának jóléte. A monarchia mindkét államának jövendőbeli gazdasági nagysága és népének jóléte attól függ, hogy minél előbb sikerülni fog teljes méltányossági alapon e kérdéseket sikerrel megoldani. Reményét veti abba, hogy a fent jelzett óhajtást mindkét félnek jól felfogott érdekében csakhamar meg is fogják valósitani.

A bádogárak felemelése. *Prágából* jelentik: A nyersczink árak emelkedése következtében az osztrák-magyar müvek a vasczinkbádog árát *egy* forinttal felemelték.

Vasutak bevétele. *Az osztrák magyar államvasuttársaság* bevétele 2,001.451 forint, többlet 113.349 forint. A *déli vasut* bevétele 8,227.984 forint, többlet 80.542 forint.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 17.50 forint pénzben, 17.75 forint áruban. — *Bécsben* az irányzat lanyhább. A nyersszesz ára 18.30 forint, pénzben, 18.50 forint áruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósitása.) Felhajtás 910 darab juh. Jegyzett árak: Elsőrendü ürü 20½—21 krajcár, páronként 18—20½ forint, középminőségü ürü 19—20 krajcár, páronként 14—17 forint, anyajuhok 18—20 krajcár, páronként 12½ forint, kiverési juhok 17—19 krajcár, páronként 11—14 forint. Miután ma a kereslet minden oldalról sokkal jobb volt és Párisba való szállitásra is vásároltak 260 darabot, az irányzat szilárd volt és minden elkelt. Ezentul jobb keletje lesz itt a hizott juhoknak, nagyobb falkákat is könnyebben lehet értékesiteni.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése 1899. február 4-én. Készlet 167 darab. Érkezett 229 darab. Összesen: 396 darab. Eladatott 337 darab. Maradt 59 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban ——— krajcarig, 220—280 kgr. sulyban 45——47 krajcárig, 320—380 klgr. sulyban 46—47— krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 45—47 krajcárig. Malacok ——— krajcárig kilónként. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtottak 3881 darab magyar, 993 darab galiciai, 2164 darab bukovinai, 635 darab németországi, összesen tehát 7673 darab szarvasmarhát.

Jegyzések: 100 kilogrammonkint élő sulyban: magyar hizóökör I. minőségü 33—35½ forint, kivételesen —— forint, II. minőségü 27—32 forint, III. minőségü 23—26 forint, galiciai hizóökör I. minőségü 33——35— forint, kivételesen —— frt, II. minőségü 27—32 frt, III. minőségü 23—26 frt, német hizó ökör I. minőségü 35—37½ frt, kivételesen 39½ forint, II. minőségü 30—34 forint, III. minőségü 25—29 forint, legelő ökör ——— forint, bika és tehén 18—31 forint.

Nagy felhajtás és olcsóbb árak jellemezték a vásárt.

Bikák 100 kilónként két forinttal visszamentek.

Mezőgazdaság.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot 1899. évi február 1-jén a földmivelésügyi miniszteriumhoz a gazdasági tudósitóktól beérkezett jelentések szerint a következő volt:

Január havában tulnyomólag száraz és enyhe időjárás uralkodott, sőt néhol a szárazság miatt a kutak vize is kiapadt. Az enyhe tavaszias jellegü időjárás alatt a tavaszi munkálatok is megindultak, sőt helyenkint nemcsak felszántották a talajt, de a déli részeken itt-ott az árpát és zabot is elvetették. Az őszi vetések többnyire hótakaró nélkül kielégitően állanak; féreg okozta károk ugy az Alföldön, mint a felvidéken és a Dunántul előfordulnak ugyan, de csak kis mérvben a szőllőföldek rigolirozása, favágás és a gyümölcsfák tisztogatása folyamatban van.

Takarmánynemüekben csak szórványosan mutatkozik hiány ott különösen, ahol a takarmánytermés elemi csapások következtében csak részben sikerült.

Megszüntetett ki- és beviteli tilalmak. Az osztrák kormány, mint értesülünk, a magyar földmivelésügyi miniszter közbenjárására a ragadós tüdőlob miatt Pozsony vármegye és Pozsony város ellen eddig fenntartott szarvasmarha-beviteli tilalmat megszüntette. Épp igy érvénytelenné tette a ragadós száj- és körömfájás miatt Abauj-Torna, Bereg, Szolnok-Doboka, Udvarhely és Ung vármegyék és Kolozsvár város ellen eddig fenntartott állatbeviteli tilalmakat is. Végül pedig a sertésvész miatt Bács-Bodrog, Baranya, Bars, Békés, Fejér, Hajdu, Háromszék, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Kis-Küküllő, Krassó-Szörény, Mosony, Szepes és Torda-Aranyos vármegyék ellen eddig fenntartott sertésbeviteli tilalmakat szintén megszüntette. Ezen intézkedések február 4-ikén léptek életbe.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, február 6.

A buzaüzlet a mai megnyitáskor kedvező volt. A kinálat, valamint a kereslet élénk volt. Az irányzat szilárd. Forgalomba került 26.000 métermázsa, amelynél a finomabb áruért egy pár krajcárral magasabb árakat fizettek. — Egyéb gabonanemüekben a forgalom gyenge volt és az árak változatlanok maradtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 2200 mm. 79.5 k. 10 frt 87½ kr, 1300 mm. 79 k. 10 frt 82½ kr, 1000 mm. 79 k. 10 frt 82½ kr, 100 mm. 79·5 k. 10 frt 80 kr, 100 mm. 80 k. 10 frt 85 kr, 1000 mm. 78·5 k. 10 frt 77½ kr, 1000 mm. 79·5 k. 10 frt 75 kr, 100 mm. 78·5 k. 10 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 75 kr, 100 mm. 77·6 k. 10 frt 67½ kr, 100 mm. 78·6 k. 10 frt 65 kr, 100 mm. 78·5 k. 10 frt 65 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 60 kr, 250 mm. 76·8 k. 10 forint 57½ kr, 100 mm. 76·4 k. 10 frt 57½ kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 60 kr.

Pestvidéki: 600 mm. 81 k. 10 frt 75 kr, 300 mm. 73·3 k. 10 frt 20 kr, 100 mm. 80 k. 10 frt 75 kr, 500 mm. 78 k. 10 frt 72½ kr.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 79.3 10 frt 40 krajcár.

Fehérmegyei: 600 mm. 77 k. 10 forint 55 kr.

Orosházai: 500 mm. 77 k. 10 frt 75 kr, 300 mm. 77 k. 10 frt 75 kr, 200 mm. 78 k. 10 frt 75 kr.

Csurogi: 500 mm. 77·6 k. 10 frt 60 kr.

Bánáti: 100 mm. 76·8 k. 10 frt 30 kr.

Bácskai: 900 mm. 75 k. 10 frt 35 kr.

Szerbiai: 3390 mm. 74·5 k. 8 frt 30 kr, 3000 mm. 77 k. 8 frt 70 kr.

Oláh: 5300 mm. 78·5 k. 8 frt 60 kr, 2000 mm. 77 k. 7 frt 77½ kr.

Mind 3 hónapra.

Zab: 100 mm. 6 frt 10 kr, 100 mm. 6 frt 07½ kr, 100 mm. 6 frt 05 kr, 100 mm. 6 frt.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (uj)										
bánsági	75 k.	6.85—10.—	76 k.	10.05—10.15	77 k.	10.30—10.35				
	78 k.	10.30—10.35	79 k.	10.45—10.50	80 k.	10.55—10.60				
tiszavidéki	75 k.	10.05—10.20	76 k.	10.25—10.35	77 k.	10.35—10.40				
	78 k.	10.40—10.50	79 k.	10.50—10.60	80 k.	10.60—10.70				
pestvidéki	75 k.	10.10—10.15	76 k.	10.20—10.30	77 k.	10.30—10.35				
	78 k.	10.35—10.45	79 k.	10.45—10.55	80 k.	10.55—10.65				
fejérmegyei	75 k.	10.05—10.20	76 k.	10.25—10.30	77 k.	10.25—10.35				
	78 k.	10.40—10.45	79 k.	10.45—10.55	80 k.	10.55—10.65				
bácskai	75 k.	10.30—10.35	76 k.	10.35—10.40	77 k.	10.4[illegible]—10.50				
	78 k.	10.50—10.55	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—				
román	75 k.	—.——.—	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—				
	78 k.	—.——.—	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—				
szerb	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—	78 k.	—.——.—				
	79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—				
bolgár	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—						
	79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—						
Rozs ... (uj) I. r.	70—72 k.	8.05—8.10	II. r.	——.— k.	7.95—8.—					
Árpa ... (uj) tak.	60—62 k.	6.10—6.40	égetni	62—64 k.	6.70—7.50					
... (uj) sörfőz.	64—66 k.	7.70—8.50	való							
Zab ..... (uj)	39—41 k.	5.80—6.15	(ó)							
Tengeri (ó) bánsági	— k.	5.55—6.60	(ó)		6.50—5.55					
Repce... káposzta		11.50—12.25	másn.	—.— k.	—.——.—					
Köles ... (ó)		—.——.—	(uj) bánsági		4.25—4.50					

Határidőüzlet. Az üzlet csendes hangulatban nyilt meg és csekély forgalom mellett az árak néhány krajcárral olcsóbbak lettek.

Forgalomba került:

Buza márc.-ra	9.84—9.78—9.82—9.81
Buza áprilisra	9.62—9.56—9.59
Buza októberre	8.73—8.67—8.69
Rozs márciusra	8.06—8.04—8.05
Tengeri májusra 99.	4.83—4.81—4.82
Zab márciusra	—.——.—
Káposztarepce	—.——.—

Déli egy órakor a következő zárárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza márciusra	9.80	pénz	9.82	áru
Buza áprilisra	9.57	„	9.59	„
Buza októberre	8.68	„	8.70	„
Rozs márciusra	8.04	„	8.06	„
Rozs októberre	0.—	„	0.—	„
Tengeri októberre	0.—	„	0.—	„
Tengeri májusra 99	4.81	„	4.83	„
Zab márciusra	5.84	„	5.86	„
Zab októberre	0.—	„	0.—	„
Repce augusztusra	12.20	„	12.30	„

Este ½5 órakor zárul:

Buza márciusra 99	9.76—9.77
Buza áprilisra	9.54—9.55
Buza októberre	8.67—8.68
Rozs októberre	0.——0.—
Rozs márciusra 99	8.02—8.03
Tengeri októberre	0——0.—
Tengeri májusra 99	4.82—4.83
Zab októberre	0.——0.—
Zab márciusra 99	5.88—5.89
Repce szeptemberre	——.——.—

A budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde minden ösztönzés hiánya miatt nyugodt irányzattal folyt le, és a nemzetközi értékek árfolyamai alig változtak, csakis rimamurányi vasuti részvényekben mutatkozott élénk kereslet és szilárd hangulattal zárultak.

A helyiértékek piacán közuti vasutrészvények kezdetben szilárdan indultak, zárlatfelé két forinttal csökkentek.

Az utőtőzsde irányzata berlini jegyzésekre csekély üzlet mellett tartott maradt. A valuta és ércárak változatlanok.

Az *előtőzsde* ingadozó.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 398.——398.50. Osztrák hitelrészvény 361.90—362.30. Osztrák-magyar államvasuti részvény 365.90—366.60. Rimamurányi vasmü 317.50—320.50. Jelzálogbank részv.-t. 248.——248.50. Közuti vasuti részv. 397.50—299.25. Adria tengerhajózási részv. 245.50 forinton.

A *déli tőzsde* gyenge.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 397.75. Osztrák hitelrészvény 361.60—362.10. Osztrák-magyar államvasuti részvény 365.70—366.75. Ipar- és kereskedelmi bank részvény társaság 104.50. Jelzálogbank részv.-t. 247.50. Leszámitoló bank 283.50—283.60. Rimamurányi vasmü 319.——320.—. Déli vasut 69.——69.55. Közuti vasut részvény 397.50—398.25 forinton.

Az *utőtőzsde* irányzata magasabb külföldi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett nyugodt maradt.

Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 363.——361.50. Magyar hitelrészvény 397.75—398.—. Rimamurányi vasmü 318.75—319.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 360.——365.30. Déli vasut 68.50—68.— forinton.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 362.15 forinton.

Díjbiztositások: Osztrák hitelrészvény holnapra 1.50—2.—; nyolc napra 4.——5.—; ultimó januárra 6.50—7.50 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	398.—
Osztrák hitelintézet	362.—
Budapesti bankegyesület	101.—
Hazai bank r. t.	113.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1475.—
Budapesti takp. és zálogk. r. t.	236.—
Lujza gőzmalom részv.-t.	186.—
Molnárok és sütők gőzmalma	249.—

Észak-magy. egy. kőszénbánya . .	142.—
Kőbányai gőztéglagyár	733.—
Kőszénbánya és téglagy. r.-t. . . .	367.—
Magy. ált. kőszénb. r. t. 1898. . . .	122.—
Magy. ált. kőszénbánya részv. . .	124.—
Magyar aszfalt részvénytársaság. .	231.—
Magyar keramiai gyár r.-t. . . .	165.—
Salgótarjáni kőszénbánya r. társaság	646.—
Ujlaki téglagyár r. t.	249.—
Danubius-Schoen. hajógy.	90.—
Tendloff és Dittrich gépgy.	125.—
Schlick-féle vasöntöde részv.-t. . .	222.—
Magyar cukoripar A-sor	128.—
Magyar cukoripar r. t. B-sor. . .	155.—
Magyar vasuti forg. r. t.	254.—
Magyar villamossági r.-t.	149.—
Nemzetk. waggonkölcsönző r.-t. . .	570.—
Adria m. kir. tengerhajózási r.-t. .	245.—
Budapesti városi villamos vasut . .	227.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

a) *Magyar Államadósság.*

Aranyjáradék 4%	119.55	120.—	Magyar nyeremény-kölcsön (50 f.)	160.—	161.—
Koronajáradék 4%	97.70	98.20	Magyar regalekötvény 4½%	100.70	101.50
Keleti vasuti kötvények 5%	120.75	121.75	Magyar regalekötvény 4½%	101.—	101.75
Államvasuti arany-kölcsön 4½%	120.—	120.12	Magyar földtehermentm. 4%	96.25	97.25
Államvasuti ezüst-kölcsön 4½%	100.40	101.40	Horv.-szlav. földtehermentm. 4%	97.75	97.75
Vaskanukölcsön 5%	87.—	88.—	Tiszai sorsjegy 4%	138.60	139.60
Magyar nyeremény-kölcsön (100 frt)	161.—	162.—			

b) *Osztrák Államadósság.*

Egyes. papirjáradék 5%	101.25	101.75	Koronajáradék 4%	101.75	102.25
Egyes. ezüstjáradék 4%	101.10	101.60	1854-es sorsjegy 4%	174.—	177.—
Aranyjáradék 4%	120.—	120.50	1858-as sorsjegy (100 frt) 5%	141.—	142.—
			1864-es sorsjegy	194.50	195.50

c) *Idegen Államadósság.*

Bolgár vasuti kölcsön 6%	113.75	114.75	Szerb 100 frankos sorsjegy 3%	32.50	33.50

Más kölcsönök.

Bosnyák kölcsön 4%	96.—	97.—	Budapest fővárosi kölcsön 4%	96.70	97.50
Budapest fővárosi kölcsön 4½%	99.7	100.75	Temes-bi gazgárgi kölcsön 5%	97.—	98.—

Elsőbbségi kötvények.

Adria elsőbbségi kötvény 4½%	100.50	101.50	Folyamhajózási és tengerhajózási 4½%	100.—	101.—
Keleti vasut 4%	98.50	100.50	Magyar-galíciai I. sibor. 5%	108.—	109.—
Budapest-pesti vasut 4%	96.—	97.—	Beruházási kölcsön ar. 4½%	118.50	119.50
Kassa-oderbergi 1889. ezüst 4%	98.—	99.—			
Kassa-oderbergi 1891. ezüst 4%	98.—	99.—			

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Belvárosi takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. kötv. 4%	121.—	122.—
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4½%	100.25	101.25	Jelzálogbank nyer. leszv.	122.75	123.75
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4%	97.50	98.50	Jelzálogbank nyer. köv. 3%	103.—	104.—
Kisbirtokosok zálogl. 5%	101.—	101.70	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4½%	100.25	100.75
Kisbirtokosok zálogl. 4½%	101.—	101.50	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4%	97.50	98.50
Földhitelintézet zálogl. 4½%	100.50	101.50	Közp. jelzálogbank zálogl. 4½%	100.25	101.25
Földhitelintézet (50 évesl 6%	96.50	97.50	Közp. jelzálogbank zálogl. 4%	98.25	99.50
Földhitelintézet (50 évesl 5%	89.—	90.—	Közp. jelzálogbank kötvény 4½%	99.—	100.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4½%	93.75	99.75	Közp. jelzálogbank kötvény 4%	96.—	97.—
Helyi érdekü vasuti köt. ny 4%	93.—	94.—	Osztrák-magy. bank zálogl. 4%	100.10	101.10
Helyi érdekü vasuti (vf. 150%os) 6%	97.75	98.75	Hazai takp. közs. köv. 5%	95.80	96.30
Jelzálogbank záloglevél 5%	100.—	102.—	Hazai takp. záloglevél 4%	98.25	99.25
Jelzálogbank záloglevél 4½%	100.05	102.—	Keresk. bank zálogl. 4½%	100.—	101.—
Jelzálogbank záloglevél 4%	98.—	99.75	Keresk. bank zálogl. 4%	98.—	99.—
Jelzalogb. közs. kölc. (vf. 110%os) 6%	100.—	100.50	Keresk. bank (vf. 100 frt) közs. kötvény 4½%	103.50	104.50
Jelzálogbank közs. kötvény 4%	98.25	99.25	Keresk. bank (vf. 210 frt) közs. kötvény 4%	99.—	100.—
Jelzálogbank közs. kötvény 4½%	100.—	100.50			

Bankok részvényei.

Bankegyesület	100.50	101.—	Kereskedelmi részvénytársaság	209.—	216.—
Első m. iparbank	174.—	179.—	Magyar takp. közp. jelzálogbank	510.—	520.—
Fiumei hitelbank	97.50	99.50	Osztrák-magyar bank	920.—	925.—
Fővárosi bank r. t.	89.—	93.—	Kereskedelmi bank	143.—	145.—
Hazai bank	113.75	114.—			
Horvát-szlavon jelzálogbank	115.—	117.—			

Takarékpénztárak részvényei.

Belvárosi	101.—	10[illegible].—	Egyes. fővárosi	1225.—	1235.—
III. kerületi	121.—	128.—	Magyar általános	327.—	328.—
Erzsébetvárosi	91.—	93.—	Országos központi	823.—	828.—
Budapesti takp. és zálogk. r. társ.	223.—	224.—	Pesti hazai	8250.—	8150.—

Biztosító társaságok részvényei.

Bécsi biztosító árs.	210.—	220.—	Fonciere	93.—	100.—
Bécsi élet- és járadék-biztosítási intézet	270.—	280.—	Lloyd viszontbizt.	87.—	89.—
Első magy. ált.	3810.—	3360.—	M. jég- és viszontb.	69.—	73.—
			Nemzeti balesetbank	125.—	132.—
			Pannonia viszontb.	850.—	857.—

Bányák és téglagyárak részvényei.

Brassói bánya	—.—	—.—	Kőbányai gőztégl.	735.—	745.—
Budapesti tégla és mészeg.	109.—	112.—	Kőszénb. és tégla (Drasche)	363.—	364.—
Egyesült tégla és cement	86.50	87.—	Asztalgyár	230.—	231.—
Kőszakmagy. kőszén.	143.—	145.—	Általános kőszénb.	120.—	121.—
Felsőmagy. bánya	105.—	107.—	Keramiai gyár	181.—	170.—
Istvan téglagyár	70.—	80.—	Salgótarjáni	635.—	637.—
Kassa-somodi	20.—	22.—	Ujlaki téglagyár	245.—	246.—

Gőzmalmok.

Concordia	280.—	285.—	Hengermalom	585.—	590.—
Első budapesti	698.—	705.—	Molnárok és sütők	252.—	254.—
Erzsébet	278.—	280.—	Viktória	148.—	150.—
Lujza	185.—	188.—			

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Gazdasági gépgy.	160.—	165.—	Nicholson	107.—	110.—
Danubius	88.—	93.—	Schlick	219.—	221.—
Ganz	2220.—	2240.—	Weitzner waggon.	250.—	255.—

Különféle vállalatok részvényei.

Ált. wagy.-kölcs.	593.—	597.—	Király serfőződe	45.—	47.—
Budapesti villamos.	114.—	116.—	Polgári serfőződe	82.—	84.—
Első magyar serfőződe	1300.—	1310.—	Magyar cukoripar r. t. B. sor. elő.	154.—	158.—
Első magyar serfőzőhiz. részv.	270.—	280.—	Magyar villamos.	146.—	147.—
Első magy. szall.	235.—	245.—	Nemzetközi vill.	320.—	322.—
Első magy. szállm.	134.—	138.—	Nemzetközi waggonkölcsönző	572.—	573.—
Gschwindt szeszgy.	465.—	475.—	Telefon-Hirmondó	[illegible]	[illegible]

Könyvnyomdák részvényei.

Athenaeum	375.—	390.—	Pallas	190.—	195.—
Franklin	270.—	290.—	Pesti könyvnyomda	1500.—	1550.—
Kosmos	90.—	95.—			

Közlekedési vállalatok részvényei.

Adria tengerhaj.	249.25	249.75	Ujpest-rákospalotai villamos	70.—	75.—
Bpesti közuti vas.	385.—	389.—	Kassa-oderbergi	189.—	190.—
„ idelgl. részv.	—.—	—.—	Magyar-galíciai	215.50	216.50
„ elv. jegy	265.—	270.—	„ nyugoti	212.—	214.—
„ villam. vas.	225.50	226.—			
„ elv. jegy	100.—	105.—			

Sorsjegyek.

Bazilika	6.—	6.50	Magyar vöröskeresz.	8.—	8.50
„ osztr. felülb.	6.50	7.30	Ugyanaz osztr. felb.	11.20	11.70
„ nyer. jegy.	1.60	1.90	„ „ nyer. jegy.	2.50	3.—
Bécsvárosi	177.—	179.—	Olasz vör. ker.	11.—	11.50
Budavárosi	63.50	65.50	Ugyanaz osztr. felb.	11.75	12.28
„ osztr. felülb.	65.50	67.50	Osztrák vör. ker.	29.40	29.90
Ezüst	3.20	3.70	Osztrák hitelint.	198.—	200.—
„ osztr. felülb.	3.80	4.20	Palffy	64.50	65.50

Pénznemek.

Vert arany	5.60	5.74	Német bankjegy	58.90	59.10
20 frkos arany	9.53	9.57	Olasz lira	44.50	44.70
20 márkás	11.79	11.83			

Külföldi váltók (látra).

Amsterdam	99.55	99.95	Olasz piac	44.50	44.70
London	120.45	120.85	Páris	47.82	48.02
Német piac	58.90	59.05			

Határidőre kötött értékpapirok.

Aranyjáradék	119.76	120.—	Leszámit. bank	263.50	264.—
Koronajáradék	97.85	98.05	Rimamurányi	318.25	319.25
Magy. hitelbank	397.50	398.—	Osztr. hitelrészvény	361.50	361.80
M. ip. és ker. bank	104.75	105.—	Déli vasut	68.75	69.—
Magy. jelzálogbank	247.50	247.75	Osztr.-m. államv	365.—	365.50

A budapesti terménytőzsde.

Szilva és szilvaiz forgalom hiján változatlan. Zsiradék nyugodt.

Jegyzések: Heremag: lucerna 46.——56.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki —.——.— forint. Vörös erdélyi —.——.— Vörös bánsági 41.——44.— forint. Középszemü 45.—49.—. Nagyszemü 50.—52.—. Disznózsir: budapesti 55.——55.50 forint, vidéki —.——.— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— városi 4 darabos 47.——47.50 forint. 3 darabos 48——49.— forint, füstölt 53.——53.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.——.— forint. 120 darabos 8.25—8.— forint. 100 darabos 9.50—9.75 forint, 85 darabos 13.75—14.50 forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 7.25—7.50 forint, 100 darabos 9.——9.25 forint, 85 darabos 13.50—13.75 forint. Szilvaiz: szlavóniai 13.50 14.— forint, szerbiai 11.50—12.— forint azonnali való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, február 6. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Buza május—junius 9.37—9.38. Repce augusztus—szeptemberre 12.25—12.35. forint.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde barátságos volt, ismét bányapapirok iránt mutatkozott a legnagyobb érdeklődés. Valuták változatlanok.

A déli tőzsde szilárd. Bányaértékek élénkek. Árfolyamban lényegtelen változások.

Zárlat tartott. Dunagőzhajózási részvények emelkednek.

Bécs, február 6. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% aranyjáradék 119.75. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 139.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.90. Magyar keleti vasuti állami kötvény 121.—. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 262.—. Rimamurányi vasmürészvény 318.75 Magyar koronajáradék 97.90. 4%-os Magyar földtelherm. kötvény 95.60. Magyar hitelbank részvény 397.75. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 161.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 189.75. Magyar kereskedelmi bank 1467.

Bécs, február 6. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2% papirjáradék 101.60. 4%-os osztrák aranyjáradék 120.10. 1860-iki sorsjegy 141.—. Osztrák hitelsorsjegy 168.50. Angol-osztrák bank 159.—. Bécsi bankegyesület 275.50. Osztrák-magyar bank 923.—. Déli vasut 68.25. Dunagőzhajózási részvény 468.—. Dohányrészvény 128.75. Császári és királyi arany 5.71—. Német bankváltók 58.95. 4·2% ezüst járadék 101.30. Osztrák koronajáradék 102.20. 1864-iki sorsjegy 194.50. Osztrák hitelintézeti részvény 361.75. Unionbank 317.—. Osztrák Länderbank 246.25. Osztrák-magyar államvasut 365.52. Elbavölgyi vasut 257.50. Alpesi bányarészvény 238.50. 20 frankos arany 9.53½. Londoni váltóár 120.45. Bécsi tramway 537.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, február 6. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése. A *délutáni magántőrgalom*ban a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 361.75 Magyar hitelrészvény 398.—. Angol-Osztrák bank 159.75 Union bank 319.25, Länderbank 246.25, bankegyesület 275.—, osztrák-magyar államvasut részvény 365.50 eszaknyugati vasuti részv. 244.50, elbavölgyi vasut 257.75, dunagőzhajós részv. —.—, alpesi bányarészvény 238.60 májusi járadék 101.55, osztrák koronajáradék —.—, magyar aranyj. —.—, magyar koronajáradék 97.90 német birodalmi márka januárra 58.96, februárra 58.95, török sorsjegyek 60.75, rimamurányi vasmü 319.25, déli vasut —.—, dohányrészvény 129.—, Napoleon d'or 9.55½.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, február 6. (*Tőzsdei tudósitás.*) A nyugoti tőzsdék jelzett kedvező irányzatára szilárd megujitás. Bankok jól ártartók. Kőszénrészvények magasabbak hidegebb idő járásra. Olasz járadék magasabb. Vasutak szilárdak. Magánkamatláb 3¾%.

Berlin, február 5. (*Zárlat.*) 4·20/0-os papirjáradék —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.50. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98.—. Osztrák-magyar államvasut 155.60. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.45. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.—. Alpesi bányarészvény 100.75. Disconto-Commandit 2.2.90. Általános villamossági Edisou 287.—. Gelsenkircheni 188.—. Laurakohó 224.75. 4·2% ezüstjáradék 100.95. 4% magyar aranyjáradék 100.50. Osztrák hitelrészvény 226.50. Déli vasut 31.—. Károly Lajos vasut 100.50. Orosz bankjegy 216.40. 4% uj orosz kölcsön 101.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 95.—. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 183.10. Harpeni 193.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 6. (*Zárlat.*) 4·20/0 papirjáradék —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.50. Magyar koronajáradék 98.20. Osztrák-magyar bank 153.—. Déli vasut 31.10. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.21. Bécsi bankegyesület 138.50. Villamos részvény —.—. 3%-os magyar aranykölcsön 86.90. 4·20/0-os ezüstjáradék 100.80. 4% magyar aranyjáradék 100.65. Osztrák hitelrészvény 227.—. Osztrák-magyar államvasut 158.30. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 169.37. Párisi váltóár 811.25. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 241.50. Az irányzat szilárd.

Páris, február 6. (*Zárlat.*) 3% francia járadék 102.50. Olasz járadék 94.77. Osztrák-magyar államvasut 781.—. Francia törleszth. járadék 100.80. 4% magyar aranyjáradék —.—. Török dohányrészvény 275. -. Osztrák Länderbank —.—. 3½% francia járadék 104.10. Osztrák földhitelintézeti részvény —.— Déli vasut 175.—. 4% osztrák aranyjáradék 102.90. Ottomanbank 589.—. Párisi bankrészvény 978.—. Alpesi bánya részvény —.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, február 6. (*Zárlat.*) 4.20/0 ezüstjáradék 101.25. 1860. sorsjegy 147.—. Déli vasut 31.25. 4% osztrák aranyjáradék 101.60. Osztrák hitelrészvény 226.70. Osztrák-magyar államvasut 156.—. Olasz járadék 94.75. 4% magyar aranyjáradék 100.50. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Február 6. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 46—46½— krajcárig. Öreg közép páronkint 300—400 kilogrammig terjedő sulyban 46½—47 krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban 49½—50½ krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 49—49½ krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 48—49— krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——.— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felülli sulyban) 48——48½ krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 47½—48 krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 46—47— krajcárig.

Sertéslétszám 1899. február 4. napján volt készlet 28.389 darab, 1899. évi február 5. napján felhajtatott 764 darab, 1899. évi február 5. napján elszállittatott 791 darab, 1899. február 6. napjára maradt készletben 28.662 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 5. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter a dévai pénzügyigazgatósághoz Szkalák József nagyváradi pénzügyi fogalmazó gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá, az eszéki pénzügyigazgatósághoz Petrovics Vilmos zágrábi királyi fővámhivatali segédtiltszet pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben, a selmecbányai magyar királyi bányaigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Seefranz Elek számtisztet királyi pénzügyi számellenőrré végleges minőségben, a pénzügyminiszteri számvevőséghez Karny Rezső, Segner Pál és Nagy Károly számgyakornokokat végleges minőségü számtisztekké, a budapestivédki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Szauberer Elemér számgyakornokot ideiglenes minőségü számtisztté, a pénzügyminiszteri számvevőséghez Benkő Ferenc, Szabó Lajos, Székely Károly és Vukov György dijtalan számgyakornokokat, valamint Zára Mihály dijnokot és Lőszay István budapesti lakost ideiglenes minőségü segélydijas számgyakornokká, a szegedi királyi adóhivatalhoz Juhász László nagyváradi adóhivatali gyakornokot adóhivatali tisztté ideiglenes minőségben, Benczur Valdemár budapesti lakost ideiglenes minőségü dijtalan pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a pénzügyminiszteri számvevőséghez. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gombos Róza okleveles tanitónőt a székely-keresztúri állami elemi népiskolához rendes tanitónővé kinevezte. — A magyar királyi állami számvevőszék elnöke ifj. Segesváry László ideiglenes minőségü pénzügyi fogalmazót állami számvevőszéki számtisztté nevezte ki. — A temesvári itélőtábla elnöke Csiszér János kolozsvári lakos végzett joghallgatót dijas joggyakornokká nevezte ki.

Pályázatok. Számgyakornoki állásra a pestvidéki pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; irnoki állásra a nagyszebeni járásbiróságnál 4 hét alatt; hivatalszolgai állásra az erzsébetvárosi járásbiróságnál 4 hét alatt; protestáns vallásu kántortanitói állásra a budapesti gyüjtőfogháznál 4 hét alatt; irnoki állásra a szegedi itélőtáblánál 4 hét alatt; telekkönyvvezetői állásra a késmárki járásbiróságnál 2 hét alatt; irnoki állásra a szegzárdi járásbiróságnál március 3-áig; járásbirói állásra a tapolcai járásbiróságnál 2 hét alatt; postamesteri állásra Kápolnán (Heves vármegye) 3 hét alatt; tanitói állásra a vörösvágási kir. bányahivatal által fenntartott iskolánál február végéig; tizennégy erdőőri, egy faraktárőri és három erdőlegényi állásra a szászszebeni magyar királyi erdőhivatalnál március 10-éig.

Naptár.

Naptár. Kedd, február 7. — Római katholikus: Romuald ap, — Protestáns: Rikárd. — Görög-orosz: (január 26.) Xenophon. — Zsidó: Sebath 27. — A nap kél reggel 7 óra 3 perckor. — Nyugszik délután 4 óra 52 perckor. — A hold kél reggel 4 óra 46 perckor. — Nyugszik délután 1 óra 10 perckor.

A földmivelésügyi miniszter fogad délután 4 órától.

Az országos magyar Kneipp-egyesület rendes közgyülése délután 5 órakor, az V. kerületi főgimnáziumban.

A Vigszinházban Gavaut, Minard és társa cimü bohózat bemutató előadása.

Az országos szinészegyesület ülése délelőtt 10 órakor a szinészház nagytermben.

A magyar turista egyesület budapesti osztályának közgyülése a Magy. Tud. Akadémia ülésterében.

A nemzetközi gyermekvédő kongresszus igazgatóságának ülése délután 5 órakor József-körut 43. sz. a. helyiségében.

Teknikus táncestély a Royal-szállóban.

A posta- és távirda tisztviselők egyesületének hangversenye a Vigadóban.

A déli vaspálya-társaság budapesti tisztviselőinek estélye a budai polgári kaszinó disztermében.

Nemzeti múzeum. Régiségtár. Nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. A múzeum többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Technologiai Iparmuzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Az Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja az Üllői-uton nyitva délelőtt 9—1-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelemtörténeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám, délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig.

A Hódoló diszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 és fél óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Állatkert nyitva egész nap.

TÁJÉKOZTATÓ.

Öt perc alatt

tyukszemeket

fájdalmatlanul eltávolitani

mindig sikerül a **„THIL OPHAG-LEMEZEK“** alkalmazásával (törvényesen védve). 1 boriték 12 darabbal **45 krba** kerül. Kapható a legtöbb drogériában, gyógyszertárban, valamint nagyban jváló raktárakban: Budapesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában Király-utca 12. szám és a NÁDORHOZ cimzett gyógyszertárban Váci-körut 17.

Vizállás.

		febr. 6. méter	febr. 4. méter			febr. 6. méter	febr. 4. méter
Inn	Schärding	0.55	0.38	Tisza	M.-Sziget	0.37	0.10
Duna	Passau	1.41	1.53	„	Tekeháza	0.82	0.90
„	Linz	1.15	1.02	„	V.-Namény	1.56	0.81
„	Becs	1.32	1.20	„	Tokaj	1.41	0.30
„	Pozsony	1.05	1.18	„	Tisza-Füred	1.10	0.56
„	Komárom	1.06	1.65	„	Szolnok	0.46	0.52
„	Budapest	1.20	1.88	„	Csongrád	0.13	0.30
„	Paks	0.55	0.76	„	Szeged	0.45	0.72
„	Mohács	1.65	1.90	„	Török-Becse	0.22	0.48
„	Gombos	2.16	2.40	„	Titel	1.58	1.89
„	Ujvidék	1.53	1.76	Ondova	Bártfa	0.38	0.38
„	Pancsova	1.25	1.18	Topolya	Hoór	0.75	0.70
„	Orsova	1.84	1.98	Bodrog	Zemplén	2.83	2.50
Morva	Magyarfalva	0.—	0.—	Sajó	Zsolca	1.50	1.40
Vág	Zsolna	0.04	0.19	Hernád	H.-Németi	0.12	0.14
„	Trencsén	0.27	0.32	Berettyó	Margita	0.—	0.—
„	Szered	0.28	0.30	„	B.-Ujfalu	0.05	0.08
Rába	Sz.-Gotthárd	0.20	0.20	Körös	Csucsa	0.—	0.—
„	Sárvár	0.23	0.28	„	N.-Várad	0.03	0.18
„	Győr	1.72	1.78	„	Belényes	0.46	0.05
Dráva	Pettau	0.—	0.—	„	Tenke	0.08	0.54
„	Zákány	0.38	0.30	„	Gurahonc	0.35	0.08
„	Barcs	0.20	0.58	„	Borosjenő	0.54	0.18
„	Eszék	0.78	0.72	„	Békés	1.78	0.58
Murá	M.-Szerdah.	0.26	0.25	„	Gyoma	1.64	0.12
Száva	Zágráb	0.36	1.—	Maros	Gy.-Fehérvár	0.14	0.14
„	Sziszek	3.20	2.60	„	Branyiska	0.46	0.12
„	Mitrovica	3.28	1.97	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.30	0.31	„	Arad	1.40	1.48
„	Szatmár	0.99	1.02	„	Makó	0.24	0.26
Kraszna	N.-Majtény	0.22	0.12	Temes	K.-Kostély	0.36	0.30
Laborca	Munkács	0.10	0.34	Béga	Kiszető	0.78	0.46
Laborca	Homonna	0.—	0.10	„	Temesvár	0.77	0.46
Ung	Ungvár	0.—	0.—	„	Becskerek	0.10	0.37

Olcsó

butor-eladás

készpénz-fizetés mellett.

2 szekrény, 2 ajtós diófa, fényezett	35 frt
2 ágy, diófa, fényezett	24 „
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8 „
1 mosdó, 2 ajtós, diófa, fényezett	14 „
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	40 „
2 ágy, diófa, matt	40 „
2 éjjeli szekrény, diófa, márványnyal	22 „
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, fehér márvány	46 „
1 ebédlő-diván, magas, szőnyeggel	40 „
1 ebédlő-asztal, diófa, massiv	14 „
1 ebédlőszék, ó-német stil	4 „
1 irószaszta, 3 fiókos, és állványa 2 fiókos	16 „
1 hálószoba, fiókos, faragott, fehér márv.	170 „
1 garnitura c épe- vagy bourette-behuzat	60 „
1 garnitura selyem-behuzat	80 „
1 garnitura plüss-behuzat	95 „
1 salonasztal	10 „
1 consol márványnyal, 1 tükör	26 „

Nagy választék egyszerű, valamint legdiszesebb kivitelü butorokban.

DÓSA KÁLMÁN asztalos és kárpitos

Budapest, V., Erzsébet-tér 18. szám

Sas-utca sarok, I. emelet.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Csak e hó végéig.

Részletfizetésre

porcellánkészletek, majolika, üvegáruk, kina-ezüst, lámpa, tükör, bambuszbutorok, bőráruk, acéláruk stb. kaphatók. Kimeritő képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a Szegedi porcellánfestészeti gyár

IVÁNKOVITS KÁROLY ÉS FIA, SZEGEDEN.

Utazó ügynökök Felsőmagyarország és Erdély részére jó referenciák mellett keresteinek.

FOGAK 2 frttól a nélkül, hogy a gyökeret el kellene távolitani, szájpadlással s a nélkül is (hidmunka.) Foghuzás fájdalom nélkül. (Cocain injectio.) Igen tartós fogtömés. — **Fogkoronák** gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpadlást fölöslegessé teszik.

Fogorvos Dr. NEUFELD,

Budapest, Kossuth Lajos-utca 4., Dréher-palota.

Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen orvostudományi legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket

elgyengült férfierőt,

elektromassage

segélyével, mely a modern orvosi tudomány vivmányai között szerepel és eddig még el nem ért sikereket mutat fel; hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőzés utóbajait, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idültek is, valamint mindazon női bajokat, melyeknek a magtalanság egyik főokozója, és bőrbetegségeket gyógyít az uj gyógymódok minden formája szerint, biztos eredménnyel, gyorsan és gyökeresen **negyedszázados** gyakorlat alapján

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész-tudor, volt csász. kir. oszt.-főorvos

BUDAPEST, belváros, IV. ker., Kigyó-utca I. szám, II. emelet bejárat a lépcsőnél.

Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszoltatik. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz. Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szegényi: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTMUTATÓ** (már a 20 ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek **észszerű gyógykezeléséhez** cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr.

most csak 90 kr.

A könyv jól becsomagolva 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőzés és az éjjeli magömlések. — IV. A hugycsőtükör (tripper) és hugycsőszűkületek. — V. A bujacsőr (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság.

IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitutió.

Tapasztalataim, melyeket több évi működésem alatt bécsi, német és belgiumi gyógyszertárakban szereztem, arra inditottak, hogy a **dr. Kvapil** orvosi utasitása szerint összeállitott

Kárpáti egészségi labdacsokat

(malackai labdacsokat)

forgalomba hozzam, melyek **eldugulás, nyálkásodás, étvágyhiány, gyomorbaj, felfuvódások, szédülés, fejfájás, váltóláz, aranyér, bőrkiütések, köszvény, vizkór és vesebajok** ellen a legfényesebb sikerrel **alkalmazhatók.**

Szétküldési főraktár: **Friedrich János** gyógyszerésznél **Malackán**, Pozsonymegye.

Raktár: Budapesten: Török József gyógyszerész, Király-utca 12.

Egy skatulya ára 21 kr., egy tekercs 6 skatulyával 1 frt 5 kr., nem bérmentes küldeménynél 5 krajcár bélyegdijai több. Ha a labdacsok árához 10 kr. mellékelteik, akkor a megrendelt mennyiség az összes birodalomba bárhova bérmentve küldetik.

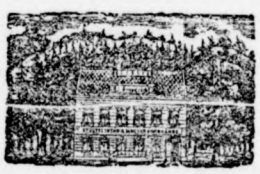

Védjegy.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódiak minden használati utasitás a melletti védjegygyel van ellátva és minden doboz fedelén a készitőnek egész cime látható. Minden más efféle labdacsok, mint nem valódiak, visszautasitandók.

Tekintetes gyógyszerész ur! Sziveskedjék számomra 5 tekercs kárpáti egészségi labdacsokat küldeni. Örvendek, hogy önnek birül adhatom, hogy az ön labdacsait a fent emlitett betegségekben nélkülözhetetlennek találtam, minthogy megbecsülhetetlen gyógyszerek.

Görgény-Szt.-Imre, 1898. jun. 23-án.
Tisztelettel
Dr. Hebeth Károly, körorvos.

Tekintetes uram! A multkor küldött labdacsok kitünő hatásuak voltak szédüléseimben; — kérek most két tekercs kárpáti egészségi labdacsokat utánvét mellett nevemre küldeni.

Baránó, 1895. april 21-én.
Végh Vince, plébános.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Sziveskedjék kérem cimem alatt, a hires és jotékony hatásu „kárpáti egészségi labdacsaiból“ két tekercset postafordultával megküldeni, melyek árát, valamint a postaköltséget ezennel tisztelettel utalványozom.

Sztrecsnó, 1891. január hó 13-án.
Bellusi Baross Vince, r. k. plébános.

Tekintetes gyógyszerész ur! Kitünő kárpáti egészségi labdacsaiból kérem legyen szives öt tekercset küldeni.

Felső-Hámor, 1896. febr. 1-én.
Tisztelettel
Matejcsik János, s. k. plébános.

Sziveskedjék kitünő hatásu labdacsaiból ujból egy tekercset küldeni, mert nivelmeinél is jó hatással müködnek.

Brodno, 1892. április 3-án.

Alázattal **Usker János**, esperes.

Tekintetes gyógyszerész ur! Az emberiségnek elégegé nem a'ánlható, igen jó hatásu kárpáti labdacsaiból szivesskedjék számomra két tekercset küldeni.

Ráckevén, 1895. január 28-án.
Tisztelettel
Ludaics Miksa, s. k. nyug. kir. jbiró.

Tekintetes gyógyszerész ur! Megbecsülhetetlen kárpáti labdacsaiból, melyek ugy saját tapasztalatomból, mint emberiársaimon is észlelt hatásuknál fogva áldása az embereknek és különösen a gyomorbajban szenvedőknek, sziveskedjék egy tekercset Friedl János erdész ur és egy tekercset Kiss György főbiró ur cimére utánvétellel ajánlott küldeményként postára tenni. Mindketten Ó-Fehértón, Szabolcsmegyében laknak.

Pécs-Petriben, 1896. jan. 14-én.
Tisztelettel
Holló Mihály, s. k. plébános.

Tekintetes gyógyszerész ur! Már több év óta használom kárpáti labdacsait és azok kitünő hatásuak.

Miske, 1896. február 12-én.
Maradok tisztelettel
Avrám János, s. k. plébános.

Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság.

Meghivás

a

XXXI. rendes közgyülésre,

mely **1899. évi február hó 16-án esti 5 órakor** fog az intézet iroda-helyiségében (Hold-utca 7. sz.) megtartatni.

A tanácskozmány tárgyai:

1. Az 1898. évi mérleg és zárszámadási jelentés előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az osztalék meghatározása.
4. Netaláni indítványok. (A részvényesek részéről teendő inditványok az alapszabályok értelmében nyolc nappal a közgyülés megtartása előtt az igazgatóságnál irásban adandók be.)

A közgyülésen való szavazatjog gyakorolhatására alapszabályszerüleg megkivánt részvények **február 12-ig** az intézet irodájában teendők le.

Az igazgatóság.

Kipróbált és csalhatatlan szer

hajkihullás, fejkorpa, kopaszodás

ellen az

ANTICALVUS

mely teljesen ártalmatlan, a hajat pubitia, nőveszti és annak szép szintad. Gyermekeknél is sikeresen használható

Üvegje 2 korona.

5 üveg be mentve küldetik.

Főszétküldés: Kanitz Ödön gyógytárából Balassa-Gyarmat.

Minden gyógytárban és drogueriában kapható.

Diskrét betegségek ellen.

Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, valamint bármily nagyfoku gyengeségi állapotok (impotentia) ellen páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI

RENDELO-INTÉZETÉT

Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kygiea s orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint a korszakalkotó „Katarhorese“ gyógymód alapján nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve és a legrövidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosit.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethe ő.

Az intézet nyitva d. e. 8—1-ig, d. u. 2—8-ig.

Levelekre díjmentesen válaszoltatik.

Külön váró- és gyógytermek, külön be- és kimenet.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. czredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körut 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, va amint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerinebajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kedd, 1899. évi február hó 7-én.

Otello, a velencei mór.

Tragédia 5 felvonásban. Irta Shakspere. Forditotta Szász Károly.

Személyek:

Velencei doge, Brabantio, Gratiano, Ludovico, Otello, a mór, Cassio, Egressy Bercsényi, Rodrigo, Körösmezei, Montano, Pálfi, Desdemona, Szacsvay, Emilia, Mihályfi, Bianca, Jagó, Gyenes, Dezső, Mészáros, P. Márkus, Paulaynő, Kecseri I.

Kezdete 7 órakor.

Szerdán Komédiások.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Kedd, 1899. évi február hó 7-én.

Bohémek.

Opera 4 felvonásban. Szövegét (Murger nyomán) irta és zenéjét szerzette Leoncavallo Ruggiero. Forditotta Radó Antal.

Személyek:

Marcel festő, Rudolf költő, Schaunard, Colline, Barbemuche, A kis gróf, Célestin, Larizza, Beck, Takáts, Várady, Kornai, Mihályi, Dalnoki, Durand, Az I. em. ur, Egy paraszt, Musette, Mimi, Eufémia, Eulalia, Kertész, Ney B., Kiss, Ábrányiné, Pewny I., Vált de Ponty

Kezdete 7 órakor.

Szerdán zárva.

VÁR-SZINHÁZ.

Kedd, 1899. évi február hó 7-én.

Zárva.

VIGSZINHÁZ.

Kedd, 1899. évi február hó 7-én.

Először:

Gavaut, Minard és Társa.

Kezdete 7½ órakor.

Szerdán Gavaut, Minard és Társa. (2-szor.)

NÉPSZINHÁZ.

Kedd, 1899. évi február hó 7-én.

Lili.

Énekes szinmű 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Millaud. Forditották Fái J. Béla és Evva Lajos. Zenéjét szerzette Hervé.

Személyek:

Plinchard, Bateliére, Hypothése, Bompan, René, Szirmai, Lubinszky, Németh, Horváth, Raskó, Bouzincourt, Bouzincourtné, Amelie, Antonine, Victorine, Szabó, Siposné, Küry K., Gazsi M.

Kezdete 7 órakor.

Szerdán Bibliás asszony.

MAGYAR SZINHÁZ.

Kedd, 1899. évi február hó 7-én.

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta: Herczeg Ferenc.

Személyek:

Gyurkovicsné, Katinka, Sári, Ella, Mici, Terka, Szilassy, Rózsa, Aranyossy, Bilkei, Ráskai, Haller, Liza, Klári, Radványi, Gida, Horkay, Sándorffy, Galambos, Váradi, Molnár, Rózsahegyi, Ráthonyi, Füredi

Kezdete 7½ órakor.

Szerdán A Gyurkovics-lányok.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.

Kezdete 8 órakor, vége 12 órakor.

Ma

Bámulni, csodálni és egyuttal nevetni lehet az uj szenzációs

„A párisi vendéglő"

cimü büvész némajátéknál, melyet az

Agoust család

ad elő. — Továbbá a nagy farsangi müsorban:

A Lars-Larsen leányok, (3 hölgy) felülmulhatatlan gimnasztika egyveleg munkáiban a 3-szoros nyujtón, szenzációs ugró excentrikus.

FRIESE DORA

ismert szubrett rövid vendégszereplése.

1/3 9-kor:

RECLAM ASSZONY.

Valamint a nagy szenzációs müvész-programm.

Csütörtökön, 1899. febr. 9-én nagy farsangi vasár müvészestélylyel és álarcosbállal egybekötve a budapesti Artista egyesület javára.

Minden ünnep és vasárnap két előadás.

Magyar Könyvtár.

Éjen és jégenát.

Irta:

Nansen Fridtjof.

Röviditve forditotta:

dr. Brózik Károly.

I. rész.

A „Fram" útja.

77. füzet.

II. rész.

A szánút.

78. füzet.

Egy-egy füzet ára 15 kr.

Megrendelhetők: a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, Budapest, József-körut 18. szám.

Katonák

Thury Zoltán **szinműve**

már ebben a hónapban könyvben is megjelenik.

Ára 50 kr.

Bérmentes ajánlott küldéssel 65 kr.

Megrendelhető: a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, **VIII., József-körut 18. szám.**

Ajánlom idei, frissen eltett, legfinomabb apró

eredeti znaimi borecetes és füszeres ugorkáimat.

I láda, 8 üveg à 5 liter . . . . frt 7.—

továbbá ***sósugorka****, legjobb minőség.*

I láda, 8 üveg à 5 liter . . . . frt 5.20

továbbá sósugorka 12 tuc. tartánynyal . frt —.50

sósugorka 12 tuc. tartány nélkül frt —.40

I akó ugorka . . . . . frt 5.—

5 kgros postahordócskákban is szétküldetik.

Finoman vágott savanyukáposzta 100 kg. frt 4.20

I láda paradicsom, 8 üveg à 5 liter frt 4.—

Hauer Gusztáv,

ugorka-kiviteli szétküldés

Znaim, Unterer Platz Nr. 6.

A

„Magyar Könyvtár"

legujabb füzetei:

82. Coppée. Henriette. Elbeszélés. Ford. B. Tölgyessy Margit.

A szegények és elnyomottak mélyszivü költője ez elbeszélésében egy egyszerü munkásleány szerelmének megható történetét mondja el.

83. Matilde Serao. Leányok. Forditotta Tóth Béla.

A híres olasz regényirónő e füzet két hosszabb elbeszélésében nagy müvészettel ábrázolja a kenyérért küzdő szegény leányok sorsát.

84. Sophocles. Antigone. Szomorujáték. Ford. Kemenes (Kempf) József.

A nagy görög tragikus e legszebb müve itt a Kemenes kiváló sikerü uj forditásában lát napvilágot, kimeritő bevezetéssel és jegyzetekkel.

85. Ábrányi Emil. Márciusi dalok és egyéb költemények.

A füzet Ábrányi Emil legszebb hazafias verseit tartalmazza, köztük főleg a márc. 15-iki nemzeti ünnepen országszerte szavalt alkalmi költeményeit.

86. Tolnai Lajos. A nagygyárosék és egyéb elbeszélések.

A régibb irói nemzedék e kiváló elbeszélő költője e füzetben legdrámaibb, legmélyebb novelláit gyüjtötte össze.

Minden füzet egyenkint kapható.

Egy-egy füzet ára **15** krajcár.

Megrendelhetők a

„Budapesti Napló"

kiadóhivatalában,

Budapesten, VIII., József-körut 18. sz.

Tavaszi és nyári évad **1899.**

Valódi brünni szövetek

Egy **3·10 méter** hosszu szelvény, elegendő teljes férfiöltözetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak 2.95, 3.70, 4.80 *frt jó* / 6.— *és* 6.90 *frt jobb* / 7.75 *frt finom* / 8.65 *frt legfinomabb* / 10.— *frt legelsőfinomabb* — *valódi gyapjuból*

Egy szelvényt szalon-öltönyhöz **10.— frtért**, valamint felöltő-szövetet, turista-ledent, legfinomabb kammgarnokat szállít gyári árakon a legjobb hirnevünek és szolidnak ismert posztó gyáriraktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásró! kezeskedünk.

A **magánvevőnek**, aki a szöveteket **közvetlenül** a fenti cégnél a gyár székhelyén megrendeli, **előnyei** jelentékenyek.

A Báró Hirsch Mór jótékonysági és önsegélyző egyesület

fennállásának 10-ik évébe lépvén, ezen alkalomból *f. é. február 28-ig tagokat*

beiratási dij nélkül

vesz fel. Ezenkivül cselédosztálya csekély évi dij fizetése ellenében a beiratkozott tagok beteg cselédjeit a törvény értelmében a gazda helyett valamely nyilvános kórházban saját költségén gyógykezelteti.

Belépési ajánlatok bármikor elfogadtatnak és bárminemű felvilágositások készséggel megadatnak az

egyesület központi irodájában

Budapesten, Teréz-körut 3.

valamint annak vidéki fiókirodáiban.

Belégzési kurák

orr-, gége-, torok- és mellbetegeknek, a **gleichenbergi mintára berendezett** belégzési gyógyintézetben, József-körut 10., **Dr. Ziffer** gleichenbergi fürdőorvos szakszerü vezetése mellett. Felvétel 10—12 és 3—4-ig. A felvett betegek a kurát a **nap bármely szakában** használhatják.

Az Első magyar üveggyár részvény-társaság Budapesten, V., Ferenc József-tér 7. hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁST

tart, mely alkalommal a raktáron levő

ÜVEGÁRUK

a rendes árakon alul eladatnak.

Épp most jelent meg:

BOCHKOR KÁROLY dr.

Az államgazdasági számtartás rendszere.

Szám- és könyvviteltan, IV. átdolgozott kiadás. I-ső füzete (144 lap).

A többi füzetek gyors egymásutánban, legkésőbb május végéig jelennek meg.

A TELJES MŰ ÁRA 6 FORINT.

Aki 6 frt 20 krt előre beküld, annak az I-ső füzetet azonnal, a többit megjelenés után bérmentve küldi;

IFJ. NAGEL OTTÓ

könyvkereskedése

Budapest, VIII., Muzeum-körut 2. szám.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorfáldalmaknál, nemkülönben az üdülők legjobb és legizletsebb erősitőszerét képezi a

HOFF JÁNOS FÉLE MALÁTA KIVONAT EGÉSZSÉGI-ITAL

Egy palack ára 75 kr., 5 palack bérmentve 3 frt 75 kr.

Kapható az összes gyógyszertárakban, drogua-, csemege- és füszerkereskedésekben.

Magyarországi kizárólagos főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, Király-utcza 12. sz.

50 év óta

közkedveltségnek örvendenek köhögés, rekedség, torok- és légzési szervek működési zavarainál a kitünőnek bizonyult

Egger-féle mellpasztillák

(1 doboz 20 kr. és 1 frt. Próbadoboz 25 kr.) Bérmentesités 20 kr. — A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásunak bizonyultak

EGGER SZÓDAPASZTILLÁI

(1 doboz 30 kr.) Bérmentesités 20 kr. Mindkétszer kapható minden gyógytárban. Fő- és szétk. raktár Magyarországon.

NÁDOR gyógys., Budapest, Váci-körut 17.

Az orvosi tudomány legujabb vivmányainak legtökéletesebb gyógyitószközeivel van fölszerelve

Dr. Palócz

v. kórházi orvos, k. egészségtani tanár intézete

Budapest, IX., Vámház-körut 7. sz.

Rendelés 10—12 és 3—5 órálg.

Díjazás mérsékelt. Prospektus ingyen.

Használhatók bármely évszakban:

1. Villámos fényfürdők (izzasztók és részlegesek).
2. Vibrációs massage.
3. Termomassage.
4. Elektromassage.
5. Vibkura, Psychrophor.
6. Testegyenészet.
7. Gyógymechanika (Frenkel és Zander rendszer).
8. Nap-, lég- és homokfürdők (nyáron).
9. Megfelelő diéta meghatározás.

Egyik sem ártalmas, nincs csak utóhatás.

Nőknél női kis-ágyban. Elválnak e t osztályok. Idegeinknek gondoskodunk olyan helyről, ahol a megszabott étrendet pontosan betarthatják.

Ezen tökéletetes berendezés, a lelkiismeretes, gondos és egyéni (a beteg természetének megfelelő) gyógykezelés magyarázzák meg ama kitünő eredményeket (a megyógyultak hiteles iratával bizonyithatjuk), a melyeket még a legidülebb betegségeknél is, kü önösen asztma, elhizottság, reuma, ischias, neuralgia, köszvény, gyomor- és nemi bajok, vérszegénység, bőr-, lég- és női betegségek gyógyitasanál biztosan elérünk.

Népszerü orvosi tanácsadó. „Az egészség megóvása és a betegségek gyógyitasa" Irta: dr. Palócz Ignác. Kapható a szerzőnél. — Ára 3 korona.

A farsangi idényre!

FRANZ CARL BISENIUS

csak BÉCS

I., Singerstrasse 11. szám, félemelet.

Kérem a cimre pontosan ügyelni.

Hasonlóhangzásu cégekkel nincs összeköttetésem, sem fiókom nincs.

Telefon-szám: 4929.

Diszitések báltermekre kölcsönöztetnek vagy eladatnak. Óriási választék cotillonokban és tourokban. Alarcok, vendéghajak, szakállak, kosztümök, tánczrendek, női ajándékok, rendezői és egyleti jelvények. Diszitések pénzdijakra versenytekézéshez és lövéshez stb. Szinpadok, melyek a szobafalak legcsekélyebb megsértése nélkül felállithatók, minden méretben készittetnek.

Arjegyzék ingyen, pontos szállitás.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és előfizetések felvétetnek a **BUDAPESTI NAPLÓ** részére a **kiadóhivatalban József-körut 18.** valamint a következő dohánytőzsdékben:

Breuer nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.
Adler Leóra, Lipót-körut.
Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.
Özv. Weber Vilmosné, Váci-körut 15.
Feldmann Mórné, Marokkó-utca 1.
Kürthy Kálmánné, Harmincad-utca 1.
Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrássy-út 59.
Deutsch Miksáné, Andrássy-út 38.
Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-körut sarok.
Sopronyi V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-út 1.

Két nefelejtset akartál küldeni. Csak nincs bajod? — vagy felejtesz. 2121

„Marguerite." B. levelében jelzett helyen nem láthatom holnap. Azonban kért helyen és jeligével levél várja.

Ikolya Temesvár. Levél várja, kérem átvenni.

Vadgalamb. Levél vár. Szerdán megkapja a jelzett helyen. Üdvözli Vaiaki?

Egy életunt fiatal ember keres magának barátnőt, ki szórakoztatására hajlandó volna. Ajánlatokat „Életunt" cimen kér kiadóba.

Szini növendék gazdag pártfogót keres. Leveleket „Vénus" cimen kér a kiadóba.

Azon kékruhás hölgyiket, a kivel csütörtökön délelőtt a villamos köztemető-uti vonalán utaztam és a Bajnok-utcában o lapra figyelmeztettem, esdve kérem, hogy valamely napra a délutáni órákban, találkozót kitűzni szíveskedjék. — Levelét „Lovaglas kisérő" cimen kérem a kiadóhivatalba. 2118

Gyakorolt monogramhímzőnők állandó alkalmazást nyernek. Cím a kiadóban. 2112

Egy tisztességes fiatal gyermektelen házaspár, jelenleg is házfelügyelő, egy nagyobb házba ajánlkozik házfelügyelőnek. A férj fővárosi adóbiztos. Beszélnek: magyarul, németül és tótul. Cím a kiadóban. 2105

Házmesternek ajánlkozik gyermektelen házaspár 3—4 emeletes-házban és kéri a házi urak figyelmét. A férj gáz-, vízvezeték, szobacsengőszerelő és lift-kezelő és jelenleg is több év óta házmester. Cím a kiadóba. 3670

Alsóbb gimn. osztályba járó két fiam részére instruktort keresek. Francia nyelv birása megkivántatik. Cím a kiadóhivatalba. 2119

Kétjáratu malom 36 collos és egy 17 soros Nicholson-féle vetőgép használható jó karban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2039

Jó és szépirásu fiatal ember bárminő megfelelő állást keres, vagy irásbeli munkát. Cime a kiadóhivatalban. 2048

Házasság- közvetitő cime megtudható a kiadóhivatalban. 2107

Egy jómódu fiatal földbirtokos nősülni óhajt jó házból való leánynyal vagy fiatal özvegygyel, kinek 30—40 ezer frt hozománya van. Ajánlatokat „K. S." jelige alatt kérek a kiadóhivatalba. 2104

Lakást keresek május elsejére VI. ker. Teréz-körut közelében három szobából állót. Ajánlatokat „B. J." jeligével a lap kiadóhivatalába kérek. 2101

Egy csinos butorozott szoba a Hunyady-téren február elsejére egy ur számára olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2076

Gyorsirástanban magyarban és németben, ugy tanfolyamban, mint magánórákban kiképez és vizsgára előkészit okl. gyorsirástanár. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 2090

Két csinosan butorozott szoba egy gyermektelen családnál a Lipót-körut és Andrássy-ut közelében azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 2070

Szép praxissal biró tanárjelölt nevelői vagy korrepetitori állást keres. Cím a kiadóban. 2109

2—3 hölgynek egy alkovos szalon és egy csinosan butorozott szoba, mindkettő különbejárattal, azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2115

Varrónő egy forint napidijért varrást elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 2106

Egy csinos szolid leány üzletbe vagy mészárszékbe felirónővagy pénztárosnőnek ajánlkozik. Cime a kiadóban. 2082

Akinek megvan a **„Kereskedelmi Vegyészet"** évente **2—3000 frt** mellékjövedelemre tehet szert.

Egy jó forgalmu kávé és tejcsarnok, szép lakással és olcsó házbérrel az István-uton más vállalat miatt kedvező feltételek mellett azonnal eladó. Cím a kiadóban. 2116

Fiatal leány bárminő irodai foglalkozást keres, ki a Yost-féle gépiráshoz is ért. Cím a kiadóhivatalban. 3470

Lakást keresek az Oktogon közelében. Két utcai, egy udvari, fürdőszobát, konyhát mellékhelységekkel, az I vagy II emeleten, 400—450 frt árban. Ajánlatokat „Tiszta lakás" jelige alatt továbbit a kiadó. 2118

Egy szép szolid hölgy pénztárnoki vagy más megbizható állást keres, esetleg házvezetőnének is elmemre. Cím a kiadóba. 2110

Fiatal, szolid leány felirónak vagy pénztárosnak ajánlkozik szerény feltételek mellett. Ajánlatokat „Szorgalmas" cim alatt kér e lap kiadóhivatalába. 2109

Angolt alaposan lehet megtanulni egy több évi gyakorlattal biró nyelvmesternél, ki az itteni jobb körökben már fényes eredményt ért el hallgatóival. Ajánlatok **„English"** jeligére a kiadóba kéretnek, ahol a cim is megtudható.

Elegánsan *butorozott szoba* két urnak is alkalmas, a Váci-köruton, esetleg teljes ellátással is februar 1-ére jutányos árban kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2099

Ügyes szabónő mérsékelt dijazásért ajánlkozik házakhoz és házon kivül is a legujabb divatu ruhák elkészitésére. Cím a kiadóban. 2087

Egy bolthelyiség a Német-utcában azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Szép irásu hivatalnok bármilyen irásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul szerény dijazás mellett. Cím a kiadóban. 5005

A **„Kereskedelmi Vegyészet"**, a hanyatló század **Aranykönyve.** (Tessék meggyőződni.)

Február hó 1-ére vagy 15-ére kiadó egy szép fácas két ablakos utcai szoba a IV. kerületben, egy vagy két uri ember részére, esetleg teljes ellátással, szives tudakozódás e lap kiadójában tudható cimen. 2092

Kétségtelenül a leghatásosabb szer **Rösler fogvize** mert ez nyomban elállitja a legmakacsabb fogfájást és megszünteti a szájbüzt. Egy üveg ára 35 kr. Vidékre 55 kr. előleges beküldése mellett bérmentve. Főraktár: Budapest, Török József gyógyszertára, Király-utca 12.

Életbiztositás felesleges, ahol megvan a **„Kereskedelmi Vegyészet"** cimü könyv. (Mert ott vagyon marad.)

BUTOR jó, szolid kivitelben, **előnyös** **részletfizetésre.** **Náthán Ignác** kárpitos- és asztalosbutor egyedüli főraktára **VII. ker. Erzsébet-körut 23.** Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve.

Alkalmi ajándékul **már elhatároztam,** csakis fényképeket készittetek WAITZNER fényképészeti műtermében. Erzsébet-körut 20. l. em., hol a legszebb kivitelü Makart-nagyságu kép darabonkint 1 frt. Ugyanott kis képek utáni nagyitások jutányos árban elfogadtatnak.

1 frt 20 krajcár akkor kamatozik évente **3000 korona-t,** ha egy **„Kereskedelmi Vegyészet"**-et rendel érte.

COPYING OFFICE. **Bárminemü irásmunkákat, leirásokat, sokszorositásokat és forditásokat minden nyelven elvállal a „YOST" irógéprészvény-társaság, Budapest, Erzsébet-körut 9—11. New-York palota.**

Főnyeremény- nél többet ér a **„Kereskedelmi Vegyészet"** cimü könyv, pedig az ára csak **1 frt 20 kr.** (De már csak pár napig.)

Makulatura papir eladó. Cím a kiadóban.

Olcsó butorok és egy szép **zongora.** Alkalmi vétel, minden elfogadható áron adatnak el és pedig: igen elegáns valamint egyszerü barok angol és ó-német háló és ebédlő szalon garniurák diványok, irószatlal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és smyrna szőnyegek, függönyök olcsón eladók Andrássy-ut 48. I. 8.

Könnyü fizetési feltételek! Diszes, olcsó **vasbutorok, gyermekkocsik, gyermekágyak,** ruganyos acélszalagrony-ágybetétek, afrik- és löszőr-matracok, paplanok, szövetfüggönyök, ágy- és asztaltertók, kárpitozott fa-butorok, tükrök, és függőlámpák kaphatók **Pápai és Náthán** gyárosoknál, **Budapest, VI., Andrássy-ut 2.** (Fenczlére-palota). Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfelemelés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Olcsó arany és ezüsteladás, valamint a legszebb ékszertárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiórák 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, brosstük, 6 frt 50 krtól kezdve. *12 darab valódi ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr.*, étkezőszervizek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frttól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fémjelzéssel van ellátva. Veszünk zálogházi cédulákat. **Grünberger A. Béla örökösei** Budapest, Városház-tér 9. (Haris-bazár) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szegényember az, akinek nincs meg a **„Kereskedelmi Vegyészet"** cimü könyv.

Nevelőnők, gyermekkertésznők és bonneokat ajánl és elhelyez **Pontelli intézet Váci-körut 42.**

Minden könyvkereskedés által megrendelhető a pályázatot nyert, már 30-ik kiadásban megjelent mű a zavart *ideg és sexual rendszerről.* Irta: **doktor Müller** egészségügyi tanácsos. A szétküldés postabélyegek ellenében történik. Curt Röber Braunschweig

Nevelőnőket idegen nyelv- és zeneismeretekkel, vagy egyszerűebbeket jó bizonyitványokkal, kittünő **gyermekkertésznőket** oklevéllel vagy e nélkül, minden nemzetségü **bonneokat** ajánl és elhelyez lelkiismeretesen **Szeghegő S. Lujza,** Budapest, Andrássy-ut 23. 5826

Nagy vagyont szerezhet a **„Kereskedelmi Vegyészet"** cimü mű birtokában. E könyv, melynek anyagát korunk legkiválóbb szakférfiai állitották össze, 3 frt bolti ár helyett még néhány napig (ajánlott postai küldéssel) **1 frt 20 krajcár** leszállitott áron kapható. Utmutatásai alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozásu férfi vagy nő **évente 2—3000 forint** biztos jövedelemre tehet szert, tőkebefektetés nélkül, csekély fáradsággal, otthon végezhető munkával. Mindennemü kereskedők és iparosok üzletök jövedelmét megkétszerezhetik, **tisztiszolgálatban levő urak** szabad órákban könnyü és becsületes munka árán családjok részére **VAGYONT** szerezhetnek e könyv tanitásai nyomán. Már csak néhány száz példány van raktáron, azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha haladéktalanul megrendeli, legcélszerűbben postautalványon. Megrendelhető a **„Kereskedelmi Vegyészet"** könyvkiadó vállalatánál **UJPEST, István-utca 2. szám.**

Asthma, mellbajok, minden köhögés valamint a légcső, gégo és tüdő durutos megbetegedései, légzési nehézségek, szükmellűség, asthma, elnyálkásodás, szamárköhögés, kőrösi köhögés, ingerlő rzés a torokban, kezdődő gümőkór, legyőzetnek és legjobban gyógyitható az évek óta legjobbnak elismert egyedüli valódi, orvosi eljárás szerint készült és orvosok által ajánlott Szt. György tea, csomagja 50 kr., és a hozzátartozó Szt. György kapturer, (egy doboz 50 kr.) segélyével. Pontos orvosi utasitás mellékelve. A siker már néhány nap multva látható. Két csomagnál kevesebb nem küldetik. Postán küldve csomagolási dij és fuvarelvétel 20 krral több (posta díj nélkül). Megrendelő egyedül direkte a Szt.-György-gyógyszertárba, Bécs, V/2., Wiedenstrasse 53. küldendők. Raktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában Budapest, Király-utca 12. Az ugyanott kapható szent László-kapturer a magyarnak legjobbja.

Gyógyszertár „az arany birodalmi almához". **PSERHOFER J.** I., Singerstrasse 15. szám, Bécs.

vértisztitó labdacsai,

ezelőtt **egyetemes labdacsoknak** nevezve,

az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert tényleg nagyon sok betegség létezik, amelyekben ezen labdacsok valóban kitünő hatásuaknak bizonyultak.

Sok évtized óta általánosan el vannak terjedve ezen labdacsok, és nagyon kevés család lehet, amelyben ezen kitünő háziszerből egy kis készlet hiányoznék.

Sok orvos ajánlotta és ajánlja ezen labdacsokat házi szer gyanánt, legfőképp minden baj ellen, a mely **rossz emésztés vagy dugulásból** származik, mint: az **epekeringés zavarai, májbaj, a belek elsenyvedése, szélkólika, vértódulás** az agyba, **aitesti bajok (aranyér)** stb

Vértisztitó tulajdonságuknál fogva különösen jó hatással birnak. **vérszegénységnél** és az ebből származó betegségeknél, mint: **sápkór,** ideges **fejfájás,** stb. Ezen vértisztitó labdacsok ezenkivül oly enyhén hatnak, hogy legsekélyebb fájdalmat sem okoznak és ezért a legyengébb, személyek, sőt még gyermekek által is aggodalom nélkül bevehetők.

Egy tekeresnél kevesebb nem küldetik. A pénz előleges beküldése mellett portomentes küldéssel együtt egy tekeres labdacs ára 1 frt 25 kr., 2 tekeres 2 frt 30 kr., 3 tekeres 3 frt 35 kr., 4 tekeres 4 frt 40 kr., 5 tekeres 5 frt 20 kr., 10 tekeres 9 frt 20.

Kérjük határozottan:

"Pserhofer J. vértisztitó labdacsait"

kérni és arra figyelni, hogy minden doboz fedő felirata a használati utasitáson álló **Pserhofer J.** névaláirást, és pedig vörös betűkkel viselje.

PSERHOFER J. gyógyszertára, Singerstrasse 15, Bécs.

Raktár **Budapest** részére Török József gyógyszerész urnál, Király-u. 12.

Makulatura papir eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Orvosi rendelő-intézet

Idült (chronikus) betegségekben szenvedők számára **Budapest, V., váci-körut 18. sz. alatt.**

Évek során kipróbálva és páratlan gyógyhatásunak bizonyult

Dr. Kovács I. egy. orvostudor

hámopatiai gyógymódja amelylyel kizárólagosan a vér utján gyökeresen kigyógyit: **asthmát, mellbajokat, sápkórságot, szív- és gyomorbántalmakat, köszvényt** — még a legsulyosabb formát is — sulyos **idegbajokat** (migraine, álmatlanság, szédülés, hysteria és neurasthénia, kezdődő agyláguylás és elmezavar, agygerincbántalom)

makacs vér- és bőrbetegségeket

Egyetlen és legbiztosabb védelem

szélhüdés, kezdődő vakság és elmezavar ellen.

A dijazás mérsékelt.

Rendelés naponta 9—1-ig és fél 3—6-ig.

Meghivásra beteget látogat.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépén, Budapest, IX., Üllői-ut 25.